
'ప్రభుత్వ పథకాలు మరింత వేగంగా మారుమూల పల్లెలకు వెళ్లాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 141

సోమవారం 3-2-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | VIJAYAWADA | CHENNAI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

అభిషేక్.. అమోఘం

37 బంతుల్లోనే సెంచరీ.. ఇంగ్లండ్‌పై టీమిండియా ఘన విజయం - 10లో

గృహ రుణం స్మార్ట్‌గా తీర్చేద్దాం

ఏటా అదనంగా చెల్లిస్తూ వెళ్లాలి.. దీంతో అసలుకు మరింత జమ - 11లో

అజేయం.. అద్వితీయం

వరుసగా రెండోసారి అండర్-19 మహిళల టి20 ప్రపంచకప్ సాధించిన భారత జట్టు

ఆద్యంతం ఆధిపత్యం చలాయిస్తూ భారత అమ్మాయిల జట్టు వరుసగా రెండోసారి అండర్-19 మహిళల టి20 ప్రపంచకప్ టైటిల్‌ను సాధించింది. కౌలాలంపూర్‌లో ఆదివారం జరిగిన ఫైనల్లో టీమిండియా తొమ్మిది వికెట్ల తేడాతో దక్షిణాఫ్రికా జట్టును ఓడించింది. తెలుగు అమ్మాయి గొంగడి త్రిష ఆల్‌రౌండ్ (3/15; 44 నాటౌట్) ప్రతిభతో భారత జట్టు విజయంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించింది. త్రిషకు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్'తోపాటు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద టోర్నీ' అవార్డులు లభించడం విశేషం. ఈ టోర్నీ మొత్తంలో భారత్ ఒక్క మ్యాచ్‌లో కూడా ఓడిపోకుండా చాంపియన్‌గా నిలిచింది. వరుసగా రెండోసారి విజేతగా నిలిచిన భారత జట్టుకు ప్రోత్సాహకంగా భారత క్రికెట్ నియంత్రణ మండలి (బీసీసీఐ) రూ. 5 కోట్ల నజరానా ప్రకటించింది.

తొలి కల నెరవేరింది

- రెండుసార్లు అండర్-19 ప్రపంచకప్ గెలవడం చిరస్మరణీయం
- ఇక సీనియర్ స్థాయిపై దృష్టి
- కౌలాలంపూర్ నుంచి 'సాక్షి'తో 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద టోర్నీ' త్రిష

- వివరాలు 10లో▶

'మన మిత్ర'.. మరో మారీచుడే!

నాడు 'సేవా మిత్ర'... నేడు 'మన మిత్ర'.. పేర్లు మారినా కుట్రలు మాత్రం అవే

520 రకాల సేవలా?.. 420 మోసాలా?

వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ముసుగులో చంద్రబాబు సర్కారు రాజకీయ కుతంత్రం

- ఆధార్ నంబర్‌తో కుటుంబ వివరాలు మొత్తం బహిర్గతం
- గిట్టని వారికి సంక్షేమ పథకాలు నిలిపివేత.. ప్రత్యర్థి పార్టీ సానుభూతిపరుల ఓట్ల తొలగింపు.. ఎన్నికల్లో అక్రమాలే లక్ష్యం
- పౌరుల వ్యక్తిగత డేటా ప్రైవేట్ సంస్థ గుప్పిట్లోకి
- అసలు ప్రజల డేటా మూడో వ్యక్తి వద్దకు ఎలా వెళ్లింది?
- మా వ్యక్తిగత వివరాలు ఇంకా ఎన్ని చోట్లకు చేరిపోతాయో...! ఎన్ని చేతులు మారతాయో?
- టీడీపీ కూటమి సర్కారు తీరుపై రాష్ట్ర ప్రజల్లో తీవ్ర ఆందోళన..
- ఈ ప్రభుత్వానికి నిజంగానే చిత్తశుద్ధి ఉంటే "దిశ" యాప్ తరహాలో సర్కారే స్వయంగా రూపొందించి ఎందుకు నిర్వహించడం లేదని మండిపాటు
- 2019 ఎన్నికల ముందు కూడా టీడీపీ ఇవే కుట్రలు
- టీడీపీ సేవా మిత్ర యాప్ ద్వారా డేటా చోరీ
- 35 లక్షల ఓట్ల తొలగింపు పన్నాగం.. ఈసారి 'మన మిత్ర' పేరిట కుట్రలకు మరింత పదును.. ఆధార్, ఐటీ చట్టాల ఉల్లంఘన
- సుప్రీం కోర్టు తీర్పు బేఖాతర్.. బరి తెగించిన బాబు ప్రభుత్వం

సాక్షి, అమరావతి:
మొన్న "సేవా మిత్ర..!".. నేడు "మన మిత్ర..!" పేర్లు మారినా కుతంత్రాలు మాత్రం మారలేదు!! రామాయణంలో మారీచుడు ఎలా రూపాలు మార్చుకుని దారుణాలకు ఒడిగట్టేవాడో... రాష్ట్ర రాజకీయాల్లోనూ చంద్రబాబు ఎప్పటికప్పుడు మాయ వేషాలతో కుట్రలకు పదును పెడుతున్నారని ప్రజలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ముసుగులో సర్కారు రాజకీయ కుతంత్రాలపై సర్వత్రా మండిపడుతున్నారు. వాట్సాప్ గవర్నెన్స్‌లో నమోదు చేసే ఆధార్ నంబర్‌తో ఆయా కుటుంబాల వివరాలు మొత్తం బహిర్గతం కావడంతో గిట్టని వారికి సంక్షేమ పథకాలను నిలిపి వేయడంతోపాటు ప్రత్యర్థి పార్టీ సానుభూతిపరుల ఓట్లు తొలగించే కుట్ర దాగి ఉన్నట్లు పేర్కొంటున్నారు. ఎన్నికల్లో అక్రమాలే అసలు లక్ష్యంగా పౌరుల వ్యక్తిగత డేటా మొత్తం ప్రైవేట్ సంస్థ గుప్పిట్లో పెట్టారని..

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

కెనడా, మెక్సికో, చైనాపై టారిఫ్ కొరడా

సుంకాల ఉత్తర్వులపై అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ సంతకాలు

మెక్సికో, కెనడాలపై 25%, చైనాపై 10%

- ప్రతిగా అమెరికా ఉత్పత్తులపై సుంకాలు పెంచిన కెనడా, మెక్సికో
- ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలో ఫిర్యాదు చేస్తామన్న చైనా
- అమెరికాలో మరింత పెరగనున్న ధరల మంటలు

"ప్రాణాంతకమైన కృత్రిమ మాదక ద్రవ్యం ఫెంటానిల్ అమెరికాలోకి అక్రమంగా పోటెత్తడానికి ప్రధానంగా కెనడా, మెక్సికో, చైనాలే కారణం. అమెరికాలోకి అక్రమ వలసలు, గంపగుత్తగా వస్తున్న ప్రాణాంతక మాదకద్రవ్యాల తరలింపును కట్టడి చేయడంలో ఆ దేశాలు విఫలమైనందుకే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నా. అమెరికన్లను కాపాడటానికి ఆ మూడు దేశాలపై టారిఫ్‌లు పెంచక తప్పడం లేదు. అక్రమ వలసదారులను అడ్డుకోకుండా అమెరికాకు మెక్సికో భారీ నష్టం కలిగిస్తోంది.

- అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్

6 లో

న్యూస్‌రీల్

వసంత పంచమి వేళ.. నేడు అమృత స్నానం

వసంత పంచమి సందర్భంగా మహా కుంభమేళాలో సోమవారం పవిత్ర షాహీ (అమృత) స్నాన కార్యక్రమం జరగనుంది. భక్తులు కోట్లలో తరలి రానుండటంతో ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అప్రమత్తమైంది. ఎలాంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా ఏర్పాట్లు చేస్తోంది.

వివరాలు 6లో ▸

ఇందిర సర్కారే ఉంటే.. పన్నుకే రూ.10 లక్షలు!

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, ఇందిరా గాంధీ హయాంలో ప్రజల నుంచి ముక్కు పిండి అత్యధిక పన్నులు వసూలు చేసేవారని ప్రధాని మోదీ ఆరోపించారు. ఇందిరాగాంధీ బతికుంటే ఆమె పాలనలో రూ.12 లక్షల వార్షికాదాయానికి ఏకంగా రూ.10 లక్షలు పన్ను కట్టాల్సి వచ్చేదన్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

తిరుపతిలో భారీ చోరీ

తిరుపతి శివారు తిరుచానూరు పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో భారీ చోరీ జరిగింది. సీపీఆర్ విల్లాల సముదాయంలోని రెండు విల్లాల్లో నుంచి దుండగులు దాదాపు 1.48 కిలోల బంగారాన్ని ఎత్తుకెళ్లినట్టు సమాచారం. ప్రత్యేక బృందాలతో దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు పోలీసులు చెప్పారు.

వివరాలు 12లో ▸

రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడండి..

కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థులను బాబు సర్కారు బెదిరిస్తోంది

తిరుపతి డిప్యూటీ మేయర్ అభ్యర్థిని ప్రకటిస్తే.. వెంటనే అతని ఆస్తులను ధ్వంసం చేసింది

- పోటీ చేయడానికి వీల్లేదంటూ బెదిరించింది.. సంఖ్యా బలం లేకపోయినా అధికారాన్ని లాక్కునేందుకు అరాచకం సృష్టిస్తోంది
- మాజీ మంత్రులు అంబటి రాంబాబు, వెలంపల్లి శ్రీనివాసరావు ఆగ్రహం
- టీడీపీ నేతల ఆగడాలపై రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్‌కు ఫిర్యాదు
- విప్ ఉల్లంఘించిన వారు డిస్ క్వాలిఫై అవుతారని వెల్లడి

2 లో

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ నీలం సాహ్నికి ఫిర్యాదు చేస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

నేడు మూడు మున్సిపాలిటీల్లో

చైర్మన్ ఎన్నికలు

నాలుగు డిప్యూటీ మేయర్, ఐదు మున్సిపల్ వైస్ చైర్మన్ పదవులకు కూడా..

■ రాష్ట్రంలోని మూడు మున్సిపాలిటీలకు చైర్మన్‌లు, మూడు కార్పొరేషన్లకు డిప్యూటీ మేయర్‌లతో పాటు నాలుగు మున్సిపాలిటీల్లో వైస్ చైర్మన్ పదవులకు సోమవారం ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నారు. ఇందుకోసం ఆయా కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లో ఉదయం 11 గంటలకు కౌన్సిల్ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు.

2 లో

'ముద్రగడ' ఇంటిపై దాడి

కారును ఢీకొట్టి.. ఫ్లెక్సీలు తొక్కించి నానా బీభత్సం

కిర్లంపూడిలో ట్రాక్టర్‌తో జనసేన కార్యకర్త వీరంగం

ధ్వంసమైన ముద్రగడ కారు (ఇన్‌సెట్‌లో) జనసేన కండువాతో నిందితుడు గంగాధర్

- జై జనసేన అంటూ ముద్రగడను కించపరిచేలా అరుపులు.. కిర్లంపూడిలో ఉద్రిక్తత.. పోలీసుల మోహరింపు
- నిందితుడికి మతిస్థిమితం లేదని.. అసలు జనసేన కార్యకర్తే కాదని ఆ పార్టీ నేతల బుకాయింపు
- నిందితుడి అరెస్టు..
- ముద్రగడకు వైఎస్ జగన్ భరోసా.. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల సంఘీభావం

8 లో

ఇదండీ సంగతి

ప్రతిపక్షాలు ఇది బిహార్ బడ్జెట్ అని మనకు మంచి ప్రచారం చేసి పెడుతున్నాయ్ సార్!!

భారత్ ఎదుగుదల అనూహ్యం!

- ప్రపంచ ఐదో అతిపెద్ద ఆర్థికవ్యవస్థగా ఎదగటం శుభపరిణామం
- ఆర్‌బీఐ మాజీ గవర్నర్ వై.వి రెడ్డి వెల్లడి
- ఆస్కిలో 'వర్క్ విస్‌డమ్ లెగసీ' పుస్తకావిష్కరణ.. స్వయంగా సంకలనం చేసిన వై.వి రెడ్డి
- అనేక రంగాల ప్రముఖుల 31 వ్యాసాలతో పుస్తకం

12 లో

కూ.. ఛుక్.. ఛుక్.. ఛుక్.. ఇది రైలు శబ్ద విన్యాసం..!

గుప్పు.. గుప్పు.. వెలువడే పొగ బండి.. రైలును ఉద్దేశించి అనాదిగా చెప్పే మాట.

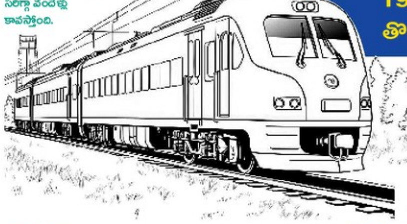
ఇప్పుడా శబ్దం మారింది, ఆ పొగ మాయమైంది. అది విద్యుదీకరణ విప్లవం ఫలితం..

మనదేశ పట్టాల మీద ఆ విప్లవానికి బీజం పడి ఫిబ్రవరి 3వ తేదీకి సరిగ్గా వందేళ్లు కావస్తోంది.

నాటి బోంబేలోని విక్టోరియా టెర్మినస్‌లో విద్యుత్ రైలు తొలి అడుగులు

విద్యుత్ రైలుకు వందనం

1925 ఫిబ్రవరి 3న దేశంలో తొలి విద్యుత్ రైలు పరుగులు

- ముంబై-కుర్లా మార్గంలో మొదట వినియోగం
- 1961 తర్వాత ఊపందుకున్న రైల్వే విద్యుదీకరణ
- పెద్ద దేశాల్లో రైల్వే విద్యుదీకరణ అత్యధికంగా జరిగిన దేశం మనదే

12 లో

ఫీ'జులుం' కోసమే కేఎల్‌యూ మాయాజాలం

- న్యాక్ ఏ++ ర్యాంకింగ్ కోసం అడ్డదారులు
- రిమాండ్ నివేదిలో వెల్లడించిన సీబీఐ.. 10 మంది నిందితులకు రిమాండ్
- మిగిలిన నిందితుల కోసం గాలింపు ముమ్మరం

3 లో

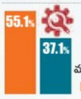
మహిళా కార్మికులు.. యజమానులు

అసంఘటిత రంగంలోని పరిశ్రమలు లేదా సంస్థల్లో అత్యధిక మహిళా కార్మికులు ఉన్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్. ఆ తరవాతి స్థానంలో తెలంగాణ ఉంది. అసంఘటిత రంగ సంస్థలపై కేంద్రం నిర్వహించిన సర్వే (ఏఎస్‌యూఎస్‌ఈ) 2023-24లో ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి.

28.1% 2023-24లో ఈ సంస్థల్లో పనిచేస్తున్న మొత్తం కార్మికుల్లో మహిళల శాతం

26.2% మొత్తం అసంఘటిత రంగ సంస్థల్లో మహిళలు యజమానులుగా ఉన్నవి.

తయారీ రంగంలో గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని సంస్థల్లో మహిళా కార్మికుల శాతం.

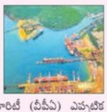
అసంఘటిత రంగంలోని మొత్తం కార్మికుల్లో మహిళల శాతం

ఆంధ్రప్రదేశ్	38.5%
తెలంగాణ	37.0%
పశ్చిమ బెంగాల్	35.9%

క్లుప్తంగా...

స్వీయ రికార్డును అధిగమిస్తూ....

- ఒకే నెలలో 100 కంటైనర్ ర్యాక్స్‌ను హ్యాండ్లింగ్ చేసిన వీపీఏ
- కంటైనర్ హ్యాండ్లింగ్‌లోనూ జోరు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: మేజర్ పోర్టులతో పోటీ పడుతూ నంబర్ వన్‌గా నిలిచేందుకు విశాఖపట్నం పోర్టు అథారిటీ (వీపీఏ) ఎప్పటికప్పుడు తన రికార్డుల్ని తానే సవరించుకుంటోంది. సరకు రవాణాలో సరికొత్త చరిత్ర సృష్టిస్తున్న పోర్టు.. ఇప్పుడు కంటైనర్ హ్యాండ్లింగ్‌లోనూ అదే జోరు కనబరిచింది. ఈ ఏడాది జనవరిలో ఒకే నెలలో 100 కంటైనర్ ర్యాక్‌లని హ్యాండ్లింగ్ చేస్తూ సరికొత్త మైలురాయిని అధిగమించింది. రెండేళ్ల క్రితం 2022 మార్చిలో 97 కంటైనర్ ర్యాక్స్ హ్యాండ్లింగ్ చేసిన స్వీయ రికార్డును అధిగమించింది. కార్గో హ్యాండ్లింగ్, లాజిస్టిక్ రంగంలో వీపీఏ తిరుగులేని ఆధిపత్యం కొనసాగిస్తోందని పోర్టు చైర్మన్ డాక్టర్ అంగముత్తు చెప్పారు.

లంకమలలో ఆదిమానవుని రేఖా చిత్రాలు

- తాళపత్ర గ్రంథలిపి నిపుణులు మునికుమార్ వెల్లడి

ఆదిమానవుని రేఖా చిత్రాలు

సిద్దవటం/కడప కల్చరల్: ఆదిమానవుని రేఖా చిత్రాలు వైఎస్సార్ జిల్లా లంకమలలో లభించాయి. సిద్దవటం అటవీశాఖ క్షేత్రాధికారి కళావతి, డీఆర్‌వో ఓబులేసు పంపిన ఆధారాలను చారిత్రక కోణంలో పరిశీలించగా, ఈ విషయం స్పష్టమైనట్లు తాళపత్ర గ్రంథలిపి నిపుణులు మునికుమార్ ఆదివారం కడపలో చెప్పారు. ఉమ్మడి వైఎస్సార్ జిల్లా సిద్దవటం రేంజ్ శ్రీ లంకమల్లేశ్వర అభయారణ్యం పరిధిలో ఆదిమానవుడి అవశేషాలు, రేఖా చిత్రాలు, వారు నివసించిన గుహలు, వినియోగించిన మట్టి పాత్రలు అనేకం ఉన్నట్లు తన పరిశోధనల ద్వారా నిర్ధారణకు వచ్చినట్లు తెలిపారు. అత్యంత ప్రాచీనమైన చింతకుంట రేఖా చిత్రాల కంటే ప్రాచీనమైన రేఖాచిత్రాలు లంకమలలోని కొండ గుహల్లో లభ్యమయ్యాయని వివరించారు.

నేటి భవితలో..

- బిట్‌శాట్ 2025:
బిట్‌శాట్‌తో బీటెక్, బీఫార్మసీకి మార్గం
దేశంలో ఇంజనీరింగ్, సైన్స్ ఎడ్యుకేషన్‌లో పేరు గడించిన.. బిర్లా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ అండ్ సైన్స్ (బిట్స్) నిర్వహించే ఎంట్రన్స్ టెస్ట్.. బిట్‌శాట్! ఇందులో ర్యాంకు ఆధారంగా.. బిట్స్‌కు చెందిన క్యాంపస్‌లలో.. బీటెక్, బీఫార్మసీ కోర్సుల్లో ప్రవేశం పొందొచ్చు!! జేఈఈ మెయిన్, అడ్వాన్స్‌డ్‌కు హాజరయ్యే విద్యార్థులు అదే ప్రిపరేషన్‌తో.. బిట్‌శాట్‌లోనూ సత్ఫలితాలు సొంతం చేసుకునే అవకాశం ఉంది! తాజాగా.. 2025-26 విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి బిట్‌శాట్-2025కు దరఖాస్తు ప్రక్రియ మొదలైంది. ఈ నేపథ్యంలో.. బిట్స్ ప్రత్యేకత, బిట్‌శాట్ పరీక్ష విధానం, ప్రిపరేషన్ తదితర వివరాలు.. దీంతోపాటు నేటి విద్యా, ఉద్యోగాల సమాచారం.

నేటి భవిత పేజీ కోసం సాక్షి ఫ్లస్ (ఈ పేపర్) ను చూడండి

అంతా.. ఏఐమయం

'బూన్ గైడ్ ఉండగా.. పరీక్షల భయం దండగ'.. ఈ మాట ఎప్పుడైనా విన్నారా? దేశంలో పర్సనల్ కంప్యూటర్లు (పీసీ) సామాన్యులకు అందుబాటులోకి రాని 1980లలో కాలేజీ కుర్రాళ్లు తమను పరీక్షల గండం గట్టెక్కించే గైడ్ గురించి గొప్పగా చెప్పుకొనే మాట అన్నమాట. అయితే కాలంతోపాటు కంప్యూటర్ల పనితీరు, సామర్థ్యాలు అనూహ్యంగా పెరగడంతో ఇప్పుడు విద్యార్థులు మొదలు ఉద్యోగుల దాకా ఏ రంగానికి చెందిన వారికి కావాల్సిన సమాచారమైనా చిటికెలో అందించే ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) సాంకేతికత యావత్ ప్రపంచాన్ని అబ్బురపరుస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న ఏఐ అప్లికేషన్లు, వాటి ఉపయోగాలపై కథనం. - సాక్షి, హైదరాబాద్

- చిటికెలో సమస్త సమాచారాన్ని అందిస్తున్న కృత్రిమమేధ యాప్‌లు
- అక్షరాలు, అంకెల విశ్లేషణ మొదలు సొంతంగా నేర్చుకొని చెప్పగల సామర్థ్యం సొంతం

కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) రంగం కేవలం ఐదంటే ఐదేళ్లలో ప్రపంచ గమనాన్ని మార్చేసింది. అదెలాగో తెలియాలంటే జనరేటివ్ ఏఐ ఎదుగుదలను చూడాలి. ఓపెన్ ఏఐ అనే సంస్థ 2019లో తొలిసారి 'జీపీటీ-2'ను అందుబాటులోకి తెచ్చింది. ఎలాంటి ప్రశ్నలడిగినా తడుముకోకుండా అక్షరాల్లో బదులివ్వడం దీని ప్రత్యేకత. అయితే ఓపెన్‌సోర్స్ కోడ్ అందరికీ అందుబాటులో ఉండటంతో ఏఐ వేగంగా అభివృద్ధి చెందింది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఏఐ అప్లికేషన్ల శకం మొదలైంది.

అందరికీ చిరపరిచితం సిరి, అలెక్సా..

మనలో చాలామందికి చిరపరిచితమైన చాట్‌జీపీటీ వర్చువల్ అసిస్టెంట్ అప్లికేషన్. సిరి, అలెక్సా, 'ఓకే గూగుల్' లాంటివన్నీ ఈ కోవకు చెందిన జనరేటివ్ ఏఐ అప్లికేషన్లే. మీరేదైన ప్రశ్న అడిగితే.. ఇంటర్నెట్ మొత్తాన్ని వెతికి సమాధానాలు చెబుతాయి. స్క్రీన్లపై అయితే పదాల రూపంలో.. మొబైల్‌ఫోన్లు ఇతర గాడ్జెట్ల ద్వారానైతే మాటల్లో బదులిస్తాయి. ఇవి కాకుండా ఫొటోలు, వీడియోలను గుర్తుపట్టేందుకు, వాటిని వర్గీకరించేందుకు గూగుల్ ఫొటోస్, డీప్‌ఆర్ట్ వంటివి అందుబాటులో ఉన్నాయి. మీకు ఇంగ్లిష్ అంత బాగా రాకపోయినా...తప్పుల తడకలా ఉండే వాక్యాలను కూడా సరి చేయాలంటే 'గ్రామర్‌లీ', 'క్విల్‌బోట్' వంటి ఏఐ అప్లికేషన్లు వాడుకోవచ్చు. అంకెల్లోని సమాచారాన్ని (ఎక్సెల్ షీట్లు) చదివేసి విశ్లేషించేందుకు 'జూలియస్.ఏఐ' ఉపయోగపడుతుంది. ఆఫీసుల్లో ఉద్యోగులకు నిత్యం ప్రాణ సంకటంగా మారే పవర్ పాయింట్ ప్రెజెంటేషన్లకు 'కాన్వా'తో పాటు బోలెడన్ని అప్లికేషన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

అంచనాలకూ ఏఐ యాప్స్..

ఇప్పటివరకు మనం చూసిన అప్లికేషన్లన్నీ నెట్‌లో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా పనిచేస్తాయి. కానీ ప్రిడిక్టివ్ అనలటిక్స్ రకం ఏఐ అప్లికేషన్లు ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా అంచనాలు కట్టేందుకు వాడతారు. ప్రముఖ ఐటీ కంపెనీ 'ఐబీఎం' వాట్సన్ పేరుతో సిద్ధం చేసిన జనరేటివ్ ఏఐ అప్లికేషనే అందుకు ఉదాహరణ. ఆరోగ్య రంగంలో కొత్త సంచలనం ఇది. ఇమేజ్ రికగ్నిషన్ సాఫ్ట్‌వేర్ ద్వారా ఇది ఎక్స్‌-రేలను చదివేస్తుంది. వైద్య నివేదికలు, వైద్య పరిశోధనలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని (సైంటిఫిక్ జర్నళ్ల ద్వారా) ఔపోసన పట్టేస్తుంది. ఈ సమాచారం ఆధారంగా వైద్యుల కంటే ముందే కేన్సర్ వంటి ప్రాణాంతక జబ్బులను కూడా కచ్చితంగా గుర్తించేలా దీన్ని సిద్ధం చేశారు. 'అడా', 'బాబిలోన్ హెల్త్' వంటివి కూడా మన ఆరోగ్య సమాచారాన్ని విశ్లేషించి సలహా సూచనలు ఇవ్వగలిగే ఏఐ అప్లికేషన్లు.

సొంతంగా సృష్టిస్తాయి కూడా...

మనిషిని, యంత్రాన్ని వేరు చేసేదేమిటని ఎవరిని అడిగినా చెప్పే సమాధానం యంత్రం సొంతంగా ఏదీ సృష్టించలేదని చెబుతారు. అది నిజం కూడా. కానీ జనరేటివ్ ఏఐ అప్లికేషన్లతో ఈ పరిస్థితి కూడా మారిపోయింది. 'డాల్-ఈ', 'మిడీజర్నీ' వంటి అప్లికేషన్లు సొంతంగా బొమ్మలు గీయగలవు. సంగీతాన్ని సృష్టించగలవు. కర్ణాటక సంగీతాన్ని నేర్చుకొని తమదైన రాగాలు తయారు చేయగలవు కూడా..! అంతెందుకు.. ఒక సినిమా స్టోరీ రాయాలనుకోండి.. కథ తాలూకూ ప్రధాన ఇతివృత్తాన్ని చెబితే చాలు.. ఏఐ అప్లికేషనే స్క్రీన్ ప్లేతో కలిపి కథ మొత్తాన్ని రాసిచ్చేస్తుంది!

డబ్బు లెక్కలకూ యాప్‌లు..

స్టాక్‌మార్కెట్‌లో పెట్టుబడులంటే ఒకటికి పదిసార్లు ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. అలాగే ఫలానా కంపెనీ షేర్ కొన్నేళ్లుగా ఎలాంటి లాభాలు తెచ్చిపెడుతోందో? లేదా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటోందో తెలియాలి. అయితే 'మింట్', 'రాబిన్‌హుడ్' వంటి అప్లికేషన్లు ఈ పనులన్నీ చిటికెలో చక్కబెట్టేస్తాయి. లార్జ్ లాంగ్వేజ్ మాడ్యూల్స్ (ఎల్‌ఎల్‌ఎం) ఆధారంగా కంపెనీల ఆర్థిక పరిస్థితులన్నింటినీ మదించి పెట్టుబడుల సలహాలిస్తాయి.

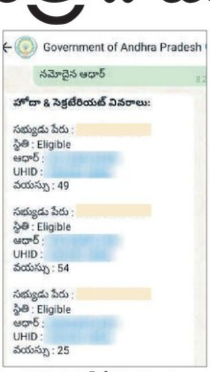
డీప్‌సీక్ రాకతో విప్లవం..

తాజాగా 'డీప్‌సీక్' సృష్టించిన ప్రభంజనం అంతాఇంత కాదు. లార్జ్ లాంగ్వేజ్ మోడల్ (ఎల్‌ఎల్‌ఎం) ఏఐ అభివృద్ధికి భారీ స్థాయిలో నిధులు ఖర్చవుతాయన్న ఊహలను పటాపంచలుచేస్తూ చైనా సంస్థ డీప్‌సీక్ అభివృద్ధి చేసిన ఓపెన్ సోర్స్ ఆధారిత ఎల్‌ఎల్‌ఎం మోడల్ 'ఆర్1'ను చూసి ఎన్విడియా వంటి దిగ్గజ సంస్థలే నోరెళ్లబెట్టాయి. ఇప్పుడున్న ఏఐ మోడల్స్‌కన్నా ఎంతో మెరుగైన తార్కిక విశ్లేషణ సామర్థ్యం డీప్‌సీక్ ఆర్1కు ఉండటమే దాన్ని మరో మెట్టుపై నిలబెడుతోంది. దీని రాకతో ఏఐ రంగంలో విప్లవాత్మక మార్పులు ఖాయం.

'మన మిత్ర'.. మరో మారీచుడే!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

అసలు ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా మూడో వ్యక్తి వద్దకు ఎలా వెళ్లిందని ప్రశ్నిస్తున్నారు. తమ వ్యక్తిగత వివరాలు ఇంకా ఎన్ని చోట్లకు చేరిపోతాయో...! ఎన్ని చేతులు మారుతాయో? అనే ఆందోళన ప్రజల్లో నెలకొంది. ఈ ప్రభుత్వానికి పౌర సేవలపై నిజంగానే చిత్తశుద్ధి ఉంటే 'దిశ' యాప్ తరహాలో ప్రభుత్వమే స్వయంగా రూపొందించి ఎందుకు నిర్వహించడం లేదని ప్రశ్నిస్తున్నారు. 2019 ఎన్నికల ముందు టీడీపీ సేవా మిత్ర మొబైల్ యాప్‌తో లక్షలాది మంది ఓట్లు తొలగించే కుట్రకు పాల్పడిన సీఎం చంద్రబాబు ఇప్పుడు తన కుతంత్రానికి సరికొత్త రూపాన్నిచ్చారు. అదే.. 'మన మిత్ర' మొబైల్ యాప్. మీ ఆధార్ నంబర్ వాట్సాప్ చేస్తే చాలు.. ప్రభుత్వ సేవలు ఇట్టే అందిస్తామంటూ అరచేతిలో వైకుంఠం చూపిస్తున్నారు. ఈ అందమైన మాయాజాలం వెనుక భారీ కుట్ర దాగి ఉంది. బాలనాగమ్మను మాయల ఫకీరు చిలుకలో బంధించి ఎత్తుకుపోయినట్టు... యావత్ రాష్ట్ర ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా అంతా నిక్షిప్తం చేసి అక్రమాలకు పాల్పడేందుకు రాజకీయ మాయల ఫకీరు వేసిన ఎత్తుగడే మన మిత్ర యాప్. ఒక్క ఆధార్ నంబరుతో మొత్తం కుటుంబ సభ్యుల ఆధార్ నంబర్లు, చిరునామాలు, బ్యాంకు ఖాతాలు, ఆస్తుల వివరాలు, ఓటరు నంబర్లు, సోషల్ మీడియా ఖాతాలు... సర్వం మాయల ఫకీరు గుప్పిట్లోకి వెళుతుంది. ఆ తరువాత ఏడు సముద్రాలు దాటి విదేశాలకు చేరుతుంది. అక్కడ నుంచి సైబర్ నేరస్తులు ప్రజల బ్యాంకు ఖాతాలను కొల్లగొట్టొచ్చు...! ఫొటోలను మార్ఫింగ్ చేసి వేధించవచ్చు...! అర్హులైనప్పటికీ కూటమి ప్రభుత్వం సంక్షేమ పథకాలను తొలగించవచ్చు...! ప్రభుత్వ పెద్దలే ప్రత్యర్థి పార్టీల సానుభూతిపరుల ఓట్లను గంపగుత్తగా తొలగించవచ్చు...! చంద్రబాబు సర్కారు వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ఎత్తుగడ వెనుక ఇంత దారుణ పన్నాగం దాగి ఉంది. రాజ్యాంగం కల్పించిన ప్రజల వ్యక్తిగత గోప్యత హక్కుకు భంగం కలిగించే కుతంత్రం ఇది. ఆధార్ చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్న అరాచక పర్వం ఇది. వ్యక్తిగత గోప్యతను పరిరక్షించాల్సిందేనన్న సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను బేఖాతర్ చేస్తున్న బరితెగింపు ఇది. ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు బరి తెగించాలనే టీడీపీ దీర్ఘకాలిక దురాలోచన దీని వెనుక ఉన్నట్లు సాంకేతిక నిపుణులు, రాజకీయ పరిశీలకులు హెచ్చరిస్తున్నారు. యావత్ రాష్ట్ర ప్రజలు జాగ్రత్తగా ఉండాలని సూచిస్తున్నారు.

Government of Andhra Pradesh

నమోదైన ఆధార్

హోదా & సెక్రటేరియట్ వివరాలు:

సభ్యుడు పేరు :
స్థితి : Eligible
ఆధార్ :
UHID :
వయస్సు : 49

సభ్యుడు పేరు :
స్థితి : Eligible
ఆధార్ :
UHID :
వయస్సు : 54

సభ్యుడు పేరు :
స్థితి : Eligible
ఆధార్ :
UHID :
వయస్సు : 25

మన మిత్ర యాప్‌లో దరఖాస్తుదారులు నమోదు చేసిన వ్యక్తిగత వివరాలు

గవర్నెన్స్ ముసుగు.. డేటా చోరీ కుట్ర!

వాట్సాప్‌లో మీ ఆధార్ నంబర్ మెసేజ్ చేస్తే చాలు.. 520 రకాల పౌర సేవలు అందిస్తామని మంత్రి లోకేశ్ ఆర్భాటంగా ప్రకటించారు. ప్రస్తుతం 161 సేవలను అందుబాటులోకి తెచ్చామని, త్వరలో మిగిలినవి కూడా అందిస్తామంటూ దీనికి 'మన మిత్ర' అనే పేరు ప్రకటించారు. కానీ ఇక్కడే అసలు మతలబు ఉంది. ఆ పౌర సేవలను ప్రభుత్వ సాంకేతిక వ్యవస్థ ద్వారా కాకుండా ప్రైవేట్ సంస్థ భాగస్వామ్యంతో అందిస్తామని తెలిపారు. 'వాట్సాప్ గవర్నెన్స్' ద్వారా పౌర సేవలు పొందాలంటే 95523 00009 నంబర్‌కు ప్రజలు తమ ఆధార్‌ను వాట్సాప్ చేయాలి. అలా చేయగానే ప్రజల వ్యక్తిగత వివరాలు బహిర్గతమవుతున్నాయి. ఇక పౌర సేవలు పొందేందుకు ఆ వాట్సాప్ నంబరులో సూచించే ఫారాన్ని ఆన్‌లైన్‌లో పూరించాలి. దాంతో ఆయా వ్యక్తుల అదనపు వివరాలన్నీ వెల్లడవుతున్నాయి. పేరు, ఇంటి నంబరు, ఓటరు కార్డు నంబర్, కుటుంబ సభ్యుల ఆధార్, మొబైల్ నంబర్లు, ఈ మెయిల్ ఐడీ... ఇలా సమస్త వివరాలు సంబంధిత వ్యక్తుల ప్రమేయం లేకుండానే బహిర్గతమవుతున్నాయి. అంటే ప్రజల వ్యక్తిగత గోప్యత పూర్తిగా ప్రశ్నార్థకంగా మారినట్లు నిర్ధారణ అవుతోంది.

ఆధార్ చట్టం ఉల్లంఘన..

ఎన్నికల్లో అక్రమాలే లక్ష్యంగా టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఆధార్ చట్టాన్ని నిర్భీతిగా ఉల్లంఘిస్తోంది. ఆధార్ సంబంధిత డేటా పరిరక్షణ కోసం కేంద్రం రూపొందించిన యూఐడీఏఐ చట్టం పటిష్ట మార్గదర్శకాలను నిర్దేశించింది. వాటి ప్రకారం..

- ఆధార్ డేటాను భారత్‌లోనే భద్రపరచాలి. దేశ సరిహద్దులు దాటించి విదేశీ సర్వర్ల ద్వారా డేటా ప్రాసెసింగ్ అన్నది పూర్తిగా నిషిద్ధం. కానీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం విదేశీ ప్రైవేట్ సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకుంది. తద్వారా ప్రజల ఆధార్ డేటా దేశ సరిహద్దులు దాటేందుకు ఆస్కారం ఇచ్చింది.
- ఆధార్ నంబరు, డేటాను ఇతర ప్రభుత్వ విభాగాలకు సంబంధించిన అంశాల్లో కూడా ప్రచురించకూడదని చట్టం చెబుతోంది. రేషన్ కార్డు, జనన ధ్రువపత్రం, కుల ధ్రువీకరణ పత్రం, ఇతర సర్టిఫికెట్లలో ఆధార్ పూర్తి నంబరు ప్రచురించకూడదు. కేవలం ఆధార్‌లోని చివరి నాలుగు అంకెలే ప్రచురించాలి. అందుకు విరుద్ధంగా వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ద్వారా ఆధార్ నంబరును పూర్తిగా అంటే మొత్తం పది అంకెలను బహిర్గతం చేస్తున్నారు.

ఐటీ, డేటా భద్రతా చట్టాలకు విరుద్ధంగా..

పార్లమెంట్ ఆమోదించిన ఐటీ చట్టం-2000, 'డిజిటల్ పర్సనల్ డేటా ప్రొటెక్షన్ యాక్ట్-2023'ను చంద్రబాబు ప్రభుత్వం యథేచ్ఛగా ఉల్లంఘిస్తోంది. ప్రజల వ్యక్తిగత గోప్యతకు భంగం కలిగిస్తే ఐటీ చట్టం మూడేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష విధించేందుకు అవకాశం కల్పించింది. ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా పరిరక్షణలో విఫలమైతే ఒక్కో ఉల్లంఘనకు ఏకంగా రూ.250 కోట్ల వరకు జరిమానా విధించేందుకు కేంద్ర డిజిటల్ పర్సనల్ డేటా ప్రొటెక్షన్ యాక్ట్ అవకాశం కల్పించింది. వీటిని టీడీపీ సర్కారు ఏమాత్రం లెక్క చేయడం లేదు.

పౌరుల డేటా ప్రైవేట్ సంస్థ గుప్పిట్లోకి...

వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ద్వారా ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా ఎక్కడికి చేరుతోందన్నది అత్యంత కీలకంగా మారింది. వాట్సాప్ గవర్నెన్స్‌ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సొంతంగా ప్రవేశ పెట్టలేదు. ప్రభుత్వ విభాగం ఏపీ టెక్నాలజీ సర్వీసెస్ ద్వారా సొంతంగా ఎలాంటి మొబైల్ యాప్‌ను రూపొందించలేదు. ఓ ప్రైవేట్ సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకుంది. నిజంగా చిత్తశుద్ధి, పారదర్శకత ఉంటే ప్రభుత్వమే సొంతగా మొబైల్ యాప్‌ను రూపొందించవచ్చు. వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో మహిళల భద్రత కోసం 'దిశ' మొబైల్ యాప్‌ను పోలీసు శాఖే స్వయంగా రూపొందించింది. ప్రజలు అన్ని రకాల పోలీసు సేవలు పొందేందుకు 'పోలీసు సేవా యాప్'ను ప్రవేశపెట్టింది. ప్రపంచంలో పలు అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఆయా ప్రభుత్వాలే సొంతంగా మొబైల్ యాప్‌లు రూపొందించి పౌర సేవలు అందిస్తున్నాయి. అంతేగానీ సున్నితమైన ప్రజల వ్యక్తిగత సమాచారంతో ముడిపడిన అంశాలపై ప్రైవేట్ సంస్థలతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోలేదు. మరి పౌర సేవల కోసం టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం సొంతంగా యాప్ ఎందుకు రూపొందించలేదన్నది సందేహాలకు తావిస్తోంది. అంటే ప్రజల వ్యక్తిగత వివరాలన్నీ ప్రైవేట్ సంస్థకు అందుబాటులోకి వచ్చినట్లేనని నిపుణులు స్పష్టం చేస్తున్నారు.

పథకాల్లో కోత... ఓట్ల తొలగింపు

వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ ముసుగులో సేకరించే ప్రజల వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు పాల్పడాలన్నదే టీడీపీ సర్కారు అసలు కుట్ర. వైఎస్సార్‌సీపీ, ఇతర ప్రతిపక్ష పార్టీల సానుభూతిపరులను వేధించడం.. వారికి ప్రభుత్వ పథకాలు అందకుండా చేయడం.. టీడీపీకి ఓట్లు వేయరని భావించే వారి ఓట్లను తొలగించే పన్నాగం దాగి ఉంది. 2029 ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు పాల్పడాలన్న దీర్ఘకాలిక దురాలోచన ఉందన్నది స్పష్టమవుతోంది. అందుకోసం ఎంత పకడ్బందీగా కుట్ర పన్నారంటే.. ఒకరి ఆధార్ నంబరు టైప్ చేస్తే చాలు ఆ కుటుంబంలోని ఇతర సభ్యుల ఆధార్ నంబర్లు, వారి వ్యక్తిగత డేటా కూడా మొత్తం బట్టబయలవుతోంది. సాధారణంగా ఎక్కడైనా ఆధార్ నంబరు నమోదు చేస్తే సంబంధిత వ్యక్తి మొబైల్‌కు ఓటీపీ వస్తుంది. దాన్ని నమోదు చేశాకే మిగతా ప్రక్రియను కొనసాగించేందుకు వీలుంటుంది. కానీ టీడీపీ ప్రభుత్వం తెచ్చిన వాట్సాప్ గవర్నెన్స్‌లో ఇలాంటిదేమీ లేదు. ఒకరి ఆధార్ నంబరు వెల్లడిస్తే ఆ కుటుంబ సభ్యుల ఆధార్ నంబర్లు, వ్యక్తిగత డేటా సైబర్ నేరస్తులకు కూడా అందుబాటులోకి వచ్చేస్తోంది. వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ అన్ని రకాల సైబర్ నేరాలు, మోసాలకు తలుపులు బార్లా తెరుస్తోంది.

సుప్రీం తీర్పు బేఖాతర్..

వ్యక్తిగత డేటా పరిరక్షణ ప్రజల ప్రాథమిక హక్కు అని సుప్రీం కోర్టు తీర్పులు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. తమ వ్యక్తిగత వివరాలను ఎలా ఉపయోగించాలన్నది పూర్తిగా ప్రజలే నిర్ణయించుకోవాలి. ఇతరులు ఎవరికీ ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా మీద నియంత్రణ ఉండకూడదని 2017లో ఇచ్చిన తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు తేల్చి చెప్పింది. దీనికి విరుద్ధంగా ప్రజల వ్యక్తిగత డేటాను వారి అనుమతితో నిమిత్తం లేకుండానే ఇతర విభాగాలు, ప్రైవేట్ సంస్థలకు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అందుబాటులోకి తేవడం విస్మయపరుస్తోంది.

2019లో 'సేవా మిత్ర'తో అక్రమాలు

2014-19 మధ్య కూడా టీడీపీ ప్రభుత్వం ఇదే తరహాలో ప్రైవేట్ సంస్థ ద్వారా ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా చోరీకి పాల్పడింది. 2016లో నిర్వహించిన ప్రజాసాధికార సర్వే ద్వారా సేకరించిన ప్రజల వ్యక్తిగత వివరాలను హైదరాబాద్‌లోని ఐటీ గ్రిడ్స్ అనే ప్రైవేట్ సంస్థ ద్వారా టీడీపీ ప్రధాన కార్యాలయానికి అనుసంధానించారు. టీడీపీ ఎన్నికల వ్యూహం కోసం రూపొందించిన 'సేవా మిత్ర' యాప్‌లోకి ప్రజల వ్యక్తిగత డేటాను చేరవేశారు. పేరు, చిరునామా, కులం, మతం, ఆధార్, ఓటరు కార్డు నంబరు, పోలింగ్ బూత్ నంబరు, బ్యాంకు ఖాతా నంబరు... ఇలా పూర్తి వివరాలు టీడీపీ సేవా మిత్ర యాప్‌లో అనుసంధానమయ్యాయి. అనంతరం వాటిని దుర్వినియోగం చేస్తూ టీడీపీ ఎన్నికల అక్రమాలకు పాల్పడింది. వైఎస్సార్‌సీపీ సానుభూతిపరులని భావించిన దాదాపు 35 లక్షల మంది ఓట్లను తొలగించేందుకు బరి తెగించింది. దానిపై అప్పట్లోనే వైఎస్సార్‌సీపీ పూర్తి ఆధారాలతో ఫిర్యాదు చేయడంతో హైదరాబాద్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

నేడు మూడు మున్సిపాలిటీల్లో చైర్మన్ ఎన్నికలు

నాలుగు డిప్యూటీ మేయర్, ఐదు మున్సిపల్ వైస్ చైర్మన్ పదవులకు కూడా..

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని మూడు మున్సిపాలిటీలకు చైర్మన్‌లు, మూడు కార్పొరేషన్‌లకు డిప్యూటీ మేయర్‌లతో పాటు నాలుగు మున్సిపాలిటీల్లో వైస్ చైర్మన్ పదవులకు సోమవారం ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నారు. ఇందుకోసం ఆయా కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లో ఉదయం 11 గంటలకు కౌన్సిల్ ప్రత్యేక సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ మేరకు ఆయా కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లోని కార్పొరేటర్లు, కౌన్సిలర్లు ప్రత్యేక సమావేశాలకు హాజరై డిప్యూటీ మేయర్లు, చైర్మన్లు, వైస్ చైర్మన్ల ఎన్నికల ప్రక్రియలో పాల్గొనాలని నోటీసులు జారీ చేసినట్లు రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కార్యాలయ అధికారులు వెల్లడించారు. తిరుపతి, నెల్లూరు కార్పొరేషన్లలో ఒక్కో డిప్యూటీ మేయర్, ఏలూరు కార్పొరేషన్‌లో రెండు డిప్యూటీ మేయర్ పదవులకు ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా నందిగామ, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లా హిందూపురం, పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా పాలకొండ మున్సిపాలిటీల్లో చైర్మన్ పదవులతోపాటు ఏలూరు జిల్లా నూజివీడు, కాకినాడ జిల్లా తుని, పల్నాడు జిల్లా పిడుగురాళ్ల మున్సిపాలిటీల్లో ఒక్కో వైస్ చైర్మన్, నెలూర్లు జిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం మున్సిపాలిటీలో రెండు వైస్ చైర్మన్ పదవులకు ఎన్నికలు నిర్వహిస్తారు.

రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడండి

కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థులను బాబు సర్కారు బెదిరిస్తోంది

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్‌కు వైఎస్సార్‌సీపీ ఫిర్యాదు

మీడియాతో మాట్లాడుతున్న వెలంపల్లి శ్రీనివాస్, పక్కన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థులను చంద్రబాబు ప్రభుత్వం బెదిరిస్తోందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. టీడీపీ నేతలు సాగిస్తున్న దౌర్జన్యకాండను అడ్డుకుని.. రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించాలని ఏపీ ఎన్నికల కమిషనర్‌కు విజ్ఞప్తి చేశారు. ఆదివారం రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ నీలం సాహ్నిని వైఎస్సార్‌సీపీ మాజీ మంత్రులు అంబటి రాంబాబు, వెలంపల్లి శ్రీనివాస్, ఎమ్మెల్సీలు లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, రుహుల్లా మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు, వైఎస్సార్‌సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు అవినాశ్, విజయవాడ మేయర్ రాయన భాగ్యలక్ష్మి, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు అంకంరెడ్డి మూర్తి, కొమ్మూరి కనకారావు కలిసి వినతి పత్రం అందజేశారు.

బెదిరించి లాక్కోవడం దుర్మార్గం

ఈ సందర్భంగా మాజీ మంత్రి అంబటి మీడియాతో మాట్లాడారు. తిరుపతి డిప్యూటీ మేయర్ పదవికి వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున శేఖర్‌రెడ్డిని అభ్యర్థిగా ప్రకటిస్తే.. ఎలాంటి నోటీసు ఇవ్వకుండా ఆయన ఆస్తులను ధ్వంసం చేశారని, భవనాలను కూల్చేశారని మండిపడ్డారు. పోటీ చేయడానికి వీల్లేదంటూ ఆయన్ని బెదిరించారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తిరుపతి మేయర్ శిరీష వెళితే ఆమెనూ అడ్డుకున్నారని దుయ్యబట్టారు. బహిరంగంగా రాజీనామా చేసి వస్తేనే టీడీపీలో చేర్చుకుంటామని చంద్రబాబు చెబుతున్నారని.. కార్పొరేటర్లకు ఆ నిబంధన వర్తించదా? అని ప్రశ్నించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ గుర్తుపై గెలిచిన వారిని ప్రలోభపెట్టి లాక్కోవడం దుర్మార్గమని మండిపడ్డారు. విప్‌ను ఉల్లంఘిస్తే డిస్క్వాలిఫై అవుతారని హెచ్చరించారు. నిజాయితీగా పనిచేసే అధికారులను నియమించి ఎన్నికలు సజావుగా నిర్వహించాలని ఎన్నికల కమిషనర్‌ను కోరామని చెప్పారు. కాపు ఉద్యమ నేత ముద్రగడ పద్మనాభం ఇంటిపై దాడి చేసిన వ్యక్తి.. తాను పిఠాపురం ఎమ్మెల్యే తాలూకా అంటున్నాడని పేర్కొన్నారు. పవన్‌కళ్యాణ్ ఇలాంటి దౌర్జన్యాలను ప్రోత్సహించడం సమంజసం కాదన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం దీనికి బాధ్యత వహించాలని అంబటి డిమాండ్ చేశారు.

బలం లేకపోయినా ఎందుకింత అధికార దాహం?

మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ అధికార పార్టీల నేతలు వైఎస్సార్‌సీపీ అభ్యర్థులను ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ప్రతి అభ్యర్థికి భద్రత కల్పించాలని ఎన్నికల కమిషనర్‌ను కోరినట్లు చెప్పారు. దొడ్డిదారిన పదవులు పొందాలన్న తాపత్రయం ఎందుకని చంద్రబాబును ప్రశ్నించారు. ఇంకా అధికార దాహం తీరలేదా అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కూటమి పార్టీలకు బలం లేని చోట ఎందుకు పోటీకి దిగుతున్నారో చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎమ్మెల్సీ లేళ్ల అప్పిరెడ్డి మాట్లాడుతూ డిప్యూటీ మేయర్, చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికలు జరుగుతున్న అన్ని చోట్లా వైఎస్సార్‌సీపీకే బలం ఉందని చెప్పారు. టీడీపీ గెలిచే అవకాశమే లేదని తెలిసినా.. సీఎం చంద్రబాబు ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు మాట్లాడుతూ అడ్డదారుల్లో గెలవడం కోసం ఇంత దారుణంగా ప్రయత్నించడం ఎక్కడా చూడలేదన్నారు. పోలీస్ వ్యవస్థ నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వ్యవహరిస్తోందని మండిపడ్డారు. అధికార దుర్వినియోగాన్ని ఆపకపోతే గవర్నర్‌ను కూడా కలిసి ఫిర్యాదు చేస్తామన్నారు. దేవినేని అవినాశ్ మాట్లాడుతూ వైఎస్ జగన్ మళ్లీ సీఎం అవ్వడం ఖాయమనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలని హితవు పలికారు.

ఆయుధ ఎగుమతులు భళా

కేంద్ర రక్షణ ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు ప్రతి ఏటా పెరుగుతున్నాయి. దేశ రక్షణ రంగ ఎగుమతుల్లో సింహభాగం ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నవే. దాదాపు 75 శాతం వాటా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలది కాగా, ప్రైవేటు కంపెనీలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నవి 25 శాతం. మన దేశ రక్షణ ఉత్పత్తులు, ఆయుధ సామగ్రి అమెరికా, ఫ్రాన్స్ వంటి దేశాలకు ఎక్కువగా వెళ్తున్నాయి.

సంవత్సరం	ఎగుమతులు (రూ.కోట్లలో)
2018-19	10,746
2019-20	9,116
2020-21	8,435
2021-22	12,815
2022-23	15,920
2023-24	21,083

ఆధారం: కేంద్ర రక్షణ శాఖ, కేంద్ర వాణిజ్య పరిశ్రమల శాఖ

నిత్య ఆదాయం..
పచ్చ తోరణం

పోషకాల పుట్టిల్లు 'కంచల'.. మూడు శతాబ్దాలుగా ఆకు కూరల సాగు

కంచల గ్రామంలో సాగవుతున్న ఆకు కూరలు

- సేంద్రియ పద్ధతే విజయ రహస్యం
- రుచి, నాణ్యతలో ఇక్కడి ఆకు కూరల తీరే వేరు

కంచల గ్రామం

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: నిత్య కల్యాణం.. పచ్చతోరణం అనే నానుడిని అక్కడి రైతులు 'నిత్య ఆదాయం.. పచ్చతోరణం'గా మార్చేసుకున్నారు. 300 ఏళ్లుగా వారసత్వ సాగునే కొనసాగిస్తూ అలనాటి వ్యవసాయ పద్ధతులను నేటికీ ఆచరిస్తున్నారు. సేంద్రియ విధానంలో ఆకు కూరల్ని పండిస్తున్నారు. తమ గ్రామం నుంచే ఆకు కూరల సాగు తెలుగు రాష్ట్రాలకు విస్తరించిందని గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా నందిగామ మండలంలోని కంచల గ్రామంలోకి అడుగు పెడితే...

మునేరు ఒడ్డున.. పోషకాల వడ్డన

మునేరుకు ఒడ్డున గల కంచల గ్రామంలో ఇసుకతో కూడిన తువ్వ (మెతక) నేలలు ఉండటంతో ఆ గ్రామ రైతులు ఆకు కూరల సాగుకు అనువుగా మలచుకున్నారు. ఈ నేలలో పండించిన ఆకు కూరలు రుచికి పెట్టింది పేరుగా మారాయి. పోషకాల పుట్టినిల్లుగా రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు పోషక విలువలతో కూడిన ఆకు కూరలను నిత్యం ఇక్కడి రైతులు సరఫరా చేస్తున్నారు. తమ తాత ముత్తాతలు ఏ విధానంలో ఆకు కూరల్ని పండించారో నేటికీ అదే పద్ధతుల్ని అనుసరిస్తున్నారు. పశువుల పేడ, వానపాముల ఎరువు వినియోగించడం వల్ల మంచి నాణ్యతతో కూడిన ఆకు కూరలు ఉత్పత్తి చేస్తూ ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందారు. మార్కెట్‌లో కంచల ఆకు కూరలకు డిమాండ్ ఉంది. తాము పండించిన ఆకు కూరలను రైతులే నేరుగా విజయవాడ, నందిగామ, జగ్గయ్యపేట, కోదాడ, హైదరాబాద్ వరకు తీసుకెళ్లి విక్రయిస్తుంటారు. ఏడాది మొత్తం రోజూ ఆదాయం వచ్చే ఆకు కూరలకు కాలంతో సంబంధం లేకుండా పండిస్తున్నారు. మార్కెట్‌లో డిమాండ్ ఉండటంతో తమ పూర్వీకులు ఆకు కూరల సాగును ఎంచుకున్నట్టు గ్రామస్తులు చెబుతున్నారు.

ఎకరాకు రూ.30 వేల కౌలు

రెండు వేలకు పైగా జనాభా ఉన్న కంచల గ్రామంలో కులం, మతం భేదం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరూ ఆకు కూరలను కలిసిమెలిసి సాగు చేస్తున్నారు. వీరికి చెరువుల కింద సాగు భూమి ఉన్నప్పటికీ ఆ భూమిలో తినడానికి వరి పండిస్తూ.. మెట్ట భూములను కౌలుకు తీసుకుని మరీ ఆకు కూరలను సాగు చేస్తున్నట్టు చెప్పారు. ఏడాదికి కౌలు రూపంలో ఎకరానికి రూ.30 వేల వరకు చెల్లిస్తున్నామన్నారు. కౌలు, పెట్టుబడి పోగా ఎకరానికి రూ.70 వేల నుంచి రూ.2 లక్షల వరకు వార్షికాదాయం పొందుతున్నట్టు చెప్పారు. గ్రామంలో 1,000కి పైగా ఎకరాల్లో ఆకు కూరలు పండిస్తున్నట్టు పేర్కొన్నారు.

మునేరు పొంగితే నష్టమే..

భారీ వర్షాలు కురిసినప్పుడు మునేరు పొంగి పంటలకు నష్టం వాటిల్లుతోంది. గతేడాది ఆగస్టులో వచ్చిన వరదలకు పంటలు దెబ్బతిని రైతులు నష్టపోయారు. పంటలు పూర్తిగా తుడిచిపెట్టుకుపోయాయని రైతులు చెప్పారు.

సొంత విత్తనాలతోనే..

కంచల రైతులు విత్తనాలను సొంతంగానే తయారు చేసుకుంటున్నారు. తోటకూర, బచ్చలి కూర, పాలకూర, గోంగూర, పొన్నగంటికూర, మెంతికూర, చుక్కకూర, కొత్తిమీర, కరివేపాకు వంటి ఆకు కూరలను సాగు చేస్తూ వీటినుంచి వచ్చే విత్తనాలనే సేకరిస్తున్నారు. తమకు సరిపడా ఉంచుకుని ఇతర గ్రామాల రైతులకు విక్రయిస్తూ అదనపు ఆదాయం పొందుతున్నారు. కంచల గ్రామ ఆకు కూరలకు ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉండటంతో మార్కెట్లో లభించే విత్తనాల కంటే ఇక్కడి విత్తనాలకు డిమాండ్ ఎక్కువ.

కంచల గ్రామ స్వరూపమిదీ

గ్రామ విస్తీర్ణం 35 ఎకరాలు	వ్యవసాయ భూమి 1,850 ఎకరాలు
జనాభా 2,043 మంది	పురుషులు 894 మంది
మహిళలు 1,149 మంది	కుటుంబాలు 727

సొంతంగా విత్తనాల తయారీ

మేం పండిస్తున్న ఆకు కూరల విత్తనాలను మేమే తయారు చేసుకుంటాం.దీంతో మంచి దిగుబడులు సాధిస్తున్నాం. విత్తనాల ఖర్చు తగ్గుతుంది. మేం పండించే ఆకు కూరలతో పాటు ఇక్కడి విత్తనాలకు కూడా మంచి డిమాండ్ ఉంది..

– ఎం.భూలక్ష్మి, ఆకు కూరల రైతు

వరదలతో తీవ్ర నష్టం

మా పెద్దోళ్ల కాలం నుంచి ఆకు కూరలనే పండిస్తూ కుటుంబాలను పోషించుకుంటున్నాం. రూ.లక్షల్లో ఆదాయం రాకపోయినా రోజువారీ కూలీ రూ.500కి తగ్గకుండా ఆదాయం వస్తుంది. ఇటీవల మునేరు వరదతో తీవ్రంగా నష్టపోయాం.

– చలమల సుబ్బారావు, ఆకు కూరల రైతు

కూలీలను ఢీకొట్టిన నరసాపురం ఎమ్మెల్యే కారు

- మచిలీపట్నంలో ప్రమాదం... ఇద్దరికి తీవ్ర గాయాలు
- ప్రమాద సమయంలో కారులో ప్రయాణిస్తున్న ఎమ్మెల్యే అనుచరులు
- కేసు లేకుండా పంపేసిన పోలీసులు

ప్రమాదం జరిగిన వెంటనే వెళ్లిపోతున్న ఎమ్మెల్యే అనుచరులు

కోనేరుసెంటర్ (మచిలీపట్నం): కృష్ణాజిల్లా మచిలీపట్నంలో నరసాపురం ఎమ్మెల్యే కారు ఇద్దరు కూలీలను ఢీకొట్టగా, వారు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. ఒకరికి కాలు విరగ్గా, మరొకరు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని ఎమ్మెల్యే కారుకు సెల్యూట్ చేసి పంపేశారు. ప్రమాదం సమయంలో కారులో ఎమ్మెల్యే అనుచరులు మాత్రమే ఉన్నారు.

అసలేం జరిగిందంటే..

మచిలీపట్నం మండలం, పొట్లపాలెం గ్రామానికి చెందిన వేణు రాంబాబు, వేణు కొండయ్య అన్నదమ్ముల పిల్లలు. ఇద్దరు కూలి పనులు చేసుకుని కుటుంబాలను పోషించుకుంటున్నారు. ఆదివారం ఇద్దరూ మచిలీపట్నంలో పనికి వెళ్లి ఇంటికి తిరిగి వస్తున్నారు. బుద్దాలపాలెం వైపు వెళ్లేందుకు బైక్ తిప్పుతుండగా నరసాపురం నుంచి మచిలీపట్నం వస్తున్న నరసాపురం నియోజకవర్గం జనసేన ఎమ్మెల్యే బొమ్మిడి నాయకర్ కారు అతివేగంగా వచ్చి బైక్‌ను ఢీకొని, ముళ్లపొదల్లోకి దూసుకెళ్లింది. ఈ ప్రమాదంలో రాంబాబుకు కాలి విరిగింది. కొండయ్య తలకు బలమైన గాయమైంది. స్థానికులు వెంటనే రాంబాబు, కొండయ్యను మచిలీపట్నం సర్వజన ఆస్పత్రికి తరలించి, పోలీసులకు సమాచారమిచ్చారు. వారు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని కారు నరసాపురం ఎమ్మెల్యేది అని తెలియడంతో సెల్యూట్ చేసి అక్కడి నుంచి గౌరవప్రదంగా పంపేశారు. క్షతగాత్రుల నుంచి వివరాలు నమోదు చేసుకున్నారు. ప్రమాద సమాచారం తెలుసుకున్న వైఎస్సార్‌సీపీ మచిలీపట్నం నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జ్ పేర్ని కృష్ణమూర్తి (కిట్టు) హుటాహుటిన ఆస్పత్రికి చేరుకున్నారు. ప్రమాదానికి గల కారణాలు తెలుసుకున్నారు.

ఫీ'జులుం' కోసమే కేఎల్‌యూ మాయాజాలం

న్యాక్ ఏ++ ర్యాంకింగ్ కోసం అడ్డదారులు

- రిమాండ్ నివేదికలో వెల్లడించిన సీబీఐ
- 10 మంది నిందితులకు రిమాండ్
- మిగిలిన నిందితుల కోసం గాలింపు ముమ్మరం

సాక్షి, అమరావతి: న్యాక్ ర్యాంకింగ్ కోసం కోనేరు లక్ష్మయ్య విశ్వవిద్యాలయం (కేఎల్‌యూ) పాల్పడిన అక్రమాలు ఒక్కొక్కటిగా బట్టబయలవుతున్నాయి. పూర్తి ఆధారాలతో బయటపడిన ఈ ర్యాంకింగ్ గూడుపుఠాణి దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించింది. ఏకంగా న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యులకే భారీ లంచాలు ఇచ్చి మరీ న్యాక్ ఏ++ ర్యాంకింగ్ కోసం కేఎల్‌యూ యాజమాన్యం పక్కా పన్నాగంతో వ్యవహరించినట్టు సీబీఐ కీలక సాక్ష్యాధారాలను సేకరించింది. దాంతోనే పక్కా వ్యూహంతో వ్యవహరించి న్యాక్‌కు భారీ లంచాలు ఇస్తుండగా.. శనివారం రెడ్‌హ్యాండెడ్‌గా అదుపులోకి తీసుకుంది. అరెస్ట్ చేసిన 10 మంది నిందితులను విజయవాడలోని న్యాయస్థానంలో ఆదివారం హాజరుపరిచింది. న్యాక్ చైర్మన్ సమరేంద్రనాథ్ సాహా, సభ్యులు రాజీవ్ సిజిరాయా, డి.గోపాల్, రాజేశ్‌సింగ్ పవర్, మానస్‌కుమార్ మిశ్రా, గాయత్రి దేవరాజ, బులు మహారాణతో పాటు కేఎల్‌యూ యాజమాన్య ప్రతినిధులు కోనేరు రాజ హరేన్ (వైస్ ప్రెసిడెంట్), జీపీ సారథి వర్మ (వీసీ), ఎ.రామకృష్ణ (డైరెక్టర్)లకు న్యాయస్థానం 14 రోజుల రిమాండ్ విధించింది. ఈ కేసులో ప్రధాన నిందితుడిగా పేర్కొన్న కేఎల్‌యూ ప్రెసిడెంట్ కోనేరు సత్యనారాయణ, ఇతర నిందితులు ఎల్.మంజునాథరావు (న్యాక్ మాజీ సలహాదారు), ఎం.హనుమంతప్ప(బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం డైరెక్టర్), ఎం.శ్యామ్‌సుందర్ (న్యాక్ సలహాదారు)ల కోసం సీబీఐ గాలింపు ముమ్మరం చేసింది. కాగా.. న్యాయస్థానానికి సీబీఐ సమర్పించిన రిమాండ్ నివేదికలో న్యాక్ ర్యాంకింగ్ కుట్రపై పూర్తి వివరాలు వెల్లడించింది.

భారీగా ఫీజులు కొల్లగొట్టేందుకే..

అక్రమ విధానాలతో న్యాక్ ఏ++ ర్యాంక్ సాధించిన అనంతరం ఆ ర్యాంకింగ్‌ను చూపిస్తూ భారీగా ఫీజులు నిర్ణయించి దోపిడీకి పాల్పడాలన్నది కేఎల్‌యూ యాజమాన్యం ప్రధాన ఉద్దేశని సీబీఐ పేర్కొంది. రిమాండ్ నివేదికలో ఇంకా ఏమున్నాయంటే.. ఇష్టానుసారంగా సెక్షన్లు పెంచేసి భారీగా విద్యార్థులను చేర్పించుకుని భారీ ఫీజులతో దోపిడీకి పాల్పడటమే అసలు లక్ష్యం. ఈ ఏడాది న్యాక్ తనిఖీలు ఉంటాయని తెలిసినప్పటి నుంచి పక్కా పన్నాగంతో వ్యవహరించింది. అందుకోసం న్యాక్ చైర్మన్ సమరేంద్రనాథ్ సాహాతోపాటు సభ్యులను మధ్యవర్తుల ద్వారా కొన్ని నెలల ముందుగానే సంప్రదించింది. న్యాక్ ప్రస్తుత సలహాదారు ఎం.శ్యామ్‌సుందర్, మాజీ సలహాదారు ఎం.హనుమంతప్ప ఇందులో కీలక పాత్ర పోషించారు. వారి ద్వారా న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యులను లోబర్చుకునేందుకు కేఎల్‌యూ యాజమాన్యం పావులు కదిపింది. ఏ++ ర్యాంకింగ్ ఇస్తే భారీగా ముడుపులు ముట్టజెప్పేందుకు ఒప్పందం కుదిరింది. అందుకోసం న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యుల గృహాలకే భారీగా ముడుపులు అందించేలా ఏర్పాట్లు చేసింది. తనిఖీల కోసం కేఎల్‌యూను సందర్శించినప్పుడు కూడా వారికి భారీగా కానుకలు, ఇతర తాయిలాలు ముట్టజెప్పేందుకు అన్ని ఏర్పాట్లూ పకడ్బందీగా చేసింది.

పక్కా సమాచారంతో వ్యూహాత్మక దాడి

న్యాక్ ర్యాంకింగ్ కోసం కేఎల్‌యూ యాజమాన్యం అక్రమాలకు పాల్పడుతోందని ఉమ్మడి విజయవాడ, ఉమ్మడి గుంటూరు జిల్లాల నుంచే సీబీఐకి పలువురు ఫిర్యాదు చేశారు. అందుకోసం కేఎల్‌యూ ఎలా వ్యవహరిస్తోందన్నది కూడా నేరుగా ఢిల్లీలోని సీబీఐ ప్రధాన కార్యాలయానికి సమాచారమిచ్చారు. దాంతో సీబీఐ ఉన్నతాధికారులు ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేసి రంగంలోకి దిగారు. ఢిల్లీ, విశాఖపట్నంలోని సీబీఐ అధికార బృందాలు గుంటూరు జిల్లా వడ్డేశ్వరంలోని కేఎల్‌యూ ప్రధాన క్యాంపస్‌తోపాటు దేశంలోని 20 నగరాల్లోని న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యులకు చెందిన నివాస గృహాలు, కార్యాలయాల్లో ఏకకాలంలో తనిఖీలు నిర్వహించారు. ఈ అనూహ్య పరిణామంతో న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యులు, కేఎల్‌యూ ప్రతినిధులు బిత్తరపోయారు. న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యుల వద్ద భారీగా నగదు, బంగారు ఆభరణాలు, ల్యాప్‌టాప్‌లు, మొబైల్ ఫోన్లు, ఇతర విలువైన సామగ్రిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వాటికి సంబంధించిన వివరాలు అడిగితే న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యులు సరైన సమాధానాలు చెప్పలేకపోయారు. దాంతో న్యాక్ ర్యాంకింగ్ కోసమే అక్రమాలకు పాల్పడినట్టు సీబీఐ అధికారులు ప్రాథమికంగా నిర్ధారించారు. న్యాక్ చైర్మన్, సభ్యుల నుంచి మొత్తం రూ.37 లక్షల విలువైన పరికరాలను జప్తు చేశారు. ఈ కేసులో సీబీఐ దర్యాప్తు మరింత ముమ్మరం చేసింది.

బడ్జెట్‌లో బాబు సాధించిందేంటి?

- 12 మంది ఎంపీలతోనే బిహార్‌కు భారీగా లబ్ధి
- పోలవరం ప్రాజెక్టు ఎత్తు తగ్గిస్తున్నట్లు బడ్జెట్‌లో తేలిపోయింది
- అయినా చంద్రబాబు, పవన్ స్వాగతించడం దారుణం
- చంద్రబాబు అసమర్థత మరోసారి బట్టబయలు
- శాసన మండలి విపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ

మాట్లాడుతున్న బొత్స సత్యనారాయణ, చిత్రంలో ఎమ్మెల్సీ కుంభా రవిబాబు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: ఎన్డీఏలో భాగస్వామిగా ఉంటూ 12 మంది ఎంపీలతోనే బడ్జెట్‌లో బిహార్‌కి భారీగా లబ్ధి చేకూరిందని.. 16 మంది టీడీపీ ఎంపీలతో కేంద్రానికి మద్దతిచ్చిన సీఎం చంద్రబాబు సాధించిందేంటని శాసన మండలి విపక్షనేత బొత్స సత్యనారాయణ ప్రశ్నించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రారంభమై పనులు జరుగుతున్న పోర్టులకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఆయన తేలేకపోయారంటే చంద్రబాబు అసమర్థత మరోసారి బట్టబయలైందన్నారు. విశాఖపట్నంలోని క్యాంపు కార్యాలయంలో ఆయన ఆదివారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. బడ్జెట్‌లో ఏపీకి అన్యాయం జరుగుతున్నా కూటమిలో ఉన్న చంద్రబాబు, పవన్‌కళ్యాణ్ స్పందించకపోవడం, పైగా కేంద్ర బడ్జెట్‌ను స్వాగతించడం చూస్తుంటే అనేక అనుమానాలు కలుగుతున్నాయన్నారు. బొత్స ఇంకా ఏమన్నారంటే..

పోలవరం ఎత్తు తగ్గింపుతో రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్రకు నష్టం..

పోలవరం ఎత్తు 41.15 మీటర్లకు కుదిస్తున్నట్లు బడ్జెట్‌లో తేలిపోయింది. ఇదే జరిగితే వెనుకబడిన రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతాలు తీవ్రంగా నష్టపోయే ప్రమాదముంది. పోలవరం ఎత్తు తగ్గుతున్నందుకు టీడీపీ, జనసేనలో ఏమాత్రం బాధ కనిపించడంలేదు.

మెడికల్ కాలేజీల సేఫ్ క్లోజ్ అనాలోచిత నిర్ణయం..

ఇక వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మొత్తం 17 మెడికల్ కాలేజీల పనులు మొదలుపెట్టగా.. వాటిలో గత ఏడాది ఐదు పూర్తయి అడ్మిషన్లు కూడా జరిగాయి. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక పీ–3 పేరుతో ప్రైవేటుకు కట్టబెట్టేందుకు వాటిని సేఫ్‌క్లోజ్ చేసింది. ఈ అనాలోచిత నిర్ణయం కారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన విద్యార్థులు 2,450 మెడికల్ సీట్లు కోల్పోవాల్సి వస్తోంది. రాబోయే ఐదేళ్లలో దేశవ్యాప్తంగా 75 వేల మెడికల్ సీట్లు అందుబాటులోకి తేవాలన్న నిర్ణయాన్ని కేంద్ర బడ్జెట్‌లో ప్రకటించారని, వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రారంభించిన మెడికల్ కాలేజీలను పూర్తిచేసి ఉంటే మన విద్యార్థులకు భారీగా లబ్ధి జరిగి ఉండేది. కానీ, ఇది చేయకుండా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు ఏపీ రాష్ట్ర విద్యార్థులకు తీరని ద్రోహం చేశారు.

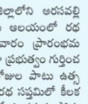
ఆ ప్రాజెక్టులు మా హయాంలో వచ్చినవే..

ప్రధాని మోదీ శంకుస్థాపన చేసిన బల్క్‌డ్రగ్ పార్కు, గ్రీన్ హైడ్రోజన్, విశాఖ రైల్వేజోన్ ప్రాజెక్టులు మా ప్రభుత్వంలో వచ్చినవే. ఇవి వారి గొప్పతనంగా చంద్రబాబు చెప్పుకుంటున్నారు. అప్పుడు మేమిచ్చిన భూముల్లోనే ఇప్పుడు రైల్వేజోన్‌కు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. అలాగే, జగన్ కృషివల్లే విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ ఆగింది. ఢిల్లీలో సాక్షాత్తూ ఉక్కుశాఖ మంత్రి ఇదే చెప్పారు కూడా. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ కుంభా రవిబాబు పాల్గొన్నారు.

నేటి అర్ధరాత్రి ఆదిత్యునికి క్షీరాభిషేకం

అరసవల్లి: శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని అరసవల్లి సూర్యనారాయణ స్వామి ఆలయంలో రథసప్తమి ఉత్సవాలు ఆదివారం ప్రారంభమయ్యాయి. రాష్ట్ర పండుగగా ప్రభుత్వం గుర్తించడంతో తొలిసారిగా 3 రోజుల పాటు ఉత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నారు. రథ సప్తమిలో కీలక ఘట్టమైన స్వామి క్షీరాభిషేక క్రతువు సోమవారం అర్ధరాత్రి 12.30కు ప్రారంభం కానుంది. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల కోడ్ అమల్లో ఉన్నందున అధికారులు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

'బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో రాష్ట్రానికి తీవ్ర అన్యాయం'

సాక్షి, అమరావతి: కేంద్ర బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో రాష్ట్రానికి తీవ్ర అన్యాయం జరిగిందని, కూటమి ప్రభుత్వం నిండా మోసం చేసిందని వైఎస్సార్‌సీపీ పంచాయతీరాజ్ విభాగం అధ్యక్షుడు వెన్నపూస రవీంద్రారెడ్డి ఆదివారం పేర్కొన్నారు. 12 మంది ఎంపీలున్న బిహార్‌కి నితిష్‌కుమార్ అత్యధిక బడ్జెట్ తీసుకువెళ్తే.. 21 మంది ఎంపీలతో చంద్రబాబు సాధించింది శూన్యమన్నారు. ఉపాధి హామీ పథకానికి పెద్దగా కేటాయింపులు జరపకపోవడంతో కూలీలు వలసబాట పట్టే దుస్థితి ఏర్పడిందన్నారు. వెనుకబడిన రాయలసీమ ఉత్తరాంధ్రలకు బుందేల్‌ఖండ్ తరహా ప్యాకేజీ ఇవ్వలేదని, ఏపీకి పరిశ్రమల రాయితీలు కేటాయించలేదని రవీంద్రారెడ్డి పేర్కొన్నారు.

ఉర్దూ అకాడమీలో అంతులేని అక్రమాలు

2014-19 మధ్య టీడీపీ పాలనలో పెద్దఎత్తున నిధులు గోల్‌మాల్

- రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఏపీ ఉర్దూ అకాడమీకి కేటాయించిన రూ.కోట్లు కొట్టేశారు
- లోకాయుక్త ఆదేశాలతో రూ.3.15 కోట్ల గోల్‌మాల్‌పై తాజాగా విచారణకు కమిషన్
- మరో రూ.3.92 కోట్లను వ్యక్తిగత ఖాతాలకు మళ్లించడంపై గతంలోనే సీఐడీ కేసు నమోదు

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ అకాడమీని గత టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో 2014–19 మధ్య అక్రమాలకు కేరాఫ్ అడ్రస్‌గా మార్చేశారు. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ అకాడమీకి కేటాయించిన రూ.కోట్లాది రూపాయలను ఇష్టానుసారం కొల్లగొట్టేశారు. అప్పట్లో ఉర్దూ అకాడమీకి కేటాయించిన దాదాపు రూ.30కోట్లలో ఎంత సద్వినియోగం అయ్యాయి? ఎంత అక్రమార్కుల జేబుల్లోకి వెళ్లాయి? అనే కోణాల్లో దృష్టిసారిస్తే మరిన్ని అక్రమాలు వెలుగు చూస్తాయని, ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలని ముస్లిం సమాజం కోరుతోంది.

విజయవాడలో ఆఫీస్... కర్నూలులో బ్యాంక్ అకౌంట్

విజయవాడలో ఏపీ ఉర్దూ అకాడమీ రాష్ట్ర కార్యాలయం ఉంది. అయితే కర్నూలులోని ఎన్ఆర్ పేట కెనరా బ్యాంకు బ్రాంచిలో ఏపీ ఉర్దూ అకాడమీ పేరుతో అకౌంట్ (33941010001054)ను తెరిచి అక్రమాలకు పాల్పడ్డారు. ఉర్దూ అకాడమీ ఉన్నత ఉద్యోగులు రకరకాల కార్యక్రమాల పేరుతో రూ.కోట్లు కొల్లగొట్టారు. ముస్లింలు లేని చోట కూడా ఉర్దూ భాషాభివృద్ధి సాకుతో ముసాయిరా(కవి సమ్మేళనం) నిర్వహించినట్టు చెబుతూ నిధులు స్వాహా చేశారు.

రూ.3.15 కోట్ల స్కామ్‌పై కమిషనర్ ఆరా..

తెలంగాణ ఉర్దూ అకాడమీకి రూ.3.15 కోట్లను ఏపీ ఉర్దూ అకాడమీ నుంచి అప్పు ఇచ్చినట్లు ఆడిట్ రిపోర్ట్‌లో వెలుగు చూసిన వ్యవహారంపై రాష్ట్ర మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖ కమిషనర్ సీహెచ్ శ్రీధర్ ఇటీవల ఆరా తీశారు. తన కార్యాలయానికి పలువురు సిబ్బందిని పిలిచి ఈ విషయంపై వివరాలు తెలుసుకున్నారు. ఆ నిధుల మళ్లింపు వ్యవహారానికి సంబంధించి అప్పట్లో రికార్డులు సైతం తారుమారు చేశారని, ఆధారాలు ధ్వంసం చేశారని పలువురు ఉద్యోగులు చెప్పినట్లు తెలిసింది.

నిధుల మళ్లింపు కేసులో గతంలోనే ఇద్దరి అరెస్టు

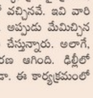
తెలంగాణ ఉర్దూ అకాడమీకి 2016–17లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ అకాడమీ అప్పు ఇచ్చినట్లు చూపించి రూ.3.15కోట్ల మేర అవకతవకలకు పాల్పడినట్లు ఏపీ లోకాయుక్త ఇటీవల ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదు చేసింది. ఈ మేరకు తాజాగా కూటమి ప్రభుత్వం విచారణకు కమిషన్‌ను నియమించిన విషయం తెలిసిందే. అయితే, ఎన్నికల ముందు 2018–19లో ఉర్దూ అకాడమీకి చెందిన దాదాపు రూ.4కోట్లను వ్యక్తిగత ఖాతాలకు మళ్లించిన వ్యవహారంపై గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలోనే సీఐడీ 2021లో ఐపీసీ సెక్షన్ 420, 409 రెడ్‌విత్120(బి) కింద కేసు నమోదు చేసింది. అప్పటి ఉర్దూ అకాడమీ డైరెక్టర్ మస్తాన్‌వలీ (ప్రస్తుతం రిటైర్డ్), సూపరింటెండెంట్ జాఫర్ (ప్రస్తుతం తెలంగాణ ఉర్దూ అకాడమీలో పని చేస్తున్నారు)లను అరెస్టు చేసి కోర్టులో హాజరుపరచడంతో రిమాండ్ విధించారు. అనంతరం వారు బెయిల్ పొందారు.

67 మంది వ్యక్తిగత ఖాతాలకు నిధుల మళ్లింపు

ఏపీ ఉర్దూ అకాడమీలో కీలక బాధ్యతలు నిర్వర్తించిన కొందరు ఉన్నతాధికారులు అడ్డగోలుగా తమ బంధువులు, అనుయాయుల వ్యక్తిగత బ్యాంక్ ఖాతాలకు నిధులు మళ్లించి, ఆ తర్వాత వారి నుంచి తమ ఖాతాలకు బదిలీ చేయించుకున్నారు. ఇలా 2019 ఎన్నికల ముందు హడావుడిగా రూ.3,92,21,500లను ఏకంగా 67 మంది వ్యక్తిగత ఖాతాలకు జమ చేశారు. ఆ డబ్బులను వారి నుంచి తిరిగి తమ ఖాతాలకు మళ్లించుకున్నారు. వారిలో ప్రధానంగా ఉన్నతాధికారులుగా పనిచేసిన షాహిదుల్లా బేగ్ ఖాతాకు రూ.2.2కోట్లు, సోహెల్ పాషా ఖాతాకు రూ.15లక్షలు, బీఎస్‌కే సైదా–పి.ఇస్మాయల్‌ల ఖాతాలకు రూ.3,77,700, షేక్ జాఫర్ బంధువులు, స్నేహితుల ఖాతాలకు రూ.95,22,906 మళ్లించినట్లు అధికారులు గుర్తించారు.

పోలవరం ఎత్తు తగ్గించినా నోరు మెదపరా?

- ఎత్తు తగ్గించేందుకు అప్పట్లో వైఎస్ జగన్ అంగీకరించలేదు
- కేంద్రానికి తలొగ్గితే అప్పట్లోనే రూ.12,951 కోట్లు వచ్చేవి
- విభజన హామీల సాధన సమితి కన్వీనర్ చలసాని శ్రీనివాస్

సాక్షి, అమరావతి: తెలుగు వారి ఆత్మగౌరవాన్ని మరోసారి ఢిల్లీకి తాకట్టు పెట్టారని, పోలవరాన్ని బ్యారేజీగా మారుస్తున్నా కేంద్రాన్ని నిలదీయలేని కూటమి సభ్యులకు సిగ్గు లేదా అని విభజన హామీల సాధన సమితి కన్వీనర్ చలసాని శ్రీనివాస్ నిప్పులు చెరిగారు. విజయవాడ బాలోత్సవ భవన్‌లో మీడియాతో ఆదివారం మాట్లాడుతూ.. బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో కేంద్రం ఏపీని నయవంచన చేసిందన్నారు. పోలవరం ఎత్తు తగ్గించినా నోరు మెదపరా? అని కూటమి నేతలను ప్రశ్నించారు. పోలవరం ఎత్తు తగ్గిస్తామని, నిధులు రూ.30 వేల కోట్లకు పరిమితం చేస్తామని.. అందుకు అంగీకరిస్తే కొంత నిధులు విడుదల చేస్తామని 2023లో జగన్‌పై కేంద్రం ఒత్తిడి తెచ్చినా ఆయన అంగీకరించలేదన్నారు. జగన్ అప్పట్లో కేంద్రం ఒత్తిడికి తలొగ్గి ఉంటే ఆ రోజే రూ.12,951 కోట్లు రాష్ట్రానికి వచ్చేవన్నారు. ఇప్పుడు పోలవరాన్ని నిర్వీర్యం చేసేందుకు కుట్ర చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. గతంలో పవన్‌కళ్యాణ్ మన ఎంపీలను ఉద్దేశించి 'మీకు సిగ్గూ శరం లేదా? కారం రాసుకోండి రా.. ఎంపీల్లారా' అన్నారని గుర్తుచేశారు. 'ఇప్పుడు మన ఎంపీలకు సిగ్గూ శరం లేదా? కారం రాసుకోమనండి. వారంతా చిడతల భజన చేస్తున్నారా' అని నిలదీశారు. రాష్ట్రానికి రావాల్సిన రూ.42 వేల కోట్లు ఇవ్వలేదన్నారు. విభజన హామీల ఊసెత్తలేదని, రాష్ట్రానికి ఇంత అన్యాయం జరిగినా కేంద్ర బడ్జెట్‌పై చంద్రబాబు ప్రభావం ఉందని కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ చెప్పడం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు.

కామన్ సెన్స్ అనేది మేధావితనం అంతటి అరుదైనదే!
- రాల్ఫ్ వాల్డో ఎమర్సన్

సాక్షి

సోమవారం, 3 ఫిబ్రవరి 2025

దేవభూమి

గతేడాది డిసెంబర్ 25న మరణించిన మలయాళ మహారచయిత ఎమ్.టి.వాసుదేవన్ నాయర్ తన సాహిత్య జీవితంలో తనను బాగా కదిలించిన ఒక అనుభవాన్ని పంచుకున్నారు. ఆయన 1976లో తీవ్రమైన అనారోగ్యానికి గురై ఆసుపత్రిలో ఉన్నారు. అప్పుడో పల్లెటూరతను వచ్చి, ఆయనంటే అభిమానమని చెప్పడమే కాదు, 'మీరు జబ్బుతో ఉన్నారని తెలిసి సేవ చేయడానికి వచ్చాను. కొన్ని పనులు మగ నర్సులే చేయాల్సి ఉంటుంది. మీకు నయమయే దాకా ఆ పనులు చేస్తాను' అన్నాడట. మనిషి మానసిక ఘర్షణల మీద ఎక్కువ దృష్టి పెట్టిన ఎమ్‌టీ విస్తారంగా రాశారు. కథలు, నవలలు, యాత్రా రచనలు, బాల సాహిత్యం, విమర్శతో పాటు సినిమాలకు స్క్రీన్‌ప్లే రచనలు చేయడమే కాకుండా, అత్యుత్తమ చిత్రాలు అనదగ్గవాటికి దర్శకత్వమూ వహించారు. కేరళ సంస్కృతి మీద ఆయన ప్రభావం ఎనలేనిది. ఆ పల్లెటూరి మనిషి ఎమ్‌టీ రచనలు చదవడమే కాదు, ఆయన కోసం తన వ్యవసాయ పనులను ఆపుకొని మరీ వచ్చాడు. ఏ రచయితకైనా తన రచనా ప్రయాణంలోని కష్టాల బరువు దిగిపోయే ఘట్టమిది. సహజంగానే ఆ స్పందనకు వాసుదేవన్ నాయర్ కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి. ఇది ఒక గొప్ప రచయితగా వాసుదేవన్ నాయర్‌కు జరిగిన ఒక విడి అనుభవమే కావొచ్చు; కానీ మలయాళీయుల సాహిత్య సంపన్నతకు అది గుర్తు. పామరులను కూడా సాహిత్యం ఎలా పెనవేసుకుపోయిందో చెప్పడానికి నిదర్శనం. ఎందుకంటే, ఇదే వాసుదేవన్ నాయర్ మరో సందర్భంలో ఒక గ్రామీణుడు ఆయన దగ్గర ఉచితంగా పుస్తకం తీసుకోవడానికి నిరాకరించి, అతడి దగ్గరున్న ముడుతలు పడిన నోట్లు బలవంతంగా ఇచ్చిన విషయాన్ని గుర్తుచేసుకున్నారు. ఆ నేల అలాంటిది. దోస్తోవ్‌స్కీ లాంటి రష్యన్ రచయిత మీద కూడా ఒక సాధారణ ఆటోడ్రైవర్ తనదైన అభిప్రాయాన్ని కలిగివుంటాడని మురిసిపోయే మలయాళీ సాహిత్యజీవులు ఎందరో!

'స్వర్గాన్ని నేను ఎప్పుడూ ఒక రకమైన గ్రంథాలయంలా ఊహిస్తాను,' అంటారు అర్జెంటీనా రచయిత జార్జ్ లూయీ బోర్హెస్. పుస్తకాలను మించిన పెన్నిధి ఏముంది! గ్రంథాలయం అనేది ఒక ఆశ. ఒక దారిదీపం. ఎమ్‌టీ సహా చాలామంది రచయితలు తాము రచయితలు కావడానికి ఒక కారణంగా 'ఎక్కువ సమయం లైబ్రరీలో గడపడం' అని చెబుతారు. అత్యంత ప్రకృతి రమణీయత వల్ల కాబోలు కేరళను దేవభూమి అని పిలుస్తుంటారు. కానీ అక్కడి గ్రంథాలయాల వల్ల కూడా అది దేవభూమి అవుతోంది. రాష్ట్రంలో ఎనిమిది వేలకు పైగా లైబ్రరీలు ఉండటమే కాదు, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ముప్పైకి పైగా పెద్ద సాహిత్య ఉత్సవాలు జరుగుతుంటాయి. దేశంలో ప్రతి పంచాయితీలో దాదాపు ఎనిమిది గ్రంథాలయాలున్న ఏకైక రాష్ట్రం కేరళ. దేశంలో అత్యధిక పబ్లిక్ లైబ్రరీలున్న రాష్ట్రం మహారాష్ట్ర (12,191). తర్వాతి స్థానంలో ఉన్న కేరళ (8,415)తో పోల్చితే మహారాష్ట్ర విస్తీర్ణం సుమారు ఎనిమిదింతలని గ్రహిస్తే కేరళ గొప్పదనం అర్థమవుతుంది. మన రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఉమ్మడిగా కూడా కేరళ సంఖ్యలో నాలుగో వంతైనా లేవు. అక్కడి గిరిజన గ్రామాల్లోనూ కొత్తగా 630 గ్రంథాలయాలను ఏర్పాటుచేయాలని గతేడాది నిర్ణయించారు. కేరళ గ్రంథాలయోద్యమ పితామహుడు పీ.ఎం.పణిక్కర్ వర్ధంతి అయిన జూన్ 19ని అక్కడ 'రీడింగ్ డే'గా జరుపుతుంటారు. చదవడాన్నీ, చదివే వాతావరణాన్నీ మలయాళీయులు ఎంతగా ప్రోత్సహిస్తున్నారనడానికి ఇది రుజువు. ఈమధ్య 'కేరళ లెజిస్లేచర్ ఇంటర్నేషనల్ బుక్ ఫెస్టివల్–2025' ప్రారంభిస్తూ ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్, 'ప్రపంచ పుస్తక రాజధాని'గా తిరువనంతపురంను 'యునెస్కో' గుర్తించాలని కోరింది అందుకే. తమ రాజధాని నగరం ఆ గౌరవానికి పూర్తిగా అర్హమైనదేనని ఆయన ధీమా!

గతేడాదే ఐక్యరాజ్యసమితి సాంస్కృతిక విభాగమైన యునెస్కో కేరళలోని మరో నగరమైన కోళిక్కోడ్‌ను 'సాహిత్య నగరం'గా గుర్తించిన సంగతి ఇక్కడ గుర్తుచేసుకోవాలి. భారత్‌లో యునెస్కో గౌరవం దక్కించుకున్న తొలి నగరం ఇదే. ఒక్క కోళిక్కోడ్‌లోనే 600 గ్రంథాలయాలు, రీడింగ్ రూములు ఉన్నాయి. వాసుదేవన్ నాయర్, వైకోం మహమ్మద్ బషీర్, పి.వత్సల లాంటి ఎందరో రచయితలకు కోళిక్కోడ్‌తో అనుబంధం ఉంది. యునెస్కో మొదలైన 1945లోనే కేరళలో 'సాహిత్య ప్రవర్ధక సహకార సంఘం' ఏర్పాటుకావడం ఆ రాష్ట్ర ఘన సాహిత్య వారసత్వాన్ని గుర్తుచేస్తోంది. పుస్తకాల ప్రచురణ కోసం కొంతమంది రచయితలు కలిసి ఏర్పాటుచేసిన ఈ సంఘం సుమారు 8,400 పుస్తకాలను ప్రచురించింది. మలయాళ సినిమా అంతగా వర్ధిల్లుతుండటానికి కూడా ఈ సాహిత్య దన్నే కారణం. అందుకే ప్రముఖ సినీ జర్నలిస్ట్ అనుపమా చోప్రా నవతరం మలయాళ దర్శకులను ఇంటర్వ్యూ చేస్తూ, 'అసలు మీరు ఏంచదువుతారు? ఏం చూస్తారు?' అని ప్రశ్నించారు.

పుస్తక ప్రేమికులుగా వ్యక్తులు ఉండటం దానికదే విశేషమే. కానీ వ్యవస్థలు పుస్తకాన్ని ప్రేమిస్తే దాని ప్రభావం వేరే ఉంటుంది. 'పర్వతము ఎంత ఎత్తయి గగన భేద్యమయినా దాని విశాలమైన వక్షస్థలము నుండి చిన్న సెలయేరుగాని ప్రవహించకపోతే ఆ ప్రకృతి సౌందర్యం అసమగ్రంగా ఒంటరిగా శుష్కంగా గోచరిస్తుంది,' అంటారు తన 'జీవనలీల' పుస్తకంలో కాకాసాహెబ్ కాలేల్కర్. ఒక ఇల్లు ఎంత ఘనంగా నిర్మించినా దానిముందు ఒక పూలచెట్టో, ఒక ఊరు ఎంత పెద్దదయినా దాని మధ్యన ఒక గ్రంథాలయమో లేకపోతే అవి అసంపూర్ణం అవుతాయి. పువ్వులు (ప్రకృతి), పుస్తకాలు (వివేకం) ఉన్న ప్రతిచోటూ దేవభూమే!

మన రాజ్యాంగం బలమైనదేనా?

కామెంట్

కరణ్ థాపర్

మీకు తెలుసా? ప్రపంచ దేశాలన్నింటి రాజ్యాంగాల సగటు ఆయుష్షు 19 ఏళ్ల మాత్రమేనని! భారతదేశం మాత్రం 75 ఏళ్ల పాటు తన రాజ్యాంగాన్ని కాపాడుకుంది. దీనికి సంతోషపడదాం. గర్వంగా ఫీల్ అవుదాం. దేశ చరిత్రలోనే కీలకమైన ఈ ఘట్టాన్ని గత వారమే చూశాం. అయితే, సమీక్షకు తగిన సమయం కూడా ఇదే! డెబ్బై ఐదేళ్ల సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో భారత రాజ్యాంగం ఎదుర్కొన్న సవాళ్లు, ప్రశ్నలేమిటన్నది చూద్దాం.

మన రాజ్యాంగం వలసవాదులదని చాలామంది మేధావులు విమర్శిస్తుంటారు. భారతీయ మూలాలు ఉన్నది కాదని ఆర్ఎస్ఎస్ వ్యాఖ్యానిస్తూ ఉండేది. అలాంటప్పుడు ఇది ఏ విధంగా మనకు మంచిది?

ప్రజలకు ప్రజాస్వామ్యాన్ని అందించిందనేది ఒక సమాధానం. అలాగే ఏకకాలంలో అర్హులందరికీ ఓటుహక్కు కల్పించిన రాజ్యాంగం కూడా మనదే. కానీ దీనివల్ల అందరూ సమానంగా లాభపడ్డారా? లేక... ముస్లింలు, ఆదివాసీలు, దళిత మహిళలు లాభపడలేదా?

డెబ్బై ఏళ్ల ప్రయాణంలో మన రాజ్యాంగం ఇప్పటివరకూ 106 సార్లు మార్పులకు గురైంది. ఇది మన శక్తికి ప్రతీకా? ఎందుకంటే, అవసరమైనప్పుడు తగు విధంగా మార్పులు, చేర్పులు చేసుకునే వీలుతో రాజ్యాంగం ఉంది. లేదా ఇది బలహీనతా? అగ్రరాజ్యం అమెరికాలో 1789 నుంచి జరిగిన సవరణలు కేవలం 27 మాత్రమే.

శాసనాలు చేసే ప్రజా ప్రతినిధుల వ్యవస్థ కంటే కార్యనిర్వాహక వర్గాన్ని రాజ్యాంగం ఎక్కువ బలోపేతం చేసిందని చెబుతారు. అసెంబ్లీ స్పీకర్ల పనితీరు, రాజ్యాంగంలోని పదవ షెడ్యూల్ ఈ పరిస్థితిని మరింత దిగజార్చాయి. ఫలితంగా ఎంపీలు పార్టీ నాయకత్వానికి సబార్డినేట్లుగా మారిపోయారు. స్పీకర్లకు హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ (యూకే) మాదిరిగా వారిపై అధికారం ఏదీ ఉండదు. ఈ విమర్శను ఇప్పటివరకూ ఎవరూ సవాలు చేయలేదు కూడా! అయితే దీని వెనుక ఏముందన్నది నిశితంగా పరిశీలించాల్సిన అంశం. "భారతీయ రాజ్యాంగం అడ్డుగోడలు నిర్మించకుండా... కార్యనిర్వాహక వర్గానికి ఎక్కువ అధికారాలు ఇచ్చింది. అంతేకాకుండా ఈ వర్గం తన అధికారాన్ని పూర్తిస్థాయిలో చలాయిస్తుందని విశ్వసించింది" అంటారు గౌతమ్ భాటియా. పాలకులందరూ మంచివారనీ, రాజ్యాంగాన్ని తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తారని రాజ్యాంగ నిర్మాతలు భావించారా? ఊహూ, అలా అనుకోలేదని స్పష్టంగా చెప్పవచ్చు.

ఒక ఉదాహరణ – ఇందిరాగాంధీ విధించిన అత్యవసర పరిస్థితి. ఇది రాజ్యాంగాన్ని సుప్తచేతనావస్థలో పెట్టడం వల్లనో, రాజ్యాంగానికి అతీతంగా పోవడం వల్లనో అమలు కాలేదు. దాంట్లో భాగమైన వ్యవస్థలతోనే జరిగింది. ఇది మన రాజ్యాంగం బలహీనత లేదా లోపాన్ని ఎత్తిచూపింది. రాజ్యాంగ పరమైన నైతికత లేని విషయాన్ని ఎమర్జెన్సీ పరిస్థితి ఎత్తి చూపిందని చెప్పవచ్చు. ఈ నైతికత అనేది రాజ్యాంగ స్ఫూర్తితోనే వ్యవస్థలు పనిచేస్తాయా, లేదా అన్నదాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. గవర్నర్లు, ఎన్నికల కమిషనర్లు తరచూ ఈ రాజ్యాంగ నైతికతను తప్పుతుంటారని మనకు తెలుసు. కానీ వాటిపై వ్యాఖ్యానించడం కంటే ఎక్కువేమీ చేయలేము – ఈ అంశాలపై మన ఆందోళన, విమర్శ ఎంత స్థాయిలో ఉన్నప్పటికీ! రాజ్యాంగంలో ఉన్న మరో లోటు ఇదేనా?

- ప్రపంచ దేశాల రాజ్యాంగాల సగటు వయసు 19 ఏళ్లు. ఆ లెక్కన భారత రాజ్యాంగం 75 ఏళ్లు పూర్తి చేసుకోవడం గొప్పే!
- అమెరికాలో 1789 నుంచి జరిగిన సవరణలు కేవలం 27 మాత్రమే. మన రాజ్యాంగం ఇప్పటివరకూ 106 సార్లు సవరణలకు గురైంది. ఇది శక్తికి ప్రతీకా? బలహీనతకా?
- రాజ్యాంగం కార్యనిర్వాహక వర్గానికి ఎక్కువ అధికారాలు ఇచ్చింది. పాలకులందరూ మంచివారనీ, రాజ్యాంగాన్ని తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తారనీ రాజ్యాంగ నిర్మాతలు భావించారా? అది తప్పని ఎమర్జెన్సీ నిరూపించింది.
- రాజ్యాంగం మనకు ఎన్నో వ్యవస్థలను కల్పించింది. కానీ ఇవి పాలకవర్గానికి అతీతంగా స్వతంత్రంగా పనిచేసేలా మాత్రం చేయలేకపోయింది.

రాజ్యాంగం సమాఖ్య నిర్మాణానికి ఏర్పాటు చేసింది. కానీ ఆర్థికాంశాలతో పాటు పరిపాలనకు సంబంధించిన విషయాల్లోనూ రాష్ట్రాలపై పెత్తనం చలాయించే అధికారం కేంద్రానికి కట్టబెట్టింది. సమాఖ్య స్వరూపాన్ని మార్చే అధికారం, శక్తి కూడా కేంద్రానిదే. స్వాతంత్ర్యం లభించిన సమయంలో దేశం బలహీనంగా, ముక్కలు ముక్కలుగా విడిపోయింది కాబట్టి... ఆ పరిస్థితుల్లో ఇలాంటి ఏర్పాట్లు చేశారని అనుకున్నా మూడు సిల్వర్ జూబ్లీల కాలం గడచిన ఈ తరుణంలోనైనా మార్పులు చేయడం అనవసరమా?

భారతీయ పౌరులకు రాజ్యాంగం బోలెడన్ని ప్రాథమిక హక్కులను కల్పించింది. అయితే భావ ప్రకటన, వ్యక్తీకరణపై పూర్తిస్థాయి స్వాతంత్ర్యం మాత్రం లేకుండా పోయింది. నిజానికి ఈ 'ఫ్రీ స్పీచ్'ను నైతికత, పరువునష్టం వంటి రెండు సందర్భాల్లో మాత్రమే నియంత్రించాల్సి ఉంటుంది. మహా అయితే... విదేశాలతో మన సంబంధాలు దెబ్బతినే పరిస్థితులకూ పొడిగించవచ్చు. కానీ... మనకున్న నియంత్రణలు చాలా ఎక్కువగా లేవూ?

1973లో రాజ్యాంగపు మౌలిక స్వరూపాన్ని కాపాడే లక్ష్యంతో సుప్రీంకోర్టు కొన్ని విధి విధానాలను సిద్ధం చేసింది. ఇదో చారిత్రక నిర్ణయం. అయితే దాదాపుగా అదే సమయంలో జబల్‌పూర్ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేట్ ఎమర్జెన్సీ విషయంలో శాసనకర్తల ఒత్తిడికి లొంగిపోయారు. అయోధ్య విషయంలోనూ ఇదే జరిగిందన్నది చాలామంది అభిప్రాయం. అలాగే జమ్మూ–కశ్మీర్‌కు ఉన్న రాష్ట్ర హోదాను కూడా రాజ్యాంగం కాపాడలేకపోయింది. కాబట్టి... రాజ్యాంగ సంరక్షణ చేయాల్సిన న్యాయస్థానాలు తమ నిర్ణయాల్లో అసందిగ్ధతతో వ్యవహరిస్తున్నాయి. లేదంటే అవసరమైనంత చేయడం లేదు.

రాజ్యాంగం మనకు ఎన్నికల కమిషన్, కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్(కాగ్), ఇన్ఫర్మేషన్ కమిషన్ వంటి ఎన్నో వ్యవస్థలను కల్పించింది. కానీ... ఇవి పాలకవర్గానికి అతీతంగా స్వతంత్రంగా పనిచేసేలా మాత్రం చేయలేకపోయింది. ఆ యా సంస్థల ఉన్నతాధికారుల నియామకాల విషయంలో ఇది మరింత సత్యమని చాలామంది చెబుతారు.

చివరగా... రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించాల్సిన రాజకీయ నేతలు, సంస్థల అధినేతలు ఆ పని ఎంత వరకూ సక్రమంగా నిర్వర్తించారు? అలాగే రాజ్యాంగ సంరక్షణ బాధ్యతను న్యాయమూర్తులు ఎంత సమర్థంగా నిర్వహించారు? సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ మదన్‌లోకూర్‌ను ఇదే ప్రశ్న అడిగితే... "భారత్‌కు మంచి రాజ్యాంగం ఉంది. కీలక సందర్భాల్లో రాజకీయ నేతలు, న్యాయమూర్తులు దీని ప్రతిష్ఠను దిగజార్చారు. పాలకవర్గం మాత్రమే కాదు... పార్లమెంటు కూడా ఇందులో భాగస్వామే" అన్నారు. ఇందులో అంగీకరించక పోయేందుకు ఏమీ లేదన్నది నా అభిప్రాయం!

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సోషల్ మీడియా

నిజమైన విద్య

విద్య అనేది కేవలం జ్ఞానం పొందడం గురించినదే కాదు. అది కుతూహలాన్ని జ్వలింపజేయాలి, ఎదుగుదలకు స్ఫూర్తినివ్వాలి, నేర్చుకోవడానికీ, సృజించడానికీ తృష్ణను రగల్చాలి.

– సుధా మూర్తి, రాజ్యసభ సభ్యురాలు, రచయిత్రి

లోపలి అద్భుతం

జీవిత పాఠాలు: అద్భుతం కోసం చూస్తున్నారా? కేవలం మీ శ్వాసను గమనించండి. ప్రతి శ్వాస ఒక అద్భుతమే! ఇది ఆగిపోతుందేమో అని మనం భయపడే అద్భుతం.

– శేఖర్ కపూర్, దర్శకుడు

ప్రమాదంలో ఎన్నారైలు!

అమెరికాలో ప్రస్తుతం నేను ఆందోళనకు గురవుతున్న ఒకే ఒక్క జాతిద్వేషం ఇండియన్లకు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్నది. దీనికి రెండు కారణాలు: 1. అలాంటిది జరిగినప్పుడు దాన్ని ఎదుర్కొనే సాంస్కృతిక ప్రతిరక్షక వ్యవస్థలు లేనందున ప్రతిక్రియ ఉండదు. 2. చాలా మంది భారతీయులు వలసజీవులుగా ఉన్నందున నిజంగానే వాళ్లు ప్రమాదంలో పడగలరు.

– నోవా స్మిత్, అమెరికా బ్లాగర్

అది కదా చూపు!

2009లో నేను 'ఫోర్బ్స్ ఇండియా'లో పనిచేస్తున్నప్పుడు 'అరోవిల్'లో జపాన్ వడ్రంగి కెంజీ మత్సుమోతోను కలిశాను. ఆయన సాధారణ వడ్రంగి కాదు. ఒక చెక్కను కూడా ధ్యానంగా చూస్తారు. 'అది ఏం కావాలనుకుంటుందో నాకు చెబుతుంది' అంటారు. ఒక్కోసారి నాకు అనిపిస్తుంది, మనం అంత మర్యాద సాటి మనుషులకు కూడా ఇవ్వం. అసలు మనకు మనం కూడా ఇచ్చుకోం.

– రామ్‌నాథ్, డేటా ఎనలిస్ట్

నటన వృథా

మీకు అనుభవం లేని విషయాల్లో, అది ఉన్నట్టుగా నటించవద్దు. అది ఎవరినీ నమ్మించలేదు. పైగా మీరే నవ్వులాటకు గురవుతారు. దానికి బదులుగా కుతూహలం చూపితే, అది సహజ ప్రవర్తన అవుతుంది. దానివల్ల మీరొక మొద్దుగా కనబడరు. చాలా నేర్చుకోవచ్చు.

– పాల్ గ్రాహమ్, కంప్యూటర్ శాస్త్రవేత్త

సౌత్ మేల్కొనాలి!

ఉత్తరాది రాష్ట్రాల వైఫల్యాలకు క్రమశిక్షణ కలిగిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలను శిక్షించే దేశం ఇండియా. దక్షిణాది ఉద్యమించకపోతే, మనం దుంప నాశనం అవుతాం.

– రోహిత్ ఆర్., యాక్టివిస్ట్

ఆత్మగౌరవ పొలికేక

"ఆ దృశ్యాలు... ఫారెస్ట్ ఆఫీసులు... పోలీస్ స్టేషన్లు... మనుషులు... ఆ చావులు... అన్నం తినే వేళల్లో ఎవరెవరో కలవడానికి వస్తారు"... ఇవి ఎరుకల జాతిని తరాలుగా వెంటాడే దృశ్యాలు.

బ్రిటిష్ వలసవాదులు 1871లో తీసుకొచ్చిన 'క్రిమినల్ ట్రైబ్స్ చట్టం' ద్వారా ఇతర ఆదివాసీల వలెనే ఎరుకల వారు కూడా పుట్టుకతో నేరస్థుల జాబితాలో చేరిపోయారు. స్వతంత్రం వచ్చాక ఆ చట్టాన్ని రద్దు చేసినప్పటికీ ఎరుకుల వారిని 'మర్యాదస్తుల కుల సమాజం' ఇంకా దొంగలుగానే పరిగణిస్తోంది.

పలమనేరు బాలాజీ 'ఏకలవ్య కాలనీ ఎరుకల జీవన గాథలు' కథాసంపుటి ఎరుకల జాతి జీవన వాస్తవికతను అచ్చమైన స్థానికతతో జీవం ఉట్టిపడేలా చిత్రించింది. ఈ కథా సంపుటిలోని కథలన్నీ చిత్తూరు జిల్లా పలమనేరు ప్రాంతపు ఎరుకల వారి జీవితంపైన అల్లినవే! నిజానికి ఇది అల్లిక కాదు. ఇంతవరకు ఆ జాతిపై ఇతరులు దూరం నుంచి క్రీగంట చూసి రాసిన రాతలకు భిన్నంగా బాలాజీ చూపించిన అరుదైన తన జాతి జీవన చిత్రం. కులసమాజంలో ఎరుకలవారు ఎదుర్కొనే అవమానాలు, అగచాట్లు, కాసింత ఆత్మగౌరవం కోసం వారు వేసే పొలికేకలు ఈ కథల్లో మనకు వినిపిస్తాయి.

పోలీసుల జులుంకీ, ఊరిలో పైకులంవాళ్ళ దౌర్జన్యానికీ... దేనికీ భయపడకుండా ఎరుకల జాతి ఆత్మగౌరవాన్ని నిలబెట్టడానికి నడుం కట్టుకున్న మునిరత్నం, మొగిలప్ప; ఎరుకల జాతిని హీనంగా చూసే వ్యవస్థను ప్రశ్నించే ఉడుకోడు; బతకడమే ఓ నిరసనగా చేసుకుని వంట చేయడంలో ఇతర కులం వాళ్ళకు ఏమాత్రం తీసిపోని పనిమంతుడు కబాబ్ కపాలి; తన కులవృత్తిని కాదని భూమిపై హక్కులుంటే సమాజంలో గౌరవం దొరుకుతుందని కష్టపడి పొలం కొని సాగుచేసినా 'ఎరుకల ఆడది సాగు చేస్తదా' అని హీనంగా మాట్లాడిన వారిపై మట్టి తుఫానై ఎగిసిపడిన కట్టెలామె; తనని నిశానిగా వాడుకోజూసిన దొరపై తిరగబడిన ఎరుకల సర్పంచ్ శ్రీను; జాతిని మేల్కొల్పాలని నిత్యం వారి బాగోగులు చూసుకునే కాంతమ్మ, జయమ్మ; అడవిలో వేటకు వెళ్లే పశువుల పైన, కట్టెలు కొట్టుకునే వాళ్ళ పైన అపరాధ రుసుం వసూలు చేయకుండా తన నెల జీతాన్ని చలానా కట్టే ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ వెర్రి బాగుల కింది స్థాయి ఉద్యోగి; ఎస్టీ కాలనీని 'ఏకలవ్య కాలనీ'గా మార్చి ఎరుకల జాతి ఆత్మ గౌరవాన్ని చాటి, ఎరుకల యువతను చైతన్యవంతం చేసే కథకుడు ఇందులో సజీవ పాత్రలు.

'ఏనుగుల రాజ్యంలో', 'గురి', 'వెదురు', 'ఎర్రమన్ను ముగ్గుపిండి', 'అదే ప్రశ్న', 'ఆకలేస్తుంది', 'దేనికీ భయపడవద్దు', 'ప్రయత్నం' వంటి కథలన్నీ నేరుగా పాఠకుడిని ఏకలవ్య కాలనీకి తీసుకెళ్తాయి. ఈ పుస్తకం తెలుగు సాహిత్యంలో ఖాళీలను కచ్చితంగా పూరిస్తుంది. తెలుగు సాహిత్యంలో ముఖ్యమైన మైలురాయిగా నిలిచిపోయే పుస్తకం 'ఏకలవ్య కాలనీ ఎరుకల జీవన గాథలు'. ఎరుకల జాతి గురించి జీవం ఉట్టిపడే కథలు రాసిన పలమనేరు బాలాజీకి, సీరియస్ రచనలకు పెట్టింది పేరైన 'పర్‌స్పెక్టివ్స్' ఖాతాలో ఈ అరుదైన కథా సంపుటిని చేర్చిన రామకృష్ణారావుకి అభినందనలు.

– చల్లపల్లి స్వరూపరాణి, రచయిత్రి – ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీలో సీనియర్ ప్రొఫెసర్

సర్కారుకు సాహిత్యంపై దృష్టి ఉన్నప్పుడు...

'బ్రింగింగ్ ద వరల్డ్ టు తమిళ్... టేకింగ్ తమిళ్ టు ద వరల్డ్'... ఇదీ తమిళనాడు ప్రభుత్వ నినాదం. ఇక్కడ తమిళ్‌కు బదులు తెలుగు/తెలంగాణ అని పెడితే ఎలా ఉంటుందో ఆలోచించగలిగితే తెలుగు సాహిత్యం ఘనత ప్రపంచానికి తెలుస్తుంది.

తమిళనాడు ప్రభుత్వం గత మూడేళ్లుగా ప్రతి జనవరిలో 'చెన్నై ఇంటర్నేషనల్ బుక్ ఫెయిర్' (సి.ఐ.బి.ఎఫ్.) పేరుతో భారీ బిజినెస్ బుక్‌ఫెయిర్ నడుపుతోంది. ఇది పాఠకుల కోసం కాదు. కేవలం పబ్లిషర్ల కోసం! ప్రపంచ పబ్లిషర్లు, తమిళ పబ్లిషర్లు కలిసి తమిళం నుంచి ప్రపంచ భాషలకు, ప్రపంచ భాషల నుంచి తమిళానికి అనువాదాలు సాగేందుకు ఎం.ఓ.యూ.లు చేసుకుంటారు. మొన్నటి జనవరి 16 నుంచి 18 వరకూ జరిగిన 'సి.ఐ.బి.ఎఫ్. 2025'లో ఏకంగా 64 దేశాలు పాల్గొన్నాయి. ఈ దేశాలు తమిళం నుంచి అనువాదాలకు అంగీకరించాయి. కనీసం వంద పుస్తకాలు ఒక్కోటి పది భాషల లెక్కన 1005 ఒడంబడికలు జరిగాయి. అలాగే వివిధ భాషల 125 పుస్తకాలు తమిళంలోకి అనువాదం కానున్నాయి.

విదేశీ ప్రచురణకర్తలతో తమిళనాడు ప్రతినిధుల చర్చలు

ఒక జాతి గొప్పదనం ఆ జాతి సాహితీ సంస్కృతుల ద్వారానే ప్రపంచానికి తెలుస్తుంది. తమిళ ప్రజలకు, ప్రభుత్వాలకు ఈ సంగతి బాగా తెలుసు. అందుకే వారు కలిసికట్టుగా భాష, సంస్కృతుల గురించి ఎంతో శ్రద్ధ పెడుతున్నారు. తమిళ సాహిత్యం ఫ్రెంచ్, జర్మన్, స్పానిష్, చైనీస్, అరబ్బీ వంటి ప్రపంచ భాషల్లోకి సింధీ, అవధ్, కశ్మీరి, ఒరియా వంటి దేశీయ భాషల్లోకి అనువాదం కావాలంటే రచయిత పూనుకుంటే సాధ్యం కాదు. ఇది అర్థం చేసుకున్న తమిళ ప్రభుత్వం తానే పూనుకుంది. తమ భాషలో వెలువడే మంచి పుస్తకాలు ప్రపంచ పాఠకులకు చేరువ చేయాలంటే తానే డబ్బిచ్చి ప్రోత్సహించాలనుకుంది. సి.ఐ.బి.ఎఫ్. కోసం 'ట్రాన్స్‌లేషన్ గ్రాంట్' పేరుతో పుస్తకానికి లక్ష నుంచి 5 లక్షల వరకూ గ్రాంట్ ఇస్తోంది. పాఠశాల శాఖ ఈ పనిని అజమాయిషీ చేస్తోంది. ఒడంబడిక చేసుకున్న పబ్లిషర్ ఆ గ్రాంట్ ద్వారా అనువాదకునికి, ప్రింటర్‌కి డబ్బు సౌకర్యంగా చెల్లించి పుస్తకం వెలువరించవచ్చు. డబ్బు తిరిగి చెల్లించ నక్కరలేదు. రికార్డు కోసం కొన్ని కాపీలు ప్రభుత్వానికి దఖలు పరచాలంతే! అమ్మకాలను బట్టి రచయితకు రాయల్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రభుత్వం చూపిన ఈ చొరవ వల్ల, దేశంలో మరే భాషలోనూ ఇలాంటి చొరవ లేకపోవడం వల్ల భారతదేశం అంటే తమిళ సాహిత్యమే అనేంతగా ప్రపంచ భాషల్లోకి తమిళ సాహిత్యం దూసుకుపోతోంది. పెరియార్ రచనలు ఇప్పటికే స్పానిష్‌తో సహా పదిహేనుకు పైగా భాషల్లోకి వెళ్లాయి. మహాకవి తిరువళ్లువర్‌తో మొదలు గత కొన్నేళ్లుగా పేరు పొందిన 'ఇమయం' అనే రచయిత వరకూ అందరి పుస్తకాలూ ప్రపంచ భాషల్లోకి వెళ్లాయి. వెళుతున్నాయి. వీలైతే తమిళం నుంచి నేరుగా లేదంటే లింక్ లాంగ్వేజ్‌గా ఇంగ్లిష్‌ను పెట్టుకుని అక్కడి నుంచి వివిధ దేశాల భాషల్లోకి తమిళ సాహిత్యం విస్తరిస్తోంది. తమిళనాడు ప్రభుత్వం ఒకవైపు భాషా విస్తరణకు ప్రాధాన్యం ఇస్తూనే సాహిత్య విస్తరణ కూడా చేస్తోంది. మరో అడుగు ముందుకేసి సాహిత్య అకాడెమీ అవార్డీలకు 'కలల కుటీరం' పేరుతో ఇళ్లు మంజూరు చేస్తోంది.

మరి తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఇలాంటి ప్రయత్నం ఉందా? శ్రీశ్రీ, చలం, కొకు, రావిశాస్త్రి, శివారెడ్డి వంటి వారి రచనలు కనీసం హిందీలోకి వెళ్లలేదు. మలయాళ భాష వరకూ చేరలేదు. ఫ్రెంచ్ భాషలోకి వెళతాయా? గద్దర్, కాళోజీ, వరవరరావు, అంపశయ్య నవీన్ తదితరుల రచనలు స్పానిష్‌లోకి వెళ్లకూడదా? ఓల్గా, అబ్బూరి ఛాయాదేవి, జయప్రభ, కుప్పిలి పద్మ తదితరుల రచనలు ఇటాలియన్‌కు తర్జుమా కారాదా? మద్దూరి నగేశ్ బాబు, పైడి తెరేశ్, గోరటి వెంకన్న, సతీష్ చందర్, శిఖామణి... వీరి రచనలు వివిధ దేశాల సాహిత్యానికి ఏ మాత్రం తక్కువ కాదు. వేమన పద్యాలు, తిలక్ కవిత్వం, కల్యాణరావు 'అంటరాని వసంతం' నవల ప్రభుత్వాలు పూనుకుని గ్రాంట్‌లు ఇస్తే అనువాదమై ఘనత పొందవూ?

'ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు', 'సాహితీ ఉత్సవాలు', 'అనువాద సమ్మేళనాలు'... ఇవన్నీ జరుగుతూ ఉంటే భాష, సంస్కృతులు వర్ధిల్లుతాయి. అభివృద్ధి, సంక్షేమాలు ప్రభుత్వాలకు తప్పని విధానాలు. కాని సాహిత్యం కూడా తెలిస్తే జాతి ఔన్నత్యం తల ఎగరేస్తుంది. తమిళ ప్రభుత్వం నుంచి నేర్వాల్సింది అదే!

– ఖదీర్

అశ్వతీర్థం

భరత వంశంలో జన్మించిన కుశికుడు ఇంద్రుడితో సమానమైన తేజస్సు కలిగినవాడు. అతడి కొడుకు గాధి. కన్యాకుబ్జం రాజధానిగా పరిపాలన సాగించిన గాధి మహారాజుకు చాలా కాలం సంతానం కలగలేదు. ఆ దిగులుతో సంతానం కోసం తపస్సు చేయాలని అడవులకు వెళ్ళి, సోమయాగం చేశాడు. ఆ యాగఫలంగా సత్యవతి అనే కూతురు కలిగింది.

జ్యోతిర్మయం

ఆ రోజులలో భృగు వంశ సంజాతుడైన చ్యవనుడికి ఋచీకుడనే కొడుకు ఉండేవాడు. ఋచీకుడు విఖ్యాతుడైన తపస్వి. గాధి కుమార్తెయైన సత్యవతిని వివాహమాడాలనే కోరికతో ఒక రోజు వెళ్ళి గాధిని అడిగాడు. ఋచీకుడిని ధనహీనుడిగా తలచిన గాధి, కన్యాశుల్కం ఇస్తేనే గాని తన కూతురిని వివాహమాడడానికి ఇవ్వనన్నాడు. శుల్కంగా ఏమి కావాలో కోరుకొమ్మన్నాడు ఋచీకుడు. ఒక చెవి శ్యామ వర్ణంతోను, మిగతా శరీరమంతా శ్వేతవర్ణంతో చంద్రుడిలా మెరిసే వెయ్యి వేగవంతమైన గుర్రాలను శుల్కంగా కోరాడు గాధి. అలా కోరడంలో, అది మానవ సాధ్యమయ్యే పని కాదు గనుక, ఋచీకుడు నిస్సహాయంగా వెనుదిరిగి వెళ్ళి పోతాడని గాధి తలచాడు. కాని ఋచీకుడి తపశ్శక్తికి అది అసాధ్యం కాదని గాధి ఊహించలేదు.

అష్ట దిక్పాలకులలో ఒకడైన వరుణ దేవుడిని మనస్సులో తలుచుకున్నాడు ఋచీకుడు. ఋచీకుడికి ఏది కావాలంటే అది, ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడ లభ్యమయ్యే వరమిచ్చాడు వరుణుడు. కన్యాకుబ్జం దగ్గర గంగానది ఒడ్డున కూర్చుని తనకు కావలసింది కోరుకున్నాడు ఋచీకుడు. అలా కోరిన వెంటనే గంగానది నీళ్ళ నుండి గాధి కోరుకున్న రూపంలో కాంతులీనుతూ వేయి గుర్రాలు ఉత్పన్నమయ్యాయి. ఆ వేయి గుర్రాలను శుల్కంగా గాధికి ఇచ్చి, సత్యవతిని పరిణయమాడాడు ఋచీకుడు.

పూర్వం మహాతపస్సంపన్నులైన ఋషులకు సాధ్యం కానిదేదీ ఉండేది కాదని ఈ ఐతిహ్యం చెబుతుంది. ఈ కథ కారణంగానే నేటికీ కన్యాకుబ్జం నగరం దగ్గరి గంగానది అశ్వతీర్థంగా పిలవబడుతూ ఉందని వ్యాసుడి మహాభారతం, అనుశాసనిక పర్వం, నాలుగవ అధ్యాయంలో చెప్పబడింది.

– భట్టు వెంకటరావు

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, మాఘ మాసం, **తిథి:** శు.పంచమి ఉ.10.14 వరకు, తదుపరి షష్ఠి, **నక్షత్రం:** రేవతి రా.2.38 వరకు, తదుపరి అశ్వని, **వర్జ్యం:** ప.3.29 నుండి 4.57 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ప.12.39 నుండి 1.27 వరకు, తదుపరి ప.2.56 నుండి 3.44 వరకు, **అమృతఘడియలు:** రా.12.23 నుండి 1.54 వరకు, శ్రీ పంచమి; **రాహుకాలం:** ఉ.7.30 నుండి 9.00 వరకు, **యమగండం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **సూర్యోదయం:** 6.36, **సూర్యాస్తమయం:** 5.52.

సాగు ఆదాయంలో వృద్ధి

2011-12 నుంచి 2021-22 మధ్య దశాబ్ద కాలంలో ఏడాదికి సగటున 5.23 శాతం చొప్పున వ్యవసాయ రంగ ఆదాయం పెరిగిందని ఆర్థిక సర్వే 2024-25 వెల్లడించింది. తృణ ధాన్యాల అధిక ఉత్పత్తి తగ్గించి, పప్పులు, వంట నూనెల ఉత్పత్తి పెంచాలని సూచించింది. ఆ దశాబ్ద కాలంలో అత్యధిక ఉత్పత్తి విలువ మత్స్య సంపద నుంచి వచ్చింది. తృణ ధాన్యాల నుంచి ఏడాదికి సగటున వచ్చింది 2 శాతం కాగా నూనె గింజల నుంచి వచ్చింది 1.9 శాతం. పండ్లు, కూరగాయల నుంచి 3.5 శాతం వచ్చింది.

అంశం	దశాబ్దంలో ఉత్పత్తి విలువ శాతం
మత్స్య సంపద	8.7
మాంసం, గుడ్లు	7.5
సుగంధ ద్రవ్యాలు	6.7
పశుసంపద	5.8
పాలు	5.8
పప్పుదినుసులు	5
వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలు	3.6

అక్షరాభ్యాసానికి పోటెత్తిన భక్తులు

వసంత పంచమి పురస్కరించుకుని చిత్తూరు జిల్లా, కాణిపాకంలోని శ్రీవరసిద్ధి వినాయకస్వామి దేవస్థానంలో ఆదివారం అక్షరాభ్యాసం కార్యక్రమం చేపట్టారు. భక్తులు, విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమానికి అధిక సంఖ్యలో తరలివచ్చారు. వీరితో ఆలయం కిక్కిరిసింది. ఆస్థాన మండపంలో సామూహిక అక్షరాభ్యాసం కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయగా..పండితులు సరస్వతి దేవికి పూజలు నిర్వహించారు. వేద మంత్రాలు పఠిస్తూ...పిల్లలతో అక్షరాభ్యాసం పూర్తి చేయించారు. సోమవారం వసంత పంచమిని వైభవంగా నిర్వహించనున్నట్టు ఈవో పెంచల కిశోర్ తెలిపారు.

- కాణిపాకం

సారూ.. నీళ్లివ్వరూ..!

తాగునీటి కోసం మహిళలు మూకుమ్మడిగా స్థానిక పంచాయతీ కార్యాలయం వద్ద ఆదివారం నిరసన తెలిపారు. ప్రకాశం జిల్లా యర్రగొండపాలెంలోని పుల్లలచెరువు రోడ్డులోని ఎన్టీఆర్ నగర్, బలపాల ఫ్యాక్టరీ ప్రాంతానికి చెందిన కొంతమంది మహిళలు పంచాయతీ కార్యాలయం వద్దకు వచ్చి తమ ప్రాంతాలకు తాగు నీటి ట్యాంకర్లు పంపాలని డిమాండ్ చేశారు. మూడు నెలల నుంచి నీళ్లు లేక అల్లాడిపోతున్నామని, వంట చేసుకునేందుకు నీళ్లు కొనుగోలు చేయాల్సి వస్తోందని, రెండు, మూడు రోజులకొకసారి స్నానాలు చేస్తున్నామని వారు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దీంతో స్పందించిన పంచాయతీ సిబ్బంది ట్యాంకర్ పంపుతామని హామీ ఇచ్చారు.

- యర్రగొండపాలెం

ఏనుగు బీభత్సం

ఓ ఏనుగు బీభత్సం సృష్టించింది. చిత్తూరు జిల్లా, గుడిపాల మండలంలోకి శనివారం రాత్రి ఏనుగు ప్రవేశించింది. వెప్పాలమానుచేను గ్రామ సమీపంలోని అటవీ ప్రాంతంలోకి చొరబడింది. రవి అనే రైతు వేసిన కనకాంబరం తోటతో పాటు పశుగ్రాసాన్ని నాశనం చేసింది. దీంతో గుడిపాల మండల రైతులు భయాందోళన చెందుతున్నారు. గత ఏడాది ఓ ఏనుగు వచ్చి పొలంలో పనిచేస్తుండగా ఇద్దరు రైతులను చంపేసింది. రెండురోజుల పాటు గుడిపాలలోనే పలు పంటలను ధ్వంసం చేసింది. తిరిగి ఇప్పుడు రావడంతో భయాందోళన చెందుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఎవరూ అటవీ ప్రాంతంలోకి వెళ్లొద్దని అటవీశాఖ డిప్యూటీ రేంజ్ ఆఫీసర్ ఆనందరెడ్డి తెలిపారు.

- గుడిపాల

కచ్చిడి @ రూ. 3.9 లక్షలు

బంగాళాఖాతంలో లభ్యమయ్యే అరుదైన కచ్చిడి చేప కాకినాడ మత్స్యకారుల వలకు చిక్కి, కాసుల పంట పండించింది. ఒక చేప అత్యధికంగా రూ.3.9 లక్షల ధర పలికింది. మొత్తం 3 చేపలు వలకు చిక్కగా... రూ.6 లక్షల ఆదాయం వచ్చింది. దీంతో మత్స్య కారులు ఆనందం వ్యక్తం చేశారు.

- కాకినాడ రూరల్

కొబ్బరి పంట పండింది

వెయ్యి కాయలు రూ.15,500 నుంచి రూ.16 వేలు

- కుంభమేళాకు తోడు మహాశివరాత్రి ఎఫెక్ట్‌తో పెరిగిన ధర
- సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్న రైతులు

ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి కోసం కొబ్బరికాయ ఒలుపు

సాక్షి, అమలాపురం: కొబ్బరికాయ ధరల పెరుగుదలతో కొబ్బరి రైతులు ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. సాధారణంగా ఎక్కడైన దిగుబడి ఉంటే... ధర ఉండదు.. కానీ కొబ్బరి విషయంలో సీన్ రివర్స్ అయ్యింది. కొబ్బరికాయల దిగుబడి రెట్టింపు కాగా, ధర పెరిగింది. డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా, అంబాజీపేట మార్కెట్‌లో కొబ్బరి కాయల ధర మరింత పెరిగింది. వెయ్యి కాయల ధర రూ.15,500 నుంచి రూ.16 వేలకు చేరుకుంది. కొంతమంది రైతులు రూ.16,500లకు కూడా విక్రయిస్తున్నారు. గతేడాది వెయ్యి కొబ్బరి కాయల ధర రూ.18 వేల వరకూ పెరిగిన విషయం తెలిసిందే. తరువాత క్రమేణా రూ.14 వేలకు తగ్గింది. కుంభమేళా మొదలైన తరువాత కొబ్బరి కాయ ధర రూ.15 వేలకు చేరింది. గత నెల నుంచి కొబ్బరి దిగుబడి రెట్టింపయ్యింది. ఎకరాకు 400 నుంచి 600 వరకూ ఉండే కాయ దిగుబడి ఇప్పుడు 800 నుంచి 1000 వరకూ వస్తోంది. సాధారణంగా దిగుబడి పెరిగితే ధర తగ్గుతుందని రైతులు భావించారు. కానీ కుంభమేళాకు తోడు మహా శివరాత్రి పర్వదినం రానుండటంతో పెద్ద ఎత్తున ఆర్డర్లు వస్తున్నాయి.

కొబ్బరి రైతుల్లో ఆనందం

ఉత్తరాదిలో గుజరాత్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్, పశ్చిమ బెంగాల్‌తో పాటు ఒడిశాకు కొబ్బరి జోరుగా ఎగుమతి అవుతోంది. కోనసీమ జిల్లాలోని అంబాజీపేట, ముమ్మిడివరం, ఐ.పోలవరం, పి.గన్నవరం, కొత్తపేట, ఏలూరు జిల్లా జంగారెడ్డిగూడెం, విజయరాయి, తూర్పు గోదావరి జిల్లా చాగల్లు, నిడదవోలు, దేవరపల్లి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు తదితర మండలాల నుంచి రోజుకు 70 లారీలకు పైబడి పచ్చి కొబ్బరికాయ ఎగుమతి అవుతోందని అంచనా. కొబ్బరి దిగుబడి, ధర పెరగడంతో ఉమ్మడి ఉభయ గోదావరి జిల్లాల పరిధిలోని సుమారు 1.40 లక్షల మంది రైతులకు ఊరట నిచ్చింది. ఈ రెండు జిల్లాల్లో సుమారు 1.80 లక్షల ఎకరాల్లో కొబ్బరి సాగు జరుగుతోంది. శివరాత్రి వరకూ మార్కెట్‌లో ఇదే సందడి ఉండవచ్చని రైతులు, వ్యాపారులు అంచనా వేస్తున్నారు.

దక్షిణాదిలో తగ్గిన దిగుబడి

దీనికితోడు దక్షిణాదిలో కొబ్బరి అధికంగా పండే తమిళనాడు, కేరళ, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో దిగుబడి తగ్గడం వల్ల కూడా రాష్ట్రంలో కొబ్బరికాయకు డిమాండ్ ఏర్పడింది. కుంభమేళాలో కురిడీ కొబ్బరి వినియోగిస్తుండగా, పచ్చికాయను శివరాత్రికి అధికంగా వినియోగించనున్నారు.

సముద్రంలో ఈతకు వెళ్లి ఎంబీబీఎస్ విద్యార్థి గల్లంతు

- నెల్లూరు జిల్లాలో ఘటన
- విద్యార్థిది విశాఖపట్నం

గల్లంతైన షణ్ముగనాయుడు (కళ్లజోడు యువకుడు) ఈతకు ముందు తీసుకున్న సెల్ఫీ

ముత్తుకూరు(నెల్లూరు జిల్లా)/కోనేరుసెంటర్ (మచిలీపట్నం) : స్నేహితులతో కలిసి సముద్రంలో ఈతకెళ్లి ఓ ఎంబీబీఎస్ విద్యార్థి గల్లంతయ్యాడు. శ్రీపొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా ముత్తుకూరు మండలం నేలటూరు పట్టపుపాళెం ఏపీజెన్‌కో బ్రేక్ వాటర్స్ వద్ద ఈ ఘటన జరిగింది. కృష్ణపట్నం సీఐ రవినాయక్, ఎస్ఐ శ్రీనివాసరెడ్డి తెలిపిన వివరాలు.. నెల్లూరులో ఎంబీబీఎస్ మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్న 9 మంది విద్యార్థులు ఆదివారం నేలటూరు పట్టపుపాళెం సముద్ర తీరానికి విహారానికి వెళ్లారు. ఆటపాటలతో సెల్ఫీలు తీసుకుంటూ సరదాగా ఈత కొట్టేందుకు సముద్రంలోకి వెళ్లారు. వీరిలో విశాఖపట్నానికి చెందిన షణ్ముగనాయుడు(19) ఈతకొట్టే క్రమంలో ప్రమాదవశాత్తు లోతు ఉన్న చోట సముద్రపు నీటిలో గల్లంతయ్యాడు. గమనించిన స్నేహితులు పెద్దగా కేకలు వేశారు. స్థానికులతో కలిసి రక్షించేందుకు ప్రయత్నించారు. సమాచారం అందుకున్న పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని విశాఖలో ఉన్న విద్యార్థి కుటుంబ సభ్యులకు సమాచారం ఇచ్చారు. 30 మందికి పైగా మత్స్యకారులు పడవల ద్వారా షణ్ముగనాయుడి కోసం గాలించారు. మరో ఐదుగురు గజ ఈతగాళ్లను కూడా రప్పించారు. సాయంత్రం చీకటిపడే వరకూ అన్వేషించినా ఫలితం లేకపోయింది.

మత్స్యకారుడు గల్లంతు

ఏడుకొండలు (ఫైల్)

కృష్ణా జిల్లా మచిలీపట్నం బందలం మంగినపూడి బీచ్‌లో ఓ మత్స్యకారుడు గల్లంతయ్యాడు. బందరు మండలం సత్రవపాలేనికి చెందిన చింతా ఏడుకొండలు శనివారం సాయంత్రం తోటి మత్స్యకారులతో కలిసి వేటకు వెళ్లాడు. సముద్రంలో చేపలు పడుతుండగా రాత్రి 12 గంటల సమయంలో వల లాగే క్రమంలో సముద్రంలో పడిపోయాడు. బోటులో ఉన్న మిగిలిన మత్స్యకారులు ఏడుకొండలును కాపాడేందుకు సముద్రంలోకి దూకి గాలించినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. దీంతో వేట ఆపి ఆదివారం ఉదయాన్నే ఒడ్డుకు చేరుకున్నారు. జరిగిన విషయాన్ని కుటుంబ సభ్యులకు, పోలీసులకు తెలపడంతో పోలీసులు గాలింపు చర్యలు చేపట్టారు.

క్లుప్తంగా...

దుర్గమ్మ సేవలో డీజీపీ

డీజీపీ కుటుంబానికి అమ్మవారి చిత్రపటాన్ని అందజేస్తున్న రత్నరాజు

ఇంద్రకీలాద్రి (విజయవాడ పశ్చిమ): డీజీపీగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన హరీష్‌కుమార్ గుప్తా ఆదివారం ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడలోని ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువైన దుర్గమ్మను కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకున్నారు. దర్శనానికి విచ్చేసిన ఆయనకు ఆలయ డీఈవో రత్నరాజు స్వాగతం పలకగా, అర్చకులు ఆలయ మర్యాదలతో ఆహ్వానించారు. అమ్మవారిని దర్శించుకుని ప్రత్యేక పూజలు జరిపించుకున్న అనంతరం వేద పండితులు ఆశీర్వచనాన్ని, అమ్మవారి చిత్రపటం, ప్రసాదాలు, పట్టువస్త్రాలను డీఈవో అందజేశారు.

లిఫ్టులో ఇరుక్కుపోయిన ప్రయాణికులు

మార్కాపురం: పరిమితికి మించి లిఫ్టులోకి వెళ్లడంతో రైల్వే స్టేషన్‌లోని లిఫ్టు పాడైంది. దీంతో గంటన్నర సేపు వారు ఆందోళన చెందారు. తిరుమలలో శ్రీవారి దర్శనానంతరం సుమారు 14 మంది భక్తులు శనివారం రాత్రి తిరుపతిలో మార్కాపురం వచ్చేందుకు రైలెక్కారు. తెల్లవారుజామున 4.15 గంటల సమయంలో రైలు మార్కాపురంలో ఆగింది. రెండో ప్లాట్‌ఫాంపై ఆగడంతో బయటకు వచ్చేందుకు పలువురు ప్రయాణికులు లిఫ్టు ఎక్కారు. అయితే ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రయాణికులు ఎక్కడంతో లిఫ్టు ఆగిపోయింది. దీంతో సుమారు గంటన్నరసేపు ప్రయాణికులు లిఫ్టులోనే ఉండి ఇబ్బందిపడ్డారు. అనంతరం ఆర్పీఎఫ్ ఎస్ఐ వెంకటేశ్వరరావు తన సిబ్బందితో లిఫ్టు దగ్గరకు చేరుకుని దానిని బాగు చేయించి ప్రయాణికులను బయటకు తేవడంతో వారు ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

వృద్ధురాలిపై అఘాయిత్యం.. ప్రాణాలు విడిచిన అవ్వ

గుంటూరు జిల్లాలో ఘోరం

కాకుమాను: కామంతో కళ్లు మూసుకుపోయిన ఓ మానవ మృగం అఘాయిత్యం కారణంగా ఓ వృద్ధురాలు ప్రాణాలు కోల్పోయింది. ఎస్ఐ మధుపవన్ కథనం మేరకు వివరాలు.. గుంటూరు జిల్లా పెదనందిపాడు గ్రామ శివారు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం సమీపంలో నల్లమడ వాగు కట్టపై ఓ వృద్ధురాలు(65) కుమార్తెతో కలిసి నివసిస్తోంది. ఆదివారం కుటుంబ సభ్యులు పనులకు వెళ్లడంతో వృద్ధురాలు ఒంటరిగా ఉంది. ఇదే అదునుగా అదే ప్రాంతంలో నివసిస్తున్న పాలపర్తి మంజు(21) వృద్ధురాలిపై లైంగికదాడికి పాల్పడ్డాడు. ఆమె అక్కడికక్కడే ప్రాణాలు విడిచింది. సమాచారం తెలుసుకున్న ట్రైనీ ఎస్పీ దీక్షిత ఘటన స్థలానికి చేరుకుని వివరాలు సేకరించారు. కుటుంబ సభ్యుల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ తెలిపారు. మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం గుంటూరు జీజీహెచ్‌కు తరలించారు. కాగా, లైంగికదాడికి పాల్పడిన యువకుడు మంజుపై గతంలోనూ నేర చరిత్ర ఉంది. ఓ కేసులో శిక్ష అనుభవించి మూడు రోజుల కిందటే జైలు నుంచి బయటకొచ్చినట్లు తెలిసింది.

సమష్టిగా, ప్రణాళికాబద్ధంగా సేవలందించండి

- ఉద్యోగులతో టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు
- రథసప్తమికి 3,500 మంది శ్రీవారి సేవకులు

సిబ్బందితో మాట్లాడుతున్న ఈవో శ్యామలరావు, ఏఈవో వెంకయ్య చౌదరి

తిరుమల: రథసప్తమికి వచ్చే భక్తులకు సమష్టిగా, ప్రణాళికాబద్ధంగా సేవలందించాలని ఉద్యోగులను టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు ఆదేశించారు. తిరుమల ఆస్థాన మండపంలో ఆదివారం ఆయన అధికారులు, సిబ్బందితో సమావేశమయ్యారు. రథసప్తమి రోజున గ్యాలరీల్లో భక్తులకు అందించే సేవలపై ముందస్తుగా క్షేత్రస్థాయిలో కార్యాచరణ సిద్ధం చేసుకోవాలని సూచించారు. ప్రతి గ్యాలరీకి ఇన్‌చార్జ్ అధికారితో పాటు, అన్ని శాఖల విభాగాల అధికారులకు బాధ్యతలను అప్పగించినట్లు చెప్పారు. మాడ వీధుల్లో 200 గ్యాలరీలు, 66 అన్నదాన కౌంటర్లు, 351 టాయిలెట్లు ఏర్పాటు చేసినట్లు చెప్పారు. రథసప్తమికి 3,500 మంది శ్రీవారి సేవకులు సేవలందిస్తారని తెలిపారు. ఏఈవో సిహెచ్ వెంకయ్య చౌదరి, తిరుపతి ఎస్పీ హర్షవర్ధన్ రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఎక్స్ అఫిషియో సభ్యుని ప్రమాణస్వీకారం

టీటీడీ బోర్డు ఎక్స్ అఫిషియో సభ్యునిగా దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ (ఎఫ్ఏసీ) కె.రామచంద్ర మోహన్ ఆదివారం శ్రీవారి ఆలయంలో ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. అనంతరం కుటుంబ సమేతంగా స్వామి వారిని దర్శించుకున్నారు. ఆయనతో ఏఈవో వెంకయ్య చౌదరి ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు.

లండన్ నుంచి శ్రీవారి సేవకు...

శ్రీవారి సేవ కోసం లండన్ నుంచి తిరుమలకు వచ్చిన రీతూ వక్కలంక అనే మహిళను టీటీడీ ఈవో, ఏఈవోలు ఆదివారం అభినందించారు. ఆస్థాన మండపంలో శ్రీవారి సేవకులతో నిర్వహించిన సమావేశంలో ఆమె ఈవో, ఏఈవోలను కలిశారు. తాను లండన్‌లో ఆర్థిక సలహాదారుగా పనిచేస్తున్నానని, శ్రీవారి సేవ చేయడానికే యూకే నుంచి తిరుమలకు వచ్చానని తెలిపారు. తనకు 30 రోజులు సేవ చేసుకునే అవకాశం దక్కడం పూర్వజన్మ సుకృతంగా భావిస్తున్నట్లు చెప్పారు.

చంద్రబాబు పాలనలో సీమకు అన్యాయం

- సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నుంచి విద్యా సంస్థల వరకు చిత్తశుద్ధి చూపలేదు
- వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రధాన కార్యదర్శి గడికోట శ్రీకాంత్‌రెడ్డి

రాయచోటి: చంద్రబాబు పాలనలో రాయలసీమకు ప్రతిసారి అన్యాయమే జరుగుతోందని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రధాన కార్యదర్శి గడికోట శ్రీకాంత్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. అన్నమయ్య జిల్లా రాయచోటిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు ఆకేపాటి అమరనాథ్‌రెడ్డితో కలిసి మీడియాతో మాట్లాడారు. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నుంచి విద్యాసంస్థల ఏర్పాటు వరకు చంద్రబాబు ఏనాడూ ఈ ప్రాంత అభివృద్ధిపై చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించలేదని ధ్వజమెత్తారు. తాజాగా రాయచోటి పర్యటన సందర్భంగా సీఎం హోదాలో కొత్త విద్యాసంస్థలు, రాయచోటి నీటి కష్టాలకు పరిష్కారాలను ప్రకటిస్తారని ఆశించినా ప్రజలకు తీవ్ర నిరాశను మిగిల్చారన్నారు. దేశంలో ఐటీకి తానే మూలపురుషుడిగా, హైదరాబాద్‌కు ఐటీని పరిచయం చేసిన విజనరీగా తనను తాను సిగ్గు లేకుండా పరిచయం చేసుకోవడం చంద్రబాబుకే చెల్లుతుందన్నారు. వాస్తవానికి వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి సీఎం అయిన తరువాత హైదరాబాద్‌లో ఐటీ రంగం అభివృద్ధి చెంది, గణనీయమైన ఆదాయాన్ని సాధించిందన్నారు. కానీ.. చంద్రబాబు ప్రజలను మభ్యపెట్టేలా తానే ఐటీని కనిపెట్టినట్టు చెప్పుకోవడం దారుణమన్నారు. చివరకు హైదరాబాద్‌ను సైతం తానే అభివృద్ధి చేసినట్టు చెప్పడం మరీ విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. శనివారం ఐటీ ఉద్యోగులను పక్కన పెట్టుకుని రాయచోటిలో నిర్వహించిన సమావేశంలో సీఎంగా చంద్రబాబు స్ఫూర్తిదాయకంగా మాట్లాడతారని అందరూ ఆశించారన్నారు. కానీ.. ఐటీ ఉద్యోగులు టీడీపీ కోసం కష్టపడ్డామని, తాము సంపాదించింది పార్టీ కోసం ఖర్చు చేశామని, ఎన్నికల్లో పార్టీ ఏజెంట్లుగా కూర్చున్నామని, గ్రామాల్లో తామే పార్టీ బాధ్యత తీసుకున్నామని చెప్పడం ఆశ్చర్యం కలిగించిందన్నారు. వైఎస్ జగన్ హయాంలో రాయచోటిలో కొత్త ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ కోసం 80 ఎకరాల భూమిని సేకరించి సిద్ధంగా ఉంచామన్నారు. ఈ కాలేజీని ప్రైవేటీకరించ వద్దంటూ విద్యార్థులు సీఎంను కోరితే.. వారిని సంఘ విద్రోహశక్తులు అంటూ నిందిస్తారా అని మండిపడ్డారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తొమ్మిదేళ్లు సీఎంగా ఉన్నా ఒక్క ప్రాజెక్టూ చేపట్టలేదన్నారు. పోతిరెడ్డిపాడుకు వ్యతిరేకంగా కృష్ణా బ్యారేజీ వద్ద టీడీపీ వారితో ధర్నాలు చేయించిన విషయం ప్రజలు మరిచిపోలేదన్నారు. వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి పుణ్యం వల్లే పోతిరెడ్డిపాడు నుంచి రాయలసీమకు నీరు అందుతోందన్న విషయం రాయలసీమ వాసులకు తెలుసన్నారు. ఏడు నెలలు ఇన్‌ఫ్లో ఉన్న కృష్ణానదిలో ఈరోజు డెడ్ స్టోరేజీ స్థాయికి నీటిని తోడేయడం బాధాకరమన్నారు. రాయలసీమకు నీరు ఇస్తామని చంద్రబాబు చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు.

నగరి వద్ద ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం

- ప్రైవేట్ బస్సును ఢీకొన్న భారీ వాహనం
- నలుగురు మృతి మరో నలుగురికి గాయాలు..

నగరి (చిత్తూరు జిల్లా) : చిత్తూరు జిల్లా నగరి మున్సిపల్ పరిధిలోని టూరిజం రెస్టారెంట్ సమీపంలోని జాతీయ రహదారిపై ఆదివారం రాత్రి ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం జరిగింది. నగరి నుంచి తిరుపతికి వెళ్తున్న ప్రైవేటు బస్సును గుర్తు తెలియని భారీ వాహనం పక్క నుంచి ఢీకొట్టింది. దీంతో బస్సుకు ఓ వైపు కిటికీలన్నీ నుజ్జునుజ్జయ్యాయి. ఈ ప్రమాదంలో పడి వడమాలపేట సీతారామాపురం గ్రామానికి చెందిన పార్థసారథి నాయుడు (62), రాజేంద్రనాయుడు (60), తిరుపతికి చెందిన దినేష్ (8), తిరుత్తణికి చెందిన కుమార్ (60) మరణించారు. తమిళనాడుకు చెందిన చిన్నమల్లై (55), తిరుపతికి చెందిన సుబ్బరత్నమ్మ (42), భరత్ (40), తిరువళ్లూరుకు చెందిన సుధాకర్ (50)లకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. వీరిలో చిన్నమల్లై పరిస్థితి విషమంగా ఉంది. మరో 10 మందికి స్వల్ప గాయాలయ్యాయి. క్షతగాత్రులను నగరి ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించగా ప్రాథమిక చికిత్స అనంతరం వారిని మెరుగైన వైద్య సేవల కోసం తిరుపతి రుయాకు తరలించారు.

కష్టానికి ఫలితమే ప్రపంచకప్ విజయం

విశాఖకు చెందిన భారత బౌలర్ షబ్నం తల్లిదండ్రులు ఈశ్వరమ్మ, షకీల్

షబ్నం తల్లిదండ్రుల ఆనందోత్సాహం

విశాఖ స్పోర్ట్స్: భారత యువ మహిళలు వరుసగా రెండోసారి టీ20 క్రికెట్ ప్రపంచకప్ సాధించడంలో విశాఖకు చెందిన బౌలర్ షబ్నం కూడా కీలక పాత్ర పోషించింది. ఆదివారం జరిగిన ఫైనల్ మ్యాచ్‌లో దక్షిణాఫ్రికా ఓపెనర్ జీమాను పెవిలియన్‌కు పంపి తన ప్రతిభను చాటింది. ఇదంతా విశాఖపట్నంలోని తమ నివాసంలో టీవీ ముందు కూర్చొని వీక్షించిన షబ్నం తల్లిదండ్రులు ఈశ్వరమ్మ, షకీల్ ఆనందానికి అవధుల్లేవు. తమ సంతోషాన్ని వారు 'సాక్షి'తో పంచుకున్నారు. కీలక సమయాల్లో షబ్నం వికెట్లు తీయడం జట్టుకు ఎంతో కలిసివచ్చిందని చెప్పారు. తమకు కూడా ఎంతో సంతోషం కలిగించిందని తెలిపారు. ఇండియా-బి జట్టుకు రెండు రోజులు మాత్రమే ఇంటికి వచ్చిందని.. ఆ వెంటనే బెంగళూరులోని క్రికెట్ అకాడమీలో శిక్షణ కోసం వెళ్లిపోయిందని చెప్పారు. అక్కడి శిక్షణలో మరింత రాటుదేలిన షబ్నం.. ప్రపంచకప్‌లో మెరుగ్గా రాణించిందన్నారు. ఆ కష్టానికి ఫలితమే ఈ విజయమని చెప్పారు. గత ప్రపంచకప్‌లో రెండే వికెట్లు తీసిన షబ్నం.. ఈసారి అన్ని మ్యాచ్‌ల్లోనూ ఆడి తన ప్రతిభను చాటిందని చెప్పారు. శ్రీలంకతో జరిగిన మ్యాచ్‌లో రెండు వికెట్లు తీసి జట్టు విజయంలో కీలక పాత్ర పోషించిందన్నారు. గతంలో అప్పటి సీఎం వైఎస్ జగన్ చేతులు మీదుగా విశాఖలో నగదు ప్రోత్సాహకంతో పాటు బెస్ట్ బౌలర్ అవార్డును కూడా షబ్నం అందుకుందని తల్లిదండ్రులు తెలిపారు.

అనధికార పేకాట క్లబ్బులపై ఎంపీ ఫిర్యాదు

- మట్కా, మద్యం, జూదం కట్టడి చేయాలని కలెక్టర్, ఎస్పీలకు విన్నపం
- దేవగుడి నాగేశ్వరరెడ్డిపై ఎంపీ సీఎం రమేష్ ఫిర్యాదు

సాక్షి ప్రతినిధి, కడప: వైఎస్సార్ జిల్లా జమ్మలమడుగు ప్రాంతంలో నిర్వహిస్తోన్న అనధికార పేకాట క్లబ్బులపై దృష్టి సారించాలంటూ కూటమికి చెందిన బీజేపీ అనకాపల్లి ఎంపీ సీఎం రమేశ్ జిల్లా ఎస్పీ, కలెక్టర్‌లకు రాసిన లేఖ తీవ్ర చర్చనీయాంశమైంది. జమ్మలమడుగు-ముద్దనూరురోడ్డులో జమ్మలమడుగు క్లబ్‌లో దేవగుడి నాగేశ్వరరెడ్డి నిర్వహిస్తోన్న పేకాట శిబిరాలపై దృష్టి సారించి, అసాంఘిక కార్యకలాపాల కట్టడికి చర్యలు చేపట్టాలని ఆయన కోరారు. ఈ మేరకు జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ చెరుకూరి శ్రీధర్, ఎస్పీ ఈజీ అశోక్‌కుమార్‌లకు శనివారం వినతిపత్రాన్ని పంపారు. నాగేశ్వరరెడ్డి నిర్వహిస్తున్న క్లబ్‌లో అనధికారికంగా జూదాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ 12 టేబుళ్లపై టేబుల్‌కు 9 మంది చొప్పున రూ.25 వేలు, రూ.50 వేలు, రూ.లక్ష వరకు జూదం బెట్టింగ్ కొనసాగుతోందన్నారు. లక్షలాది రూపాయల పేకాట శిబిరాలను ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకు నిర్విరామంగా నిర్వహిస్తున్నారని, దీంతో జమ్మలమడుగు ప్రాంత ప్రజలే కాకుండా కడప జిల్లాలో సమీప గ్రామాల ప్రజలు కూడా పేకాటకు బానిసలుగా మారుతున్నారని పేర్కొన్నారు. మట్కా, లిక్కర్ దందా వంటి అసాంఘిక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నారని పలువురు స్థానికులు తన దృష్టికి తీసుకువచ్చారన్నారు. ఆయా కుటుంబాలను నాశనం చేసి మహిళలను ఇబ్బందులకు గురిచేసే ఇలాంటి అసాంఘిక కార్యకలాపాలను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అనుమతించకూడదన్నారు. కలెక్టర్, ఎస్పీలు స్పందించి పేకాట, మట్కా, కల్తీ లిక్కర్ దందాల నుంచి ప్రజలకు విముక్తి కల్పించి బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఎంపీ కోరారు.

పర్యాటక ప్రాంతాల అభివృద్ధిపై దృష్టి

స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ అజయ్ జైన్ / ముగిసిన అరకు చలి ఉత్సవం

అరకులోయ టౌన్ (అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా): పర్యాటక ప్రాంతాల అభివృద్ధికి పటిష్ట చర్యలు చేపడుతున్నట్లు పర్యాటక శాఖ స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ అజయ్ జైన్ ఆదివారం పేర్కొన్నారు. అరకు చలి ఉత్సవం మూడురోజుల ముగింపు కార్యక్రమంలో వర్చువల్‌గా ఆయన మాట్లాడారు. వచ్చే ఏడాది పెద్ద ఎత్తున అల్లూరి ట్రైబల్ డెస్టినేషన్ నిర్వహిస్తామని ప్రకటించారు.

తొమ్మిది ప్రాంతాల గుర్తింపు: కలెక్టర్: కలెక్టర్ దినేష్ కుమార్ మాట్లాడుతూ తాజంగి, జోలాపుట్‌సహా జిల్లాలో తొమ్మిది పర్యాటక ప్రాంతాలు, ప్రాధాన్యతలను గుర్తించామని తెలిపారు. వీటితోపాటు అడ్వెంచర్ టూరిజం అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు. వచ్చే ఏప్రిల్‌లో 20 పారా గ్లైడింగ్ ఏర్పాటు చేసి క్రాస్ కంట్రీ ఫ్లయింగ్ చేస్తామని చెప్పారు. ట్రెక్కింగ్ నిర్వహణతోపాటు చలి అరకు ఉత్సవంలో 300 మందితో మారథాన్, 20 మందితో సైకిల్ రైడ్ చేశామని చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌సహా మణిపురి, నాగాలాండ్, కర్నాటక, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి వివిధ జిల్లాల కళాకారులు పాల్గొన్నారన్నారు. గిరిజన వంటకాలతో ఫుడ్ కోర్టులు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందన్నారు. 2026లో మరింత ఆకర్షణీయంగా చలి అరకు ఉత్సవాన్ని నిర్వహిస్తామని చెప్పారు. ఆంధ్రా ఊటీ అరకులోయలో నిర్వహించిన అరకు చలి ఉత్సవ్ ఆదివారం ఘనంగా ముగిసింది. చివరి రోజు సుంకరమెట్టలో నిర్వహించిన ట్రెక్కింగ్ 3కే ఉత్సాహంగా సాగింది. దీనిని విశాఖపట్నం జిల్లా జడ్జి ఎం.గిరిధర్ ప్రారంభించారు. గిరిజన మ్యూజియంలో నిర్వహించిన రంగుల రంగోలి అలరించింది. ప్రముఖ సినీ గాయకులు వందేమాతరం శ్రీనివాస్, మంగ్లీ గీతాలాపన ప్రేక్షకులను మంత్రముగ్ధులను చేసింది. కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్, జాయింట్ కలెక్టర్ అభిషేక్ గౌడ, పాడేరు ఐటీడీఏ పీవో అభిషేక్ ఉత్సవాల విజయవంతానికి ప్రణాళికపరంగా చర్యలు చేపట్టారు.

కెనడా, మెక్సికో, చైనాపై టారిఫ్ కొరడా

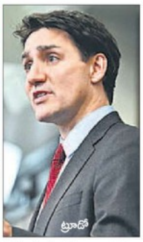
సుంకాల ఉత్తర్వులపై ట్రంప్ సంతకాలు

- మెక్సికో, కెనడాలపై 25 శాతం, చైనాపై 10 శాతం పెంపు
- ప్రతిగా అమెరికా ఉత్పత్తులపై సుంకాలు పెంచిన కెనడా, మెక్సికో
- ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలో ఫిర్యాదు చేస్తాం: చైనా
- అమెరికాలో ఇక మరింత పెరగనున్న ధరల మంటలు

క్లాడియా

జిన్‌పింగ్

ట్రూడో

వాషింగ్టన్: అంతర్జాతీయంగా ఆర్థిక యుద్ధానికి తెర లేచింది. ఉత్తర అమెరికా ఖండంలోని మిత్ర దేశాలైన మెక్సికో, కెనడా, అగ్ర రాజ్యం చైనాపై సుంకాలు పెంచి తీరతానంటూ ఎన్నికల ప్రచారం నుంచీ కారాలు మిరియాలు నూరిన అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తాననుకున్నది చేశారు. ఆ దేశాల నుంచి అమెరికాలోకి దిగుమతయ్యే వస్తువులపై అధిక సుంకాలను అమల్లోకి తెచ్చేశారు. మెక్సికో, కెనడాలపై 25 శాతం, చైనా వస్తువులపై 10 శాతం మేరకు సుంకాల పెంపు ఉత్తర్వులపై శనివారం సంతకాలు చేశారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ, అమెరికాలోకి అక్రమ వలసల, గంపగుత్తగా వస్తున్న ప్రాణాంతక మాదకద్రవ్యాల తరలింపును కట్టడి చేయడంలో ఆ దేశాలు విఫలమైనందుకే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నానంటూ తన చర్యను సమర్థించుకున్నారు. అమెరికన్లను కాపాడటానికి ఆ మూడు దేశాలపై టారిఫ్‌లు పెంచక తప్పడం లేదని చెప్పారు. ''ప్రాణాంతకమైన కృత్రిమ మాదకద్రవ్యం ఫెంటానిల్ అమెరికాలోకి అక్రమంగా పోటెత్తడానికి ప్రధానంగా కెనడా, మెక్సికో, చైనాలే కారణం. అక్రమ వలసదారులను అడ్డుకోకుండా అమెరికాకు మెక్సికో భారీ నష్టం కలిగిస్తోంది'' అంటూ మండిపడ్డారు. కెనడా, మెక్సికో తక్షణం ప్రతీకార చర్యలకు దిగాయి. టారిఫ్‌ల యుద్ధంలో వెనకడుగేసే ప్రసక్తే లేదని స్పష్టం చేశాయి. అమెరికా నుంచి దిగుమతయ్యే వస్తూత్పత్తులపై భారీ సుంకాలు విధిస్తున్నట్లు ప్రకటించాయి. ఇకపై అమెరికా ఉత్పత్తులపై టారిఫ్‌ను 25 శాతం పెంచుతున్నట్లు కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో ఆదివారం ప్రకటించారు. అమెరికాతో కెనడా 155 బిలియన్ డాలర్ల మేరకు వాణిజ్యం చేస్తుంది. మెక్సికో అధ్యక్షురాలు క్లాడియా షేన్‌బామ్ సైతం ఇలాంటి ప్రకటనే చేశారు. అమెరికా వస్తువులపై సుంకాన్ని ఎంత శాతం పెంచేది స్పష్టంగా పేర్కొనలేదు. ప్రపంచ దేశాలకు సరకు సప్లై చైన్‌గా పేరొందిన చైనా కూడా ట్రంప్ ఉత్తర్వులపై ఘాటుగా స్పందించింది. ''ఈ విషయాన్ని వరల్డ్ ట్రేడ్ ఆర్గనైజేషన్ (డబ్ల్యూటీఓ)లో తేల్చుకుంటాం. అమెరికాపై దావా వేస్తాం. డబ్ల్యూటీవో నియమ నిబంధనలకు పూర్తి విరుద్ధంగా ట్రంప్ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దీంతో ఇరుదేశాల వాణిజ్యం తీవ్ర ఒడిదుడుకులకు లోనవుతుంది'' అని చైనా వాణిజ్య శాఖ ప్రకటించింది.

అమెరికన్ల జేబుకు చిల్లు!

కొత్త టారిఫ్‌లు అమలైతే సగటు అమెరికన్ల ధరల కష్టాలు పెరగనున్నాయి. సరుకులు, గ్యాసోలిన్, గృహ, వాహన సంబంధ, ఇతర వస్తువుల ధరలు పెరగనున్నాయి. ఆయా ఉత్పత్తులను కెనడా, మెక్సికో, చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకునే వాణిజ్య సంస్థలే ఈ అధిక టారిఫ్‌ను చెల్లించాలి. దాంతో ఆ భారాన్ని అవి నేరుగా వినియోగదారులపైనే మోపనున్నాయి. దాంతో వాటి ధరలకు మరింతగా రెక్కలు రావడం ఖాయంగా కనిపిస్తోంది. ఇప్పటికే ధరాభారంతో సతమతమవుతున్న అమెరికన్లపై ఇది మూలిగే నక్కపై తాటిపండు చందం కానుంది. ధరలతో పాటు ద్రవ్యోల్బణమూ పెరుగుతుంది. దాంతో కొనుగోళ్లు తగ్గి అమెరికా ఆర్థికాభివృద్ధి కుంటుబడనుంది. అది ఇతర దేశాలపైనా తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుంది. కెనడా నుంచి దిగుమతయ్యే చమురు, సహజ వాయువు, విద్యుత్‌లపై ట్రంప్ మరో 10 శాతం టారిఫ్ విధించారు. ఈ చర్యను కెనడా ప్రధాని ట్రూడో తీవ్రంగా తప్పుబట్టారు. ''దగ్గర చేయాల్సిన దేశాలను ట్రంప్ దూరం చేస్తున్నారు. దేశాలతో మైత్రితో మెలిగే పద్ధతి ఇది కాదు. మేం కూడా మీ వాళ్లం అనుకున్నాం గనుకే అఫ్గానిస్తాన్‌లో మీతో కలిసి యుద్ధం చేశాం. కాలిఫోర్నియాలో కార్చిచ్చు కమ్మేస్తే సాయపడ్డాం. కత్రినా హరికేన్ వేళ ఆదుకున్నాం. ఎల్లవేళలా మీకోసం నిలబడ్డాం. మీ బాధను పంచుకున్నాం'' అంటూ ట్రంప్ తీరును ఆక్షేపించారు.

డ్రగ్స్ ముఠాలతో దోస్తీ అంటగడతారా: మెక్సికో

మెక్సికోలోని డ్రగ్స్ ముఠాలతో తమ ప్రభుత్వానికీ సంబంధాలున్నాయన్న ట్రంప్ వ్యాఖ్యలను అధ్యక్షురాలు క్లాడియా తోసిపుచ్చారు. ''నేరమయ సంస్థలతో మెక్సికో సర్కార్‌కు సంబంధాలున్నాయన్న శ్వేతసౌధం మాటల్లో ఇసుమంతైనా నిజం లేదు. డ్రగ్స్ స్మగ్లర్లతో మాకు దోస్తీ అంటగట్టడం దారుణం. మా గడ్డపై అలాంటివి జరగడం లేదు. అసలు ఫెంటానిల్ కట్టడిపై అమెరికా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే ముందు అక్కడి ప్రధాన నగరాల్లో వీధుల్లోనే విచ్చలవిడిగా దొరుకుతున్న ఆ డ్రగ్‌పై ఉక్కుపాదంమోపండి. అంతేగానీ మాపై ఆరోపణలు చేయొద్దు'' అని హెచ్చరించారు. కెనడాలోని బ్రిటిష్ కొలంబియా రాష్ట్రవాసులంతా అమెరికా నుంచి వచ్చే మద్యాన్ని బహిష్కరిస్తున్నట్టు ఆ రాష్ట్ర అత్యున్నత నేత డేవిడ్ ఎబీ ప్రకటించారు. ప్రభుత్వ దుకాణాల నుంచి అమెరికన్ ఆల్కహాల్ బ్రాండ్లను తొలగిస్తున్నట్టు తెలిపారు.

ట్రంప్ నట్టేట ముంచుతారా?

జో బైడెన్ హయాంలో అధిక ధరలతో అసహనానికి గురైన అమెరికా ఓటర్లు ఈ ఎన్నికల్లో ట్రంప్‌కు జై కొట్టారు. తీరా ట్రంప్ తాజా చర్యలతో పరిస్థితి పెనం నుంచి పొయ్యిలోకి చందంగా మారేలా కనిపిస్తోంది. టారిఫ్‌లు 25 శాతం పెరిగితే రిటైల్‌లో వస్తువుల ధరలు చాలా పెరుగుతాయి. కెనడాతో అమెరికా 155 బిలియన్ డాలర్ల మేర వాణిజ్యం చేస్తోందంటే ఆ దేశం నుంచి ఏ స్థాయిలో దిగుమతులున్నాయో అర్థంచేసుకోవచ్చు. ధరలకు కళ్లెం వేయలేదంటూ తమపై దుమ్మెత్తిపోసిన ప్రజలకు డెమొక్రటిక్ పార్టీ నేతలు ఇప్పుడు చురకలంటిస్తున్నారు. తమను కాదని ట్రంప్‌ను నమ్ముకున్నందుకు భలే జరిగిందంటూ సోషల్ మీడియాలో వ్యంగ్య పోస్టులు పెడుతున్నారు. ''పచారీ సరుకుల ధరలు ఎక్కువున్నాయా? టమాటాల ధరలపై ఆందోళన చెందుతున్నారా? కార్ల ధరలపై ఆందోళన చెందుతున్నారా? కాస్తాగండి. మీ ట్రంప్ ధాటికి అవన్నీ ఇంకా పెరగనున్నాయి'' అని డెమొక్రటిక్ పార్టీ సెనేటర్ చక్ షుమర్ వ్యాఖ్యానించారు. అమెరికాలో భవన నిర్మాణ రంగం దాదాపు కెనడాపైనే ఆధారపడింది. భారీ దుంగలు, రైతులు, ఆటో మేకర్స్, పరిశ్రమల సిబ్బంది అక్కడి నుంచి రావాల్సిందే.

వసంత పంచమి వేళ...
నేడు అమృత స్నానం

- మహా కుంభమేళాకు మళ్లీ పోటెత్తనున్న భక్తులు
- 'మౌని' దుర్ఘటన నేపథ్యంలో పక్కాగా ఏర్పాట్లు
- 20 రోజుల్లో 33.6 కోట్ల మంది పుణ్యస్నానాలు

మహాకుంభ్ నగర్: వసంత పంచమి సందర్భంగా మహా కుంభమేళాలో సోమవారం పవిత్ర షాహీ (అమృత) స్నాన కార్యక్రమం జరగనుంది. భక్తులు కోట్లలో తరలి రానుండటంతో ఉత్తరప్రదేశ్ అప్రమత్తమైంది. జనవరి 29న మౌనీ అమావాస్య నాడు కోట్లమంది పోటెత్తిన సందర్భంగా జరిగిన తొక్కిసలాటలో 30 మందికి పైగా చనిపోగా 60 మంది గాయపడటం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో ఉన్నతాధికారులు అత్యంత కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేపట్టారు. ఎటువంటి పొరపాట్లూ జరక్కూడదన్న సీఎం యోగి ఆదిత్యనాథ్ ఆదేశాల మేరకు 'ఆపరేషన్ ఎలెవెన్' పేరుతో జన సమూహ నిర్వహణ చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. 2019 అర్ధ కుంభ్‌ను విజయవంతంగా నిర్వహించిన సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారులు ఆశిష్ గోయల్, భాను చంద్ర గోస్వామి ఏర్పాట్లను ప్రత్యేకంగా పర్యవేక్షిస్తున్నారు. వీరికి భారీ జనసమూహాల నియంత్రణ, నిర్వహణలో విశేష అనుభవముంది. వీరు ఆదివారం చేపట్టాల్సిన ఏర్పాట్లపై అధికారులతో చర్చించారు. ఆపరేషన్ ఎలెవెన్‌లో భాగంగా భక్తుల కోసం 'ఒన్ వే ట్రాఫిక్ రూట్'ఏర్పాటు చేశారు. త్రివేణీ ఘాట్ల వద్ద అదనంగా బారికేడ్లను నిర్మించడంతోపాటు పోలీసులను మోహరించారు. న్యూ యమునా బ్రిడ్జిపైన కీలక ప్రాంతాల్లో అదనంగా పోలీసులను నియమించారు. మోటారుసైకిల్ పెట్రోల్ స్క్వాడ్లు రెండింటిని ఏర్పాటు చేయడంతోపాటు బ్రిడ్జి రెయిలింగ్‌ను పటిష్టం చేశారు. శాస్త్రి వంతెన వద్ద ప్రత్యేకంగా నిఘా పెట్టారు. ఝుసీ నుంచి సంగం దాకా ట్రాఫిక్‌ను నియంత్రిస్తారు. ఇక్కడ మరో రెండు మోటారు సైకిల్ స్క్వాడ్లను విధుల్లో ఉంచారు. అదనపు డీజీ భాను భాస్కర్ ఆదివారం స్వయంగా భక్తుల నియంత్రణ చర్యలను చేపట్టారు. మేళా అథారిటీ భవనంలో ఉన్న ఇంటిగ్రేటెడ్ కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్(ఐసీసీసీ)నుంచి ఘాట్లలో పరిస్థితిని భారీ స్క్రీన్లపై స్వయంగా పరిశీలించి తగు సూచనలు చేశారు.స్నానాలు పూర్తయిన వారు ఘాట్ల నుంచి వెంటనే బయటకు వచ్చేయాలన్నారు. ప్రత్యేకించిన ప్రాంతాల్లో దుస్తులు మార్చుకోవాలని కోరారు. ఘాట్లలో ఇతరులు కూడా స్నానాలు చేసేందుకు అవకాశమివ్వాలని కోరారు. ఘాట్ల వద్ద ఆహారం, పానీయాలు సేవించరాదని కోరారు. ఘాట్ల వద్ద జనం గుమికూడకుండా చూసుకోవాలని పోలీసు అధికారులకు నిర్దేశించారు. భక్తులు మిగతా ప్రాంతాలకు వెళ్లేలా చూడాలన్నారు.

ఆదివారం 90 లక్షల మంది

మహాకుంభ మేళాలో అత్యంత పవిత్రమైంది అమృత్ స్నాన్. ఆ రోజు స్నానమాచరిస్తే పాపాలు తొలగి మోక్షం ప్రాప్తిస్తుందని విశ్వాసం. కనుక సోమవారం వసంత పంచమి సందర్భంగా త్రివేణీ సంగమానికి భక్తులు పోటెత్తుతారని భావిస్తున్నారు. ఆ ప్రభావం ఆదివారమే కనిపించింది. మధ్యాహ్నానికే ఏకంగా 90 లక్షల దాకా పుణ్య స్నానాలు చేసినట్లు అంచనా. జనవరి 13న మొదలైన మహా కుంభమేళాలో 20 రోజుల్లోనే 33.61 కోట్ల మంది స్నానాలు చేసినట్లు అధికారులు చెబుతున్నారు. ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో ఫాఫామా నుంచి అరైల్ ఘాట్ దాకా 5 కోసుల ప్రాంతమంతటినీ త్రివేణి సంగమలో భాగంగానే పరిగణిస్తారని ఆలిండియా అఖాడా పరిషత్ అధ్యక్షుడు మహంత్ రవీంద్ర పురి తెలిపారు. ఈ ప్రాంతంలో ఎక్కడైనా భక్తులు పుణ్య స్నానాలు చేయవచ్చన్నారు. 12న మాఘ పూర్ణిమ, 26న మహాశివరాత్రి సందర్భంగా మరో రెండు పుణ్యస్నానాలున్నాయి. 5న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కూడా మహా కుంభమేళాలో పుణ్యస్నానం ఆచరించనున్నారు. దాంతో రాబోయే కొన్ని రోజులు యంత్రాంగానికి సవాలుగా మారనున్నాయి.

ప్రయాగ్‌రాజ్‌లోని సంగం మధ్య ఆదివారం పెద్ద సంఖ్యలో స్నానాలాచరిస్తున్న భక్తులు

స్నాన ఘాట్ల వద్ద కట్టుదిట్టంగా భద్రత

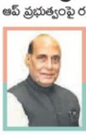
బీజేపీది గూండాగిరీ: కేజ్రీవాల్

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు గాను తను పోటీలో ఉన్న న్యూఢిల్లీ నియోజకవర్గంలో స్వతంత్ర పరిశీలకులను నియమించాలంటూ ఆప్ చీఫ్ కేజ్రీవాల్ ఆదివారం ఈసీకి లేఖ రాశారు. తమ పార్టీ కార్యకర్తలపై దాడులకు పాల్పడుతున్న బీజేపీ కార్యకర్తలను అరెస్ట్ చేయాలని, సంబంధిత ఘటనలకు కారణమైన పోలీసులను సస్పెండ్ చేయాలని కూడా ఆయన డిమాండ్ చేశారు. న్యూఢిల్లీ స్థానం నుంచి కేజ్రీవాల్‌తోపాటు బీజేపీ నుంచి పర్వేశ్ శర్మ, కాంగ్రెస్ తరఫున సందీప్ దీక్షిత్ బరిలో ఉన్నారు. ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న వేళ బీజేపీ నేతలు గూండాగిరీకి పాల్పడుతు న్నారని కేజ్రీవాల్ ఆదివారం 'ఎక్స్'లో ఆరోపించారు. ఆప్ వలంటీర్లు, మద్దతు దారులను వారు బెదిరిస్తున్నా రన్నారు. ఇటు వంటి వాటిని తాము లక్ష్యపెట్టబోమన్నారు. మురికి వాడల్లోని ప్రజల ఓటు హక్కును తొలగించేందుకు కుట్ర జరుగుతోందని కేజ్రీవాల్ ఆరోపించారు. ఇటువంటి వాటిపై అప్రమత్తంగా ఉండాలని ఆయన ప్రజలను కోరుతూ ఓ వీడియో సందేశం విడుదల చేశారు.

మోదీకి క్రెడిట్ రావొద్దనే నిధులు వద్దంటోంది

ఆప్ ప్రభుత్వంపై రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ నిప్పులు

న్యూఢిల్లీ: కేంద్రంలోని నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు రాకూడదనే ఉద్దేశంతోనే ఢిల్లీలోని ఆప్ ప్రభుత్వం కేంద్ర నిధులను వద్దంటోందని రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ విమర్శించారు. రాజేంద్ర నగర్‌లో ఆదివారం జరిగిన ఎన్నికల ర్యాలీలో మంత్రి మాట్లాడారు. 'బీజేపీ హయాంలో దేశం ఆర్థికంగా ముందుకు సాగుతుండగా ఆప్ ప్రభుత్వం కారణంగా ఢిల్లీకి ఆ ప్రతిఫలాలు అందడం లేదు. ఢిల్లీ ప్రజలకు సేవలందించే అవకాశం చాలా ఏళ్లుగా బీజేపీకి దక్కడం లేదు. ఢిల్లీలో అవసరమైన అభివృద్ధి జరగడం లేదు'అని రాజ్‌నాథ్ చెప్పారు. మద్యం కుంభకోణం కేసులో జైలుకు వెళ్లినా ఢిల్లీ సీఎంగా ఉన్న కేజ్రీవాల్ పదవిని మాత్రం వదల్లేదని ఆరోపించారు. ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాలను కేజ్రీవాల్ అమలు చేయలేదని నిందించారు. కాంగ్రెస్ అగ్ర నేత రాహుల్ గాంధీపైనా ఆయన విమర్శనాస్త్రాలు సంధించారు.

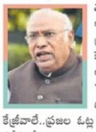
మోదీ, కేజ్రీ పిరికిపందలు

పారిశ్రామికవేత్తల బానిసలు: ప్రియాంక

న్యూఢిల్లీ: ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, ఆప్ చీఫ్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్‌పై కాంగ్రెస్ నేత ప్రియాంకా గాంధీ వాద్రా తీవ్ర స్థాయిలో విమర్శల వర్షం కురిపించారు. వారిని మించిన పిరికిపందలను, కల్లబొల్లి ఏడ్పులు ఏడ్చే నేతలను తన జీవితంలోనే చూడలేదన్నారు. వారిద్దరినీ బడా పారిశ్రామికవేత్తలకు బానిసలుగా అభివర్ణించారు. రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్మును కాంగ్రెస్ అగ్రనేత సోనియా గాంధీ అవమానించారంటూ ప్రజలను మోదీ పక్కదారి పట్టిస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఆదివారం ఆమె ఢిల్లీలో ఎన్నికల ప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. వయసులో పెద్దదైన ఓ మహిళ మరో మహిళ పట్ల సానుభూతి వ్యక్తం చేయడం అవమానమెలా అవుతుందని ప్రశ్నించారు.

అబద్ధాలకు సర్దార్ మోదీ: ఖర్గే

న్యూఢిల్లీ: ప్రధాని మోదీ, ఆప్ చీఫ్ కేజ్రీవాల్‌పై కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేశారు. ప్రధాని మోదీ అబద్ధాలకు సర్దారైతే, ఆయన తండ్రి కేజ్రీవాల్ అని పేర్కొన్నారు. ముస్తాఫాబాద్‌లో ఆదివారం ఎన్నికల ర్యాలీలో ఆయన మాట్లాడారు. ''అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతాం, లోక్‌పాల్‌తో దాన్ని రూపుమాపుతానంటూ వాగ్దానాలు చేసిన కేజ్రీవాలే..ప్రజల ఓట్ల కోసం వృద్ధుడైన అన్నా హజారేకు అబద్ధాలు చెప్పి ఢిల్లీకి తీసుకువచ్చారు. కాలినడకన ఓట్లడిగి ఇప్పుడు కార్ల కాన్వాయ్‌లలో తిరుగుతూ శీష్ మహల్ కట్టారు. ఆప్‌ను ఆ పార్టీ గుర్తు చీపురుతో ఊడ్చేయండి'' అని ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు.

వినువీధి నుంచి చంద్ర గ్రహణ వీక్షణం

కెమెరాలో బంధించిన బ్లూ ఘోస్ట్ ల్యాండర్

టెక్సాస్: చంద్రగ్రహణాన్ని భూమి నుంచి చూశారు. అయితే అత్యంత దగ్గరగా, అది కూడా ఆకాశం నుంచి చూశారా? లేదు కదా. అయితే వచ్చే నెలలో చంద్రునిపై దిగనున్న బ్లూ ఘోస్ట్ ల్యాండర్ చంద్రగ్రహణాన్ని అత్యంత సమీపం నుంచి చూపించి అబ్బురపరిచింది. అది తాజాగా తీసిన చంద్రగ్రహణం ఫొటోలను జతకూర్చి వీడియోగా కూర్చి ల్యాండర్ తయారీదారు ఫైర్‌ఫ్లై ఏరోస్పేస్ తన సోషల్ మీడియా ఖాతాలో పోస్ట్ చేసింది. ఈ వీడియో తెగ వైరలవుతోంది. ల్యాండర్ ప్రస్తుతం అంతరిక్షంలో భూ సమీప కక్ష్యలో పరిభ్రమిస్తోంది. ఈ క్రమంలోనే చంద్రగ్రహణం ఫొటోలను తన 6.6 అడుగుల ఎత్తయిన డెక్ నుంచి కెమెరాలో బంధించింది. సూర్యకిరణాల వల్ల ఏర్పడిన తన నీడతో భూమి చంద్రుడిని కప్పేస్తున్న దృశ్యాలు ఆ వీడియోలో కనువిందు చేస్తున్నాయి. చంద్రునిపై నాసా పరిశోధనలకు పరికరాలను మోసుకెళ్లేందుకు 'కమర్షియల్ లూనార్ పేలోడ్ సర్వీసెస్' ప్రాజెక్టులో భాగంగా జనవరి 15న అమెరికాలోని కెన్నడీ స్పేస్ సెంటర్ నుంచి బ్లూ ఘోస్ట్ ల్యాండర్‌ను ప్రయోగించారు.

ఇందిర సర్కారే ఉంటే...
పన్నుకే 10 లక్షలు!

ఢిల్లీ ప్రచారంలో కాంగ్రెస్‌పై మోదీ విమర్శలు

న్యూఢిల్లీ: జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, ఇందిరా గాంధీ హయాంలలో ప్రజల నుంచి ముక్కు పిండి అత్యధిక పన్నులు వసూలు చేసేవారని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆరోపించారు. ఆదివారం ఢిల్లీలోని ఆర్‌కే పురంలో ఆయన అసెంబ్లీ ఎన్నికల ప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలపై విమర్శలు గుప్పించారు. ''మా ప్రభుత్వ హయాంలో భారతీయులు రూ.12 లక్షల వార్షిక ఆదాయమున్న ఎలాంటి పన్నూ కట్టాల్సిన పనిలేదు. కాంగ్రెస్ పాలనలో విపరీతమైన పన్నులు మోపారు. నెహ్రూ హయాంలోనైతే రూ.12 లక్షల వార్షికాదాయంలో నాలుగింట ఒక వంతు పన్నుకే పోయేది. ఇందిరా బతికుంటే ఆమె పాలనలో రూ.12 లక్షల వార్షికాదాయానికి ఏకంగా రూ.10 లక్షలు పన్ను కట్టాల్సి వచ్చేది. 1970వ దశకంలో కాంగ్రెస్ హయాంలో చరిత్రలో ఎన్నడూ లేనంతగా ప్రత్యక్ష పన్నులుండేవి. 1970లో 93.5 శాతముండగా 1973–74 ఆర్థిక సంవత్సరానికల్లా ఏకంగా 97.5 శాతానికి పెంచేశారు. 12 ఏళ్ల క్రితం కూడా కాంగ్రెస్ పాలనలో రూ.12 లక్షల ఆదాయం ఉంటే రూ.2.6 లక్షల పన్ను కట్టించుకున్నారు'' అని మోదీ అన్నారు.

మురికివాడల జోలికి పోం

ఢిల్లీలో బీజేపీ అధికారంలోకి వస్తే మురికివాడలను నేలమట్టం చేస్తుందన్న ఆప్ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ చేసిన ఆరోపణలను మోదీ తోసిపుచ్చారు. ''ఢిల్లీలో అమలవుతోన్న ఏ సంక్షేమ పథకాన్నీ రద్దు చేయబోం. ప్రజాప్రయోజనాలే మాకు ముఖ్యం. పూర్వాంచల్, బిహార్ వాసులు చాలామంది ఢిల్లీకి వచ్చి ఉంటున్నారు. వారి బాధలు నాకు తెలుసు. నేను కూడా పూర్వాంచల్ ప్రాంత ఎంపీనే. కోవిడ్ కాలంలో కొన్ని పార్టీలు మిమ్మల్ని ఢిల్లీ నుంచి తరిమేయాలని చూశాయి. బీజేపీ ప్రభుత్వం ఎల్లప్పుడూ పూర్వాంచల్, బిహారీలకు తోడుగా నిలబడుతుంది'' అన్నారు. ''ఢిల్లీ యువతను కాంగ్రెస్, ఆప్ మభ్యపెట్టి మోసగించాయి. యువత అవసరాలు చూస్తామని అబద్ధాలు చెప్పి కాంగ్రెస్ సర్కారు చివరకు కామన్వెల్త్ స్కామ్ చేసింది. క్రీడా విశ్వవిద్యాలయం నిర్మిస్తామని చెప్పి ఆప్ సర్కార్ ఢిల్లీ యువత భవిష్యత్తుతో ఆటలాడుకుంది. ఇప్పుడు యువభారతం బీజేపీ వెంట నడుస్తోంది'' అన్నారు.

మాది మధ్యతరగతి బడ్జెట్

''భారతీయ చరిత్రలో మధ్యతరగతికి అత్యంత ప్రయోజనకరమైన బడ్జెట్‌ను తీసుకొచ్చాం. స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో రూ.12 లక్షల వార్షికదాయం ఉన్న వారికి ఇంతటి ఉపశమనం ఏనాడూ దక్కలేదు. మిడిల్ క్లాస్ మనసు గెలిచిన బడ్జెట్ ఇదేనని వాళ్లే స్వయంగా చెబుతున్నారు. వసంత పంచమితో రాశి మారబోతోంది. అదే సమయానికి ఫిబ్రవరి 5న (పోలింగ్ తేదీ) ఢిల్లీలో కొత్త అభివృద్ధి వసంతం రాబోతోంది. ఇప్పుడు టైమంతా ఢిల్లీదే. ఫిబ్రవరి 7 లేదా 8న ఢిల్లీలో బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయబోతోంది. ఇది ఖాయం. రాసిపెట్టుకోండి'' అని మోదీ ధీమా వ్యక్తం చేశారు.

అమెరికా ప్రభుత్వ చెల్లింపుల
వ్యవస్థలోకి మస్క్ బృందం

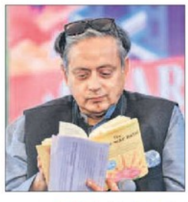
- పేమెంట్ సిస్టమ్స్ యాక్సెస్ సాధించిన మస్క్
- అనవసర చెల్లింపులపై కోత పెట్టే ఛాన్స్

వాషింగ్టన్: సామాజిక భద్రత మొదలు ఆరోగ్య సంరక్షణ దాకా అమెరికా ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి జరిగే ప్రతి నగదు చెల్లింపుపై సమీక్ష జరిపే అధికారం ప్రపంచ కుబేరుడు, నూతన ప్రభుత్వ దక్షత (ఎఫీషియన్సీ) శాఖ అధినేత ఎలాన్ మస్క్‌కు దఖలుపడింది. ఈ మేరకు ట్రెజరీ పేమెంట్ సిస్టమ్స్‌పై యాక్సెస్ చేసే సదుపాయం మస్క్ బృందానికి కల్పించారు. దీంతో ఏ మంత్రిత్వశాఖకు, సంస్థకు, ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టర్‌కు, ప్రభుత్వ పథకాల లబ్ధిదారులకు ఎంతెంత మొత్తాలు అమెరికా ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి చెల్లిస్తున్నారో అంతా మస్క్‌కు తెలియనుంది. ఈ వివరాలను న్యూయార్క్ టైమ్స్ తాజా కథనంలో ప్రచురించింది. '' అత్యంత రహస్యమైన ప్రభుత్వ చెల్లింపుల విధానం డేటా మొత్తం మస్క్ బృందం చేతిలో పెట్టడం సముచితంకాదు. ప్రభుత్వ పథకాలకు సంబంధించిన చెల్లింపులనూ ఈ బృందం ఉద్దేశపూర్వకంగా తొక్కిపెట్టే ప్రమాదముంది. రాజకీయ దురుద్దేశంతో, అనవసర జోక్యంతో చెల్లింపులు ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ ఆపొద్దు. ఏదైనా సంస్థ లేదంటే లబ్ధిదారులకు చెల్లింపులు అర్థంతరంగా ఆగిపోతే ఆ ప్రభావం నేరుగా దేశంపై, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై పడుతుంది '' అని అమెరికా ఆర్థిక మంత్రి స్కాట్ బెసెంట్‌కు రాసిన లేఖలో సెనేటర్ రాన్ వైడెన్ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఆర్థిక శాఖ తాత్కాలిక ఉప మంత్రిగా చేసిన ప్రభుత్వ అధికారి డేవిడ్ లెబ్‌రిక్ రాజీనామా చేసిన రోజునే ఈ లేఖ వెలుగులోకి రావడం గమనార్హం. అత్యంత సున్నితమైన డేటాను యాక్సెస్ చేసే అవకాశం కోసం మస్క్ బృందం ఒత్తిడి వల్లే డేవిడ్ రాజీనామా చేసినట్లు శుక్రవారం వాషింగ్టన్ పోస్ట్ కథనంలో పేర్కొంది.

హిందూయిజాన్ని గూండాగిరీగా మార్చేశారు

జైపూర్: హిందూయిజాన్ని కొందరు నేడు బ్రిటిష్ ఫుట్‌బాల్ హులిగాన్ స్థాయికి దిగజార్చారని కాంగ్రెస్ ఎంపీ శశిథరూర్ వ్యాఖ్యానించారు. తమ ఫుట్‌బాల్ టీంకు మద్దతివ్వని వారిపై దాడులకు పాల్పడే సంస్కృతినే బ్రిటిష్ ఫుట్‌బాల్ హులిగానిజంగా పిలుస్తుంటారు. శశి థరూర్ ఆదివారం జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్‌లో మాట్లాడారు. 'ఇటీవల కొందరు మా టీంకు మద్దతివ్వట్లేదు కాబట్టి మిమ్మల్ని కొడతాం. జై శ్రీరాం అనట్లేదు కాబట్టి, కొరడాతో దండిస్తాం'అంటున్నారన్నారు. 'ఇది కాదు హిందూయిజం. హిందూయిజానికి దీనితో అస్సలు సంబంధమే లేదు'అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఉత్తమ హిందువు ఆచరించాల్సిన నాలుగు పురుషార్థాలున్నాయని వివరించారు. హిందూయిజం పేరుతో కొందరు తమది మాత్రమే ఉత్తమ మార్గమని ప్రచారం చేసుకుంటూ బ్రిటిష్ ఫుట్‌బాల్ హూలిగాన్ స్థాయికి దిగజార్చుతున్నారన్నారు.

ఆస్ట్రేలియాను ముంచెత్తిన వరదలు

ఓ మహిళ మృతి, ఇళ్లొదిలి వెళ్లిన వేలాది మంది

కాన్‌బెర్రా: ఆస్ట్రేలియాలోని క్వీన్స్‌ల్యాండ్‌ను వరదలు ముంచెత్తాయి. అవి ముంచెత్తడంతో వేలాది మంది ఇళ్లను వదిలి పారిపోయారు. సోమవారం రికార్డు స్థాయిలో వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉందని, వరద నీరు రెండో అంతస్తు స్థాయికి పెరిగే అవకాశం ఉందని అధికారులు హెచ్చరిస్తున్నారు. వరదలతో టౌన్స్ విల్లే, పర్యాటక కేంద్రమయిన కెయిర్న్స్ మధ్య రహదారులు తెగిపోయాయి. ఉత్తర క్వీన్స్‌ల్యాండ్‌లోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో 700 మిల్లీమీటర్లకు పైగా వర్షపాతం నమోదైంది. పలు ప్రాంతాల్లో 24 గంటల్లో ఆరు గంటల్లోనే 250 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. వరదలతో హెర్బర్ట్ నది నీటిమట్టం 15.2 మీటర్లకు చేరుకుంది. కుండపోత వర్షాలు, ఈదురు గాలులు మరింత ఆకస్మిక వరదలకు దారితీసే అవకాశం ఉందని బ్యూరో హెచ్చరించింది. సుమారు 200,000 మంది జనాభా ఉన్న టౌన్స్‌విల్లే నగరంలో గత 60 ఏళ్లలో ఎన్నడూ లేనంత భారీ వరదలు వచ్చాయని క్వీన్స్‌ల్యాండ్ ప్రీమియర్ డేవిడ్ క్రిసఫుల్లీ తెలిపారు.

క్లుప్తంగా...

మీ విజయం యువతకు స్ఫూర్తిదాయకం

అండర్–19 మహిళల జట్టు గెలుపుపై కిషన్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: అండర్–19 టీ–20 మహిళల ప్రపంచకప్‌ను గెలుచుకున్న భారత మహిళా జట్టును కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి అభినందించారు. ఈ విజయం యువతకు స్ఫూర్తిదాయకమని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ మేరకు ఆదివారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. 'అండర్–19 మహిళల ప్రపంచకప్ గెలుచుకున్న భారత జట్టుకు హార్దిక అభినందనలు. మీ విజయం 140 కోట్ల మంది భారతీయులకు గర్వకారణం. ఈ గొప్ప విజయంలో కీలకంగా వ్యవహరించిన ఆల్‌రౌండర్ తెలుగమ్మాయి గొంగడి త్రిషకు హృదయపూర్వక అభినందనలు'అని కిషన్‌రెడ్డి పేర్కొన్నారు.

మధ్యతరగతి ప్రజలతోనే దేశ ఆర్థిక ప్రగతి

రాజ్యసభ సభ్యుడు కె.లక్ష్మణ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: మధ్యతరగతి ప్రజలతోనే దేశ ఆర్థిక ప్రగతి సాధ్యపడుతుందని, ఇదే ప్రధాని మోదీ నినాదం అని రాజ్యసభ సభ్యులు కె.లక్ష్మణ్ అన్నారు. ఆదివారం ఆయన బీజేపీ రాష్ట్ర కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ, ఈ సారి కేంద్ర బడ్జెట్ మధ్యతరగతికి ఊరట కలిగించేలా ఉందని, 2014లో రూ.2 లక్షల మేర ఆదాయపు పన్ను మినహాయింపు ఉంటే ఇప్పుడు ఏకంగా రూ.12 లక్షల వరకు మినహాయింపు ఇచ్చారని పేర్కొన్నారు. దశాబ్ద కాలంలో ప్రధాని మోదీ దేశం కోసం ఎన్నో కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారని, దేశాన్ని ఆర్థికంగా ఎంతో బలోపేతం చేశారని చెప్పారు. రాష్ట్రాల హక్కులకు ప్రాధాన్యం కల్పిస్తూనే మోదీ ఈ నిర్ణయాలు తీసుకున్నారని, సామాన్యుడు కూడా నాణ్యమైన విద్య, వైద్యం అందుకునేలా వ్యవస్థను తీర్చిదిద్దారని అన్నారు. తమ హయాంలో అభివృద్ధిపై కాంగ్రెస్, బీఆర్‌ఎస్ పార్టీలతో ప్రత్యేక చర్చకు తాను సిద్ధమని చెప్పారు.

ఎమ్మెల్సీ కవితతో బీసీ, జాగృతి నేతల భేటీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్ రెడ్డి ఆదివారం సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే నివేదికను వెల్లడించిన నేపథ్యంలో ఎమ్మెల్సీ కవితతో బీసీ సంఘాలు, తెలంగాణ జాగృతి నేతలు భేటీ అయ్యారు. కవితను ఆమె నివాసంలో కలసిన నేతలు పలు అంశాలపై చర్చించారు. సర్వే గణాంకాల ఆధారంగా స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసీలకు ఎంత మేర రిజర్వేషన్లు పెరుగుతాయన్న అంశంపై కవిత వారితో చర్చించారు. బీసీలకు స్థానిక ఎన్నికల్లో 42 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించాల్సిందేనంటూ తెలంగాణ జాగృతి ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల ఇందిరాపార్క్ వద్ద ధర్నా నిర్వహించిన విషయం తెలిసిందే.

కాంగ్రెస్‌పార్టీ మైనార్టీలను మోసం చేసింది

మాజీ హోం మంత్రి మహమూద్ అలీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: గతంలో మైనార్టీ డిక్లరేషన్‌ను ప్రకటించిన కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఆ విషయాన్ని ఇప్పుడు మర్చిపోయిందని, ఓట్లు వేయించుకుని మైనార్టీలను కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకులు మోసగించారని మాజీ హోం మంత్రి మహమూద్ అలీ అన్నారు. ఆదివారం ఆయన తెలంగాణభవన్‌లో మీడియాతో మాట్లాడుతూ, మాజీ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్.. మైనార్టీలకోసం అనేక సంక్షేమ పథకాలు ప్రవేశపెట్టారన్నారు. మైనార్టీలకు డబుల్ బెడ్‌రూం ఇళ్లు కూడా ఇచ్చారని గుర్తు చేశారు. కానీ ఇప్పుడు కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఏ హామీని కూడా అమలు చేయడం లేదని విమర్శించారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి.. ప్రధాన మంత్రి మోదీని బడే భాయ్ అని సంబోధించారని, అసలు కాంగ్రెస్‌పార్టీ సెక్యులర్ పార్టీయా.. కాదా..? అనే విషయాన్ని రాహుల్ గాంధీ, ప్రియాంకా గాంధీ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు.

తెలంగాణపై బీజేపీకి చిత్తశుద్ధిలేదు

బీఆర్‌ఎస్ నేత రావుల శ్రీధర్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు చూసిన తర్వాత తెలంగాణపై బీజేపీకి చిత్త శుద్ధి లేదన్న విషయం అర్థం అయిందని బీఆర్‌ఎస్ నేత రావుల శ్రీధర్‌రెడ్డి విమర్శించారు. తెలంగాణకు నిధులు తీసుకురావడంలో రాష్ట్ర బీజేపీ, కాంగ్రెస్ ఎంపీలు విఫలమయ్యారన్నారు. రాష్ట్రానికి రూపాయి కూడా ఇవ్వకుండా.. ఇది డ్రీమ్ బడ్జెట్ అని కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి అనడం విడ్డూరమన్నారు. ఆదివారం తెలంగాణ భవన్‌లో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ, పక్క రాష్ట్రంలో ఉన్న కేంద్ర మంత్రులు రామ్మోహన్ నాయుడు, పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్‌లను చూసి కిషన్ రెడ్డి, బండి సంజయ్ బుద్ధి తెచ్చుకోవాలన్నారు. తెలంగాణ ప్రజలకు బీజేపీ, కాంగ్రెస్ పార్టీల ఎంపీలు క్షమాపణ చెప్పాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు.

'బనకచర్ల'పై మన అభ్యంతరాలు బేఖాతరు

- ఇప్పటికే ప్రాజెక్టు డీపీఆర్‌ను సిద్ధం చేసిన ఏపీ ప్రభుత్వం
- వ్యాప్కోస్ ఆధ్వర్యంలో ముమ్మరంగా కొనసాగుతున్న లైడార్ సర్వే
- ప్రాజెక్టు పనులు ప్రారంభించే సన్నాహాల్లో ఏపీ అధికారులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ ప్రభుత్వ అభ్యంతరాలను పట్టించుకోకుండా గోదావరి–బనకచర్ల అనుసంధాన ప్రాజెక్టు నిర్మాణం విషయంలో ఏపీ ప్రభుత్వం దూకుడు పెంచింది. ప్రాజెక్టు డీపీఆర్‌ను ఇప్పటికే సిద్ధం చేయగా, పనులు ప్రారంభించడానికి సన్నాహాలు చేస్తోంది. ప్రాజెక్టు అలైన్‌మెంట్ ఖరారు చేసేందుకు వ్యాప్కోస్ ఆధ్వర్యంలో లైట్ డిటెక్షన్ అండ్ రేంజింగ్(లైడార్) సర్వేను ముమ్మరంగా నిర్వహిస్తోంది. మూడు విభాగాలు(సెగ్మెంట్స్)గా ప్రాజెక్టును విభజించి నిర్మించనుండగా, రెండు విభాగాలకు సంబంధించిన లైడార్ సర్వే ఇప్పటికే పూర్తయ్యింది. మూడో సెగ్మెంట్‌కు సంబంధించిన లైడార్ సర్వే మరో ఒకటిరెండు రోజుల్లో పూర్తి కానుంది. లైడార్ సర్వే ద్వారా తీసిన త్రీడీ, ఫొటోగ్రాఫిక్ చిత్రాల ఆధారంగా కాల్వలు/సొరంగాల అలైన్‌మెంట్‌తోపాటు లెవల్‌ను ఖరారు చేస్తారు. సర్వే పూర్తయితే ప్రాజెక్టు పనులను ఏపీ ప్రారంభిస్తుంది.

రెండు సెగ్మెంట్ల సర్వే పూర్తి

తొలి సెగ్మెంట్‌లో భాగంగా.. పోలవరం ప్రాజెక్టు కుడి ప్రధానకాల్వ సామర్థ్యాన్ని 17,500 నుంచి 38,000 క్యూసెక్కులకు, తాడిపూడి ఎత్తిపోతల పథకం కాల్వ సామర్థ్యాన్ని 1,400 క్యూసెక్కుల నుంచి 10,000 క్యూసెక్కులను పెంచనుంది. అనంతరం పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి ఈ రెండు కాల్వల ద్వారా నీటిని సమాంతరంగా తరలించి బుడమేరు డైవర్షన్ కెనాల్‌లోకి వేసి అక్కడి నుంచి కృష్ణా నదిలోకి విడుదల చేస్తామని ఏపీ ప్రతిపాదించింది.

» రెండో సెగ్మెంట్ కింద కృష్ణానది నుంచి 28,000 క్యూసెక్కులను ఆరు దశల్లో మొత్తం 127 మీటర్లు లిఫ్ట్ చేసి బొల్లపల్లి రిజర్వాయర్‌కు తరలించనుంది. ఇందుకోసం 150 టీఎంసీల భారీ సామర్థ్యంతో గుంటూరు జిల్లాలో బొల్లపల్లి రిజర్వాయర్ నిర్మాణాన్ని ఏపీ ప్రతిపాదించింది. ఈ సెగ్మెంట్‌లో భాగంగానే నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వ నుంచి బొల్లపల్లి రిజర్వాయర్‌కు నీటిని తరలిస్తామని మరో లింక్‌ను ప్రతిపాదించిన విషయం తెలిసిందే. ఈ రెండు సెగ్మెంట్లకు సంబంధించిన లైడార్ సర్వే ఇప్పటికే పూర్తయ్యిందని అధికారవర్గాలు తెలిపాయి.

» మూడో సెగ్మెంట్ కింద బొల్లపల్లి రిజర్వాయర్ నుంచి 3 దశల్లో నీటిని లిఫ్ట్ చేసి బనకచర్ల క్రాస్ రెగ్యులేటర్‌కు తరలిస్తామని ఏపీ ప్రతిపాదించింది. ఈ క్రమంలో నల్లమల అటవీప్రాంతంలోని కొండల్లో 26.8 కి.మీల సొరంగాన్ని నిర్మించాల్సి ఉంటుంది. ఈ పనులకు సంబంధించిన లైడార్ సర్వే చివరి దశలో ఉంది.

'సాగర్'లింక్‌పై సైతం

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నుంచి వరద జలాలను కుడికాల్వ ద్వారా తరలించి గుంటూరు జిల్లాలో నిర్మించబోయే బొల్లపల్లి రిజర్వాయర్‌లోకి ఎత్తిపోస్తామని ఈ ప్రాజెక్టు కింద ఏపీ ప్రతిపాదించింది. ఇందుకోసం కుడికాల్వ(జవహర్ కాల్వ)ను 96.5 కి.మీల వరకు వెడల్పు పెంచి అక్కడి నుంచి వరద జలాలను లిఫ్ట్ చేస్తామని ఏపీ చెప్పడంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆక్షేపణ తెలిపింది. ఈ పనులకు సంబంధించిన సర్వే పనులను ఏపీ పూర్తి చేసినట్టు అధికారవర్గాలు తెలిపాయి. రూ.80వేల కోట్ల ప్రాథమిక అంచనాలతో ప్రతిపాదించిన ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా రోజుకు 2 టీఎంసీలు చొప్పున 90 రోజుల్లో 180 టీఎంసీల మిగులు జలాలను గోదావరి నుంచి తరలిస్తామని ఏపీ పేర్కొంటోంది.

ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చే సర్వే ఇది

మంత్రులు ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి, పొన్నం, దామోదర, సీతక్క వెల్లడి

- 96.9 శాతం కచ్చితత్వంతో.. 50 రోజుల్లో సమగ్ర సర్వే నిర్వహించాం
- 4న కేబినెట్‌కు సర్వే నివేదిక అందజేత
- మంగళవారం ఉదయం 10 గంటలకు మంత్రివర్గం భేటీ అయి చర్చిస్తుంది
- అదేరోజు అసెంబ్లీలో నివేదిక అని వెల్లడి

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న మంత్రి ఉత్తమ్. చిత్రంలో మంత్రి పొన్నం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చే సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే ప్రక్రియ పూర్తయిందని మంత్రి ఎన్.ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి తెలిపారు. ఈ నెల 4న ఈ సర్వే నివేదికను రాష్ట్ర కేబినెట్‌కు అందిస్తామని, ఆ రోజున ఉదయం 10 గంటలకు కేబినెట్ భేటీ అయి నివేదికపై చర్చిస్తుందని వెల్లడించారు. అదే రోజున అసెంబ్లీ ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని తెలిపారు. ఉదయం 11 గంటలకు ప్రారంభమయ్యే అసెంబ్లీలో నివేదికపై చర్చిస్తుందని తెలిపారు. రాష్ట్రంలో 'సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, ఉద్యోగ, రాజకీయ, కుల సర్వే'పై ఏర్పాటైన మంత్రివర్గ ఉపసంఘం చైర్మన్ ఉత్తమ్‌తోపాటు కో–చైర్మన్ దామోదర రాజనర్సింహ, సభ్యులు పొన్నం ప్రభాకర్, సీతక్క తదితరులు ఆదివారం సచివాలయంలో మీడియా సమావేశం నిర్వహించారు.

దేశంలో ఎక్కడా లేనంత కచ్చితంగా..

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యాభై రోజుల్లోనే 96.9 శాతం కచ్చితత్వంతో సమగ్ర సర్వే నిర్వహించి రికార్డు సృష్టించిందని మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి చెప్పారు. దేశంలో ఎక్కడా ఇంతటి కచ్చితత్వంతో సర్వే జరగలేదన్నారు. 2023 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ రాష్ట్ర ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు ఈ సర్వే చేపట్టామని తెలిపారు. ప్రణాళిక శాఖ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ సర్వేకు సంబంధించి ఆ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి సందీప్ సుల్తానియా, నోడల్ అధికారి అనుదీప్ దురిశెట్టి తదితరులు ఆదివారం మంత్రివర్గ ఉపసంఘానికి సర్వే నివేదిక సమర్పించారని వెల్లడించారు.

సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ సామాజిక న్యాయానికి పెద్దపీట వేస్తోందని ఉత్తమ్ పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేసేందుకు ఈ సర్వే వివరాలను వినియోగించుకుంటామని తెలిపారు. ఇది కేవలం డేటా సేకరణ ప్రక్రియ మాత్రమే కాదని, సామాజిక న్యాయ విప్లవమని వ్యాఖ్యానించారు. సర్వేపై తప్పుడు ప్రచారాలు, హైకోర్టులో పిల్‌లు వేయడం వంటి సమస్యలు ఎదురయ్యాయని చెప్పారు. కోర్టు ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా తీర్పునివ్వడంతో సర్వే సమగ్రంగా కొనసాగిందని తెలిపారు. ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేలా అధికార యంత్రాంగం వివిధ కార్యక్రమాలు నిర్వహించి.. సర్వేను విజయవంతంగా పూర్తి చేసిందని చెప్పారు. సర్వేలో పాల్గొన్న ప్రతి అధికారి, సిబ్బందికి మంత్రివర్గ ఉపసంఘం అభినందనలు తెలుపుతోందన్నారు.

రాష్ట్ర చరిత్రలో మైలురాయి

సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే రాష్ట్ర చరిత్రలో మైలురాయి అని మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ పేర్కొన్నారు. ప్రజలు ప్రభుత్వంపై నమ్మకాన్ని ప్రదర్శిస్తూ సర్వేలో పాలు పంచుకున్నారని తెలిపారు. కొందరు ఉద్దేశపూర్వకంగా సర్వేను అడ్డుకునేందుకు తప్పుడు ప్రచారం చేశారని, వాటిని ప్రజలు తిప్పికొట్టారని పేర్కొన్నారు. ఈ సర్వే సామాజిక న్యాయాన్ని నిర్ధారించడంలో నిబద్ధతతో కూడిన ప్రయత్నమని మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ అభివర్ణించారు. ఇలాంటి సర్వేలు దేశవ్యాప్తంగా నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉందని మంత్రి సీతక్క పేర్కొన్నారు. ఈ సమావేశంలో ప్రణాళిక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి సందీప్‌కుమార్ సుల్తానియా, హైదరాబాద్ కలెక్టర్ అనుదీప్, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

రేపు అసెంబ్లీ సమావేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఈ నెల 4వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు రాష్ట్ర అసెంబ్లీ సమావేశం కానుంది. స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్ ఆదేశాల మేరకు ఈ భేటీ జరుగుతోందని పేర్కొంటూ.. శాసనసభ కార్యదర్శి వి.నరసింహాచార్యులు ఆదివారం బులెటిన్ విడుదల చేశారు.

'లెక్క' తేలింది

- సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే గణాంకాలను వెల్లడించిన మంత్రి ఉత్తమ్
- రాష్ట్రంలో మొత్తం జనాభా సుమారు 3.7 కోట్లు.. సర్వేలో పాల్గొన్నది 3.54 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ సామాజిక ముఖ చిత్రం విడుదలైంది. రాష్ట్రంలో సామాజిక వర్గాల వారీగా జనాభా లెక్క తేలింది. గతేడాది నవంబర్, డిసెంబర్‌లలో రాష్ట్ర ప్రణాళిక విభాగం ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన 'సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, ఉపాధి, రాజకీయ, కుల సర్వే (సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే)' గణాంకాలను మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఆదివారం వెల్లడించారు. సర్వే వివరాలను, సర్వే జరిగిన తీరును వివరించారు.

సర్వేలో తేల్చిన అంశాలివే..

రాష్ట్రంలో సుమారు 3.7 కోట్ల మంది జనాభా ఉండగా.. అందులో 3.54 కోట్ల మందికి సంబంధించి సర్వే జరిగింది. వివిధ కారణాలతో మరో 16 లక్షల మంది (3.1%)కి సంబంధించిన వివరాల సేకరణ జరగలేదు. సర్వే చేసిన జనాభాకు సంబంధించి పురుషులు 1.79 కోట్లు, మహిళలు 1.75 కోట్లు, థర్డ్ జెండర్ 13,774 మంది ఉన్నారు. ఈ సర్వే నివేదిక ప్రకారం రాష్ట్రంలో అత్యధికంగా 46.25 శాతం మంది బీసీలు ఉన్నారు. తర్వాత షెడ్యూల్డ్ కులాల జనాభా 17.43 శాతం, ఓసీలు 13.31 శాతం, ముస్లిం మైనార్టీలు 12.56 శాతం, షెడ్యూల్డ్ తెగలవారు 10.45 శాతం ఉన్నారు. ముస్లిం మైనార్టీలలో 2.48శాతం ఓసీ కేటగిరీకి చెందినవారు. వీరిని కూడా కలిపితే రాష్ట్రంలో ఓసీ కేటగిరీ జనాభా 15.79% అవుతోంది.

యాభై రోజుల్లో 'సమగ్రం'గా..

రాష్ట్రంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, ఇతర బలహీన వర్గాల అభ్యున్నతి కోసం అవసరమైన సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, ఉపాధి, రాజకీయ అవకాశాలను మెరుగుపర్చేందుకు.. సమగ్ర ప్రణాళికలు రూపొందించి అమలు చేసేందుకు వీలుగా సర్వే చేపడుతున్నట్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతేడాది బడ్జెట్ సమావేశాల్లో తీర్మానం చేసింది. గతేడాది అక్టోబర్ 10న రాష్ట్రంలో 'సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, ఉపాధి, రాజకీయ, కుల సర్వే (సమగ్ర ఇంటింటి కుటుంబ సర్వే)' చేపడుతున్నట్టుగా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. నవంబర్ 6నలో రాష్ట్ర ప్రణాళిక శాఖ ఆధ్వర్యంలో సర్వే ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. తొలి మూడు రోజుల పాటు ఇళ్లను గుర్తించి స్టిక్కర్లు వేసిన సర్వే సిబ్బంది.. తొమ్మిదో తేదీ నుంచి వివరాల సేకరణ ప్రారంభించారు. నవంబర్ 31 నాటికే పూర్తి చేయాలనే లక్ష్యం నిర్దేశించుకున్నా.. కొన్నిచోట్ల వివరాల సేకరణ సుదీర్ఘంగా కొనసాగడం, ఇంటి యజమానులు అందుబాటులో లేకపోవడం వంటి కారణాలతో జాప్యం జరిగింది. డిసెంబర్ మూడో వారం నాటికి సర్వే ప్రక్రియ, డేటా ఎంట్రీ పూర్తయింది.

16 లక్షల మంది దూరం..: రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1,15,17,457 కుటుంబాలు ఉన్నట్టు గుర్తించిన అధికారులు.. అందులో 1,12,15,134 కుటుంబాల వివరాలను సేకరించారు. సుమారు మూడు లక్షల కుటుంబాలకు సంబంధించిన సమాచారం సేకరించలేదు. ఇందులో 1.03 లక్షల ఇళ్లు తాళం వేసి ఉండగా.. 1.68 లక్షల కుటుంబాలు సర్వేలో పాల్గొనేందుకు ముందుకురాలేదు. మిగతా కుటుంబాలు రాష్ట్రేతర వలస కార్మికులు కావడంతో సర్వే చేయలేదు. మొత్తంగా సుమారు 16 లక్షల మందికి సంబంధించిన వివరాల సేకరణ జరగలేదని అంచనా. 96.9 శాతం కచ్చితత్వంతో సర్వే జరిగిందని అధికారులు చెప్తున్నారు. ఈ సర్వేలో 94,863 మంది ఎన్యుమరేటర్లు, 9,628 మంది సూపర్‌వైజర్లు పాల్గొన్నారు. సుమారు 76 వేల మంది డేటా ఎంట్రీ ఆపరేటర్లతో 36 రోజుల్లో సర్వే వివరాలను డిజిటలైజ్ చేశారు.

బడ్జెట్‌లో కేంద్రం వివక్షపై యుద్ధం

అంబేడ్కర్ విగ్రహం సాక్షిగా ప్రకటిస్తున్నాం

- తెలంగాణ అభివృద్ధిని కాంక్షించే ప్రతి ఒక్కరూ కలిసి రావాలి
- కాంగ్రెస్ ధర్నాలో పార్టీ చీఫ్ మహేశ్‌కుమార్
- బీజేపీ ఎంపీలకు తెలంగాణ డీఎన్‌ఏ ఉంటే ఇప్పటికైనా గొంతెత్తాలి
- కేంద్ర మంత్రులు కిషన్‌రెడ్డి, సంజయ్ రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్
- నేడు జిల్లా కేంద్రాల్లో నిరసనలకు పిలుపు

హైదరాబాద్‌లోని ట్యాంక్‌బండ్‌పై నిర్వహించిన ధర్నాలో మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్, షబ్బీర్ అలీ, సీతక్క, పొన్నం ప్రభాకర్ తదితరులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: బడ్జెట్‌లో తెలంగాణపై కేంద్ర ప్రభుత్వ వివక్ష వైఖరికి నిరసనగా అంబేడ్కర్ విగ్రహం సాక్షిగా యుద్ధం ప్రకటిస్తున్నామని టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్ కుమార్ గౌడ్ చెప్పారు. తెలంగాణ అభివృద్ధిని కాంక్షించే ప్రతి పౌరుడూ తమతో కలిసి రావాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు. 'దేశమంటే మట్టి కాదోయ్..' అంటూ తెలుగు గేయాన్ని గుర్తుచేసి.. తెలుగు ప్రజల ఆకాంక్షలకు, తెలుగు నేల అభివృద్ధికి బడ్జెట్‌లో మొండిచేయి చూపారని మండిపడ్డారు. తెలంగాణ ప్రజలు బీజేపీని ఎప్పటికీ క్షమించరని అన్నారు. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగిందని పేర్కొంటూ.. ఆదివారం ట్యాంక్‌బండ్ వద్ద కాంగ్రెస్ పార్టీ నిర్వహించిన నిరసన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు.

బీజేపీ సవతి ప్రేమకు నిదర్శనం

తెలుగింటి కోడలు నిర్మలా సీతారామన్.. దేశ సమగ్రాభివృద్ధికి కాకుండా రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసినట్లు ఉందని మహేశ్‌గౌడ్ ధ్వజమెత్తారు. తెలంగాణ విషయంలో బీజేపీ సవతి ప్రేమను అవి తెలియజేస్తున్నాయని విమర్శించారు. రాష్ట్రం నుంచి లక్షల కోట్ల రూపాయల పన్నులు తీసుకుంటున్న కేంద్రం, కనీసం రూ.40 వేల కోట్లు కూడా రాష్ట్రానికి కేటాయించకపోవడం దురదృష్టకరమన్నారు. తెలంగాణ ప్రజలు బీజేపీకి చెందిన 8 మంది ఎమ్మెల్యేలు, 8 మంది ఎంపీలను గెలిపిస్తే.. రాష్ట్రానికి కేంద్రం గాడిద గుడ్డు ఇచ్చిందని వ్యాఖ్యానించారు. రాష్ట్రం నుంచి కేంద్ర మంత్రివర్గంలో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కిషన్‌రెడ్డి, సంజయ్‌లకు తెలంగాణ అభివృద్ధి పట్టదా అని నిలదీశారు. రాష్ట్రంపై ప్రేమ ఉంటే వారు వెంటనే తమ పదవులకు రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. కేంద్రం కక్షపూరిత వైఖరికి నిరసనగా రాజకీయాలకతీతంగా తెలంగాణవాదులు ఏకతాటి పైకి రావాలని మహేశ్‌గౌడ్ విజ్ఞప్తి చేశారు.

అప్పుడు అడగలేదన్నారు.. ఇప్పుడు అడుగుతున్నా మొండిచెయ్యే

బీజేపీ ఎంపీల్లో తెలంగాణ డీఎన్‌ఏ ఉంటే ఇప్పటికైనా గొంతెత్తాలని రాష్ట్ర బీసీ సంక్షేమం, రవాణా శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ డిమాండ్ చేశారు. నిధులు అడగడం లేదని పదేళ్లుగా చెప్పుకొచ్చారని, ఇప్పుడు అడుగుతున్నా ఇవ్వడం లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సీతక్క మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ అంటే బీజేపీకి ద్వేషమని వ్యాఖ్యానించారు. బీజేపీ ప్రభుత్వం పెట్టింది స్వార్థపూరిత బడ్జెట్ అని విమర్శించారు. ఇది ఆరంభం మాత్రమేనని, ఢిల్లీలోని జంతర్‌మంతర్ దగ్గర కూడా నిరసన తెలియజేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు షబ్బీర్ అలీ చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాజ్యసభ సభ్యుడు అనిల్ కుమార్ యాదవ్, ఎమ్మెల్యేలు శ్రీగణేశ్, ఈర్లపల్లి శంకర్, నాగరాజు, ఎమ్మెల్సీలు బల్మూరి వెంకట్‌రావు, ఎగ్గె మల్లేశం, సీఎం సలహాదారు వేం నరేందర్‌రెడ్డి, ఏఐసీసీ కార్యదర్శి ఎస్. సంపత్‌కుమార్, ప్రణాళిక సంఘం వైస్ చైర్మన్ చిన్నారెడ్డి, డీసీసీ అధ్యక్షుడు రోహిన్‌రెడ్డి, కార్పొరేషన్ చైర్మన్లు మెట్టు సాయికుమార్, మల్‌రెడ్డి రాంరెడ్డి, చల్లా నర్సింహారెడ్డి, నాగరిగారి ప్రీతం, రియాజ్, టీపీసీసీ మీడియా విభాగం చైర్మన్ సామా రామ్మోహన్‌రెడ్డి, యూత్ కాంగ్రెస్, ఎన్‌ఎస్‌యూఐల రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శివచరణ్‌రెడ్డి, వెంకటస్వామి, సేవాదళ్ చైర్మన్ మిద్దెల జితేందర్, మహిళా కాంగ్రెస్ నాయకులు సునీతారావు పాల్గొన్నారు.

మోదీ, నిర్మల దిష్టిబొమ్మలు దగ్ధం చేయండి

కేంద్ర బడ్జెట్‌లో తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయానికి నిరసనగా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జిల్లా కేంద్రాల్లో నిరసన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలని టీపీసీసీ పిలుపునిచ్చింది. ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలు, కార్పొరేషన్ చైర్మన్లు, ముఖ్య నేతలంతా పాల్గొనాలని, ప్రధాని మోదీ, కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్‌ల దిష్టిబొమ్మలు దగ్ధం చేయాలని పార్టీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్ ఒక ప్రకటనలో విజ్ఞప్తి చేశారు.

15 లోపు 'పంచాయతీ' షెడ్యూల్!

అర్హులందరికీ ఇందిరమ్మ ఇళ్లు: మంత్రి పొంగులేటి

ఖమ్మం కలెక్టర్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడుతున్న మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి

వైరా: ఈనెల 15వ తేదీలోగా గ్రామ పంచాయతీల ఎన్నికల షెడ్యూల్ వస్తుందని రాష్ట్ర రెవెన్యూ, గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి చెప్పారు. ఆదివారం ఖమ్మం జిల్లా వైరా మండలం విప్పలమడకలో ఆయన మాట్లాడారు. అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరికీ ఇందిరమ్మ ఇళ్లు మంజూరు చేస్తామని చెప్పారు. లబ్ధిదారుల ఎంపికలో పొరపాట్లు జరగకుండా చూడాలని అధికారులకు సూచించారు. తాము పండించిన ధాన్యం కొనుగోలు చేయడం లేదని పలువురు రైతులు మంత్రి దృష్టికి తీసుకురాగా, వెంటనే కలెక్టర్ ముజమ్మిల్ ఖాన్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. చివరి గింజ వరకూ కొనుగోలు చేయాలని, రైతులు ఇబ్బంది పడకుండా చూడాలని ఆదేశించారు. కార్యక్రమంలో వైరా ఎమ్మెల్యే మాలోత్ రాందాస్ నాయక్‌తో పాటు స్థానిక నేతలు పాల్గొన్నారు.

నేటి నుంచి ఎమ్మెల్సీ నామినేషన్ల స్వీకరణ

సాక్షి ప్రతినిధి, నల్లగొండ/కరీంనగర్: వరంగల్–ఖమ్మం–నల్లగొండ ఉపాధ్యాయ, కరీంనగర్, మెదక్, నిజా మాబాద్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల, ఉపాధ్యాయ, పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్సీ ల ఎన్నికకు సోమవా రం నోటిఫికేషన్ విడుదల కానుంది. ఈ నెల 3 నుంచి 10వ తేదీ వరకు ఉదయం 11 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 3 గంటల వరకు నామినేషన్లు స్వీకరిస్తారు.11న నామినేషన్ల పరిశీలన, 13న సాయంత్రం 3 గంటల వరకు నామినేషన్ల ఉపసంహరణకు గడువు ఉంది. ఆ తర్వాత పోటీలో ఉన్న అభ్యర్థుల వివరాలు ప్రకటిస్తారు. నామినేషన్ల ప్రక్రియకు సంబంధించి ఇప్పటికే నల్లగొండ కలెక్టరేట్ బయట 100 మీటర్ల పరిధిలో బారికేడ్లు ఏర్పాటు చేశారు. 100 మీటర్ల లోపు మూడు వాహనాలు, నామినేషన్ అభ్యర్థితో కలిపి ఐదుగురిని మాత్రమే అనుమతిస్తారు. ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ నియోజకవర్గానికి సంబంధించి నా మినేషన్లను నల్లగొండ కలెక్టరేట్‌లోని సమావేశ మందిరంలో ఏర్పాటు చేసిన ఆర్‌ఓ కార్యాలయంలో స్వీకరిస్తారు. ఎన్నికల రిటర్నింగ్ అధికారిగా కలెక్టర్ ఇలా త్రిపాఠి వ్యవహరిస్తారు. కరీంనగర్, మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల ఉపాధ్యాయ, పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్సీ స్థానాలకు కలెక్టర్ పమేలా సత్పతి ఆర్‌వోగా వ్యవహరిస్తారు. నామినేషన్ల స్వీకరణకు కరీంనగర్ కలెక్టరేట్‌లో ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారు.

హైడ్రాతో రియల్ ఎస్టేట్ కుదేలు

ఆ బూచి చూపి బిల్డర్లపై వేధింపులకు పాల్పడుతున్నారు: హరీశ్‌రావు

బిల్డర్ వేణుగోపాల్‌రెడ్డి కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శిస్తున్న మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు

కుత్బుల్లాపూర్: హైడ్రా ఏర్పాటుతో రాష్ట్రంలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం కుదేలైందని.. బిల్డర్ వేణుగోపాల్‌రెడ్డి ఆత్మహత్య ప్రభుత్వ హత్యే అని మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు ఆరోపించారు. అప్పుల బాధతో ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన కొంపల్లికి చెందిన బిల్డర్ వేణుగోపాల్‌రెడ్డి కుటుంబసభ్యులను ఆదివారం ఆయన ఎమ్మెల్యే వివేకానందతో కలిసి పరామర్శించారు. అనంతరం హరీశ్‌రావు మాట్లాడుతూ నేడు రాష్ట్రంలో రియల్‌ఎస్టేట్ రంగం పెనుముప్పును ఎదుర్కొంటోందని, పిల్లల పెళ్లిళ్లు, చదువుల కోసం, ఆపదలో ఉన్నవారు అమ్ముకుందామంటే ప్లాట్లు అమ్ముడుపోని దుస్థితి నెలకొందన్నారు. పదేళ్ల బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వ పాలనలో తెలంగాణలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం దేశానికే దిక్సూచిగా నిలిచిందని, నాటి సీఎం కేసీఆర్ హైదరా బాద్‌ను పెట్టుబడులకు స్వర్గధామంగా మారిస్తే, నేడు కాంగ్రెస్ పాలకుల అనాలోచిత నిర్ణయాలతో ప్రజలను భయపెట్టే విధంగా హైడ్రా ఏర్పాటు చేయడంతో పెట్టుబడులు ముంబై, నోయిడా, బెంగళూరులకు తరలి పోతున్నాయని చెప్పారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి రియల్‌ఎస్టేట్ అంటే నాకు బాగా తెలుసు అని మాటల్లో చెప్పడం కాదు..మీరు వచ్చి వేణుగోపాల్‌రెడ్డి కుటుంబంతో మాట్లాడండి, వారి కష్టాన్ని అర్థం చేసుకోండి, భవిష్యత్‌లో మిగతా బిల్డర్లకు ఈ పరిస్థితి రాకుండా చర్యలు చేపట్టండని హరీశ్‌రావు అన్నారు. హెచ్‌ఎండీఏ, జీహెచ్‌ఎంసీ పరిధిలో అనుమతులు ఎందుకు ఆలస్యమవుతు న్నాయని ప్రశ్నించారు. సీఎం రియల్ ఎస్టేట్ రంగంపై సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించి బిల్డర్లకు భరోసా కల్పించాలన్నారు.

కేంద్రం దేశవ్యాప్తంగా కులగణన చేయాలి

మాజీ మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: దేశవ్యాప్తంగా జనగణనతోపాటు కులగణన చేసేలా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవాలని జాతీయ ఓబీసీ నేతలతో జరిగిన సమావేశంలో మాజీ మంత్రి వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్ అన్నారు. ఆదివా రం శంషాబాద్‌లోని నోవాటెల్ హోటల్‌లో ప్రొఫెసర్ సూరజ్ మండల్, తమిళనాడు రాజ్యసభ సభ్యుడు వి.విల్సన్, ఆలిండియా ఓబీసీ స్టూడెంట్స్ అసోసియేషన్ జాతీయ అధ్యక్షుడు కిరణ్‌తో శ్రీనివాస్‌గౌడ్ సమావేశమ య్యారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. జనాభా దామాషా ప్రకారం బీసీ రిజర్వేషన్లు కేటాయించి, చట్టబద్ధత కల్పించాలన్నారు. ప్రభుత్వం సాకులు చెప్పి తప్పించుకుంటే, ఓబీసీలు దేశవ్యాప్త ఉద్యమానికి సిద్ధం కావాలని అన్నారు. కేంద్రంలో ఓబీసీ మంత్రిత్వ శాఖను ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. లేదంటే అన్ని రాష్ట్రాలలో తిరిగి ఓబీసీ ఉద్యమాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తామని పేర్కొన్నారు.

చివరి ఓసీ సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి

ఆర్ట్స్ కాలేజీ యుద్ధభేరి సభలో తీన్మార్ మల్లన్న

సభలో మాట్లాడుతున్న తీన్మార్ మల్లన్న. చిత్రంలో బస్వరాజు సారయ్య తదితరులు

హనుమకొండ చౌరస్తా: తెలంగాణలో చివరి ఓసీ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి.. 2028లో బీసీ వ్యక్తి సీఎం కావడం పక్కా... అని తీన్మార్ మల్లన్న అన్నారు. హనుమకొండలోని యూనివర్సిటీ ఆర్ట్స్ కాలేజీ మైదానంలో ఆదివారం బీసీ రాజకీయ యుద్ధభేరి సభ నిర్వహించారు. రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల నుంచి పెద్దసంఖ్యలో హాజరైన ప్రజలను ఉద్దేశించి మల్లన్న ప్రసంగించారు. కుల గణనలో రెడ్లు, వెలమల శాతం ఎంతో చెప్పే ధైర్యం ప్రభుత్వాలకు లేదని అన్నారు. 55 శాతం ఉన్న బీసీలు ఏడాదికి లక్షా 20 వేల కోట్ల పన్నులు చెల్లిస్తుంటే.. ఆ కుప్పపై రెడ్లు, వెలమలు కూర్చుని కాంట్రాక్టులు చేసుకుంటూ సొంత ఖజానా నింపుకుంటున్నారని విమర్శించారు. ఈ సభ రెడ్లు, వెలమలకు–బీసీలకు మధ్య జరిగిన విడాకుల సభ అని పేర్కొన్నారు. త్వరలో జరగనున్న పట్టభద్రుల, ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ బీసీలు ఎవరైనా బీసీ అభ్యర్థులకే ఓటేయాలని మల్లన్న కోరారు. సమావేశంలో బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు, ఎంపీ ఆర్.కృష్ణయ్య, మాజీ మంత్రి మోత్కుపల్లి, ఎమ్మెల్సీ బస్వరాజు సారయ్య, బీపీమండల్ మనవడు సూరజ్ మండల్ పాల్గొన్నారు.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏఐ మీద పెట్టుబడులు పెట్టడం పెరుగుతోంది. ఇలా 2024లో ఏఐలో మొత్తం పెట్టుబడుల సంఖ్య రికార్డు స్థాయిలో 100 బిలియన్ డాలర్లకు చేరింది. దేశాలు, పెద్దపెద్ద కార్పొరేట్ కంపెనీలు ఏఐ విస్తరణపై పోటీపడుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఏఐలో పెట్టుబడులు కూడా పెరుగుతున్నాయి. మైక్రోసాఫ్ట్ సీఈఓ భారతదేశంలోనూ, మెటా అధినేత మార్క్ జుకెర్‌బర్గ్ అమెరికాలోనూ.. ఇలా చాలామంది కార్పొరేట్ సంస్థల అధిపతులు భారీ పెట్టుబడులు పెడతామని ప్రకటించారు.

సంవత్సరం	మొత్తం పెట్టుబడులు (బిలియన్ డాలర్లలో)
2020	42.2
2021	96.1
2022	61.4
2023	55.9
2024	100.4

ఆధారం: సీబీ ఇన్‌సైట్స్

380 జిల్లాల్లో వర్సిటీలు లేవు

అత్యధికంగా ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో ఈ దుస్థితి

- 29 జిల్లాల్లో ఒక్క కాలేజీ కూడా లేదు
- దేశవ్యాప్తంగా మొత్తం 1,160 యూనివర్సిటీలు
- ఇందులో 480 గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, 680 పట్టణాల్లో..
- ఉన్నత విద్యలో 2035 నాటికి 50 శాతం జీఈఆర్ పెంచాలి
- అప్పటికి 4.5 కోట్ల మంది అదనపు విద్యార్థులు రావాలి
- నీతి ఆయోగ్ అధ్యయన నివేదిక వెల్లడి

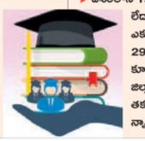
సాక్షి, అమరావతి : దేశంలో రాష్ట్రాల మధ్య విశ్వవిద్యాలయాలు, కాలేజీల నిష్పత్తిలో అసమానతలున్నాయని నీతి ఆయోగ్ అధ్యయన నివేదిక వెల్లడించింది. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ఎక్కువ విశ్వవిద్యాలయాలుంటే ఇంకొన్ని రాష్ట్రాల్లో అతి తక్కువ ఉన్నాయని తెలిపింది. ఉదా.. రాజస్థాన్‌లో 93, గుజరాత్‌లో 91, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 87 ఉండగా.. అండమాన్-నికోబార్ దీవులు, లక్షద్వీప్, దాద్రా-నగర్ హవేలీ, డామన్-డయ్యూ కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో ఒక్క విశ్వవిద్యాలయం కూడా లేదని పేర్కొంది. ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో కూడా తక్కువ విశ్వవిద్యాలయాలున్నాయని నివేదిక తెలిపింది. దేశ రాజధాని ఢిల్లీ మినహా మిగిలిన రాష్ట్రాల్లో విశ్వవిద్యాలయాల నిష్పత్తిలోను, ఉన్నత విద్య అందుబాటులోనూ అసమానతలున్నాయని వివరించింది. నీతి ఆయోగ్ నివేదికలోని ఇతర ముఖ్యాంశాలు ఏమిటంటే..

పట్టణ ప్రాంతాల్లో 59 శాతం వర్సిటీలు..

ఇదిలా ఉంటే.. దేశవ్యాప్తంగా 1,160 విశ్వవిద్యాలయాలుంటే ఇందులో 680 వర్సిటీలు పట్టణ ప్రాంతాల్లోనూ.. 480 వరిటీలు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. అంటే.. 66 శాతం జనాభా గల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 41 శాతం యూనివర్సిటీలుండగా 34 శాతం జనాభాగల పట్టణ ప్రాంతాల్లో 59 శాతం యూనివర్సిటీలున్నాయి. జాతీయ విద్యా విధానంలో భాగంగా 2035 నాటికి ఉన్నత విద్యలో జీఈఆర్‌ను 50 శాతానికి పెంచాలన్న లక్ష్యాలు నెరవేరాలంటే ప్రస్తుతమున్న 4.33 కోట్ల విద్యార్థుల నమోదును 9 కోట్లకు చేర్చాల్సి ఉంది. దాదాపు 4.5 కోట్ల మంది అదనపు విద్యార్థులను ఉన్నత విద్యలోకి తీసుకురావాలి. ఈ నేపథ్యంలో.. ప్రాంతాలు, జిల్లాలు, రాష్ట్రాల మధ్య ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లో అసమానతలను తొలగించేందుకు చర్య లు తీసుకుంటూ క్లస్టర్ వర్సిటీలతో సహా అనేక కొత్త విశ్వవిద్యాలయాలను స్థాపించాలని నీతి ఆయోగ్ నివేదిక సూచించింది. ప్రాంతీయ డిమాండ్, యాక్సెసిబిలిటీ, సామీప్యత పరిగణనలోకి తీసుకుని కొత్త వర్సిటీలు స్థాపించాలని సూచించింది.

ఉన్నత విద్యలోనూ అవకాశాలు పరిమితం..

- తక్కువ జనాభా కలిగిన ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో లక్ష జనాభాకు చూస్తే ఎక్కువ విశ్వవిద్యాలయాలు, కాలేజీలున్నాయి. కానీ, అత్యధిక జనాభా కలిగిన ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో లక్ష జనాభాకు కొన్ని వర్సిటీలే ఉన్నాయి. అలాగే, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఛత్తీస్‌గఢ్ వంటి రాష్ట్రాల్లోనూ ఒక లక్ష జనాభాకు తక్కువ విశ్వవిద్యాలయాలున్నాయి.
- దేశంలో ఉన్నత విద్య అందుబాటులోనూ అసమానతలు ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని జిల్లాల్లో పరిమితంగా అవకాశాలు అందుబాటులో ఉండగా కొన్ని జిల్లాల్లో ఎక్కువ ఉన్నాయి.
- రాజస్థాన్‌లోని జైపూర్‌లో అత్యధికంగా 35, బెంగళూరులో 25, గుజరాత్‌లో 21 విశ్వవిద్యాలయాలున్నాయి.
- 160 జిల్లాల్లో ఒక్కో విశ్వవిద్యాలయం చొప్పున.. 102 జిల్లాల్లో మూడు కంటే తక్కువగా వర్సిటీలున్నాయి.
- ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లోని 380 జిల్లాల్లో అసలు విశ్వవిద్యాలయాలే లేవు.
- ఇక కాలేజీలు కూడా దేశంలోని కొన్ని జిల్లాల్లో అత్యధికంగా కొన్ని జిల్లాల్లో తక్కువగాను ఉన్నాయి.
- బెంగళూరులో 1,118 ఉండగా రాజస్థాన్‌లోని జైపూర్‌లో 740, మహారాష్ట్రలోని పూణేలో 628 కాలేజీలు ఉన్నాయి.
- దేశంలోని 153 జిల్లాల్లో 100 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలేజీలుండగా 29 జిల్లాల్లో ఒక్క కాలేజీ కూడా లేదు. 85 జిల్లాల్లో ఐదు కన్నా తక్కువ కాలేజీలున్నాయి.

‘ముద్రగడ’ ఇంటిపై దాడి

కిర్లంపూడిలో ట్రాక్టర్‌తో జనసేన కార్యకర్త వీరంగం

కిర్లంపూడిలో ముద్రగడకు సంఘీభావం తెలుపుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

ముద్రగడకు జగన్ భరోసా

వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నేత ముద్రగడ పద్మనాభానికి పార్టీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ధైర్యం చెప్పారు. ముద్రగడ ఇంటిపై జనసేన కార్యకర్త దాడి నేపథ్యంలో బెంగళూరులో ఉన్న జగన్ పద్మనాభంతో ఫోన్లో మాట్లాడారు. సంఘటన పూర్వాపరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. పార్టీ అన్ని వేళల్లో, అన్ని విధాలా అండగా ఉంటుందని భరోసా ఇచ్చారు.

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ : రాష్ట్రంలో కూటమి నేతల అరాచకాలు, దౌర్జన్యాలకు అంతులేకుండా పోతోంది. చేతిలో అధికారం ఉందనే గర్వంతో ఇష్టారాజ్యంగా పేట్రేగిపోతున్నారు. చట్టం తమ చుట్టమన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తూ తమకు అడ్డేలేదనే ధైర్యంతో చెలరేగిపోతున్నారు. రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగం అమలుచేస్తూ అరాచకంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా.. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, కార్యకర్తలే లక్ష్యంగా అక్రమ కేసులు, దౌర్జన్యాలు, దాడులకు తెగబడుతున్నారు. ఏం చేసినా అడిగే నాథుడులేడనే ధైర్యంతో బరితెగిస్తున్నారు. తాజాగా.. జనసేన నాయకుల ప్రోద్బలంతో ఆ పార్టీ కార్యకర్త ఒకరు ఆదివారం ఉదయం కాకినాడ జిల్లా కిర్లంపూడిలో మాజీమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ నేత ముద్రగడ పద్మనాభం ఇంటిపై దాడికి పాల్పడి, నానా బీభత్సం సృష్టించాడు. ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పిఠాపురం నియోజకవర్గం మంగితుర్తికి చెందిన జనసేన కార్యకర్త గనిశెట్టి గంగాధర్ చాలాకాలం నుంచి కిర్లంపూడిలో తన అమ్మమ్మ ఇంటి వద్ద ఉంటున్నాడు. జనసేనకు వీరాభిమాని. ఆ పార్టీకి చెందిన ప్రతి ఫ్లెక్సీలో తన ఫొటో వేయించుకుంటుంటాడు. మండలంలోని జగపతినగరం శివారు కొండయ్యపేటలో ఆదివారం తెల్లవారుజామున 4 గంటల ప్రాంతంలో పోతుల సత్తిపండుకు చెందిన ట్రాక్టర్‌ను గంగాధర్ దొంగిలించాడు. అక్కడి నుండి జగపతినగరంలోని రామతులసి పెట్రోలు బంకులో రూ.4,300ల డీజిల్ పోయించుకున్నాడు. డబ్బులు అడిగిన పెట్రోలు బంకు బాయ్ వేణుగోపాల్‌ను ‘నన్నే డబ్బులు అడుగుతావా? చంపేస్తాను’ అంటూ బెదిరించి బంకులో గలాటా సృష్టించాడు. అక్కడి నుంచి ముద్రగడ ఇంటికి చేరుకున్నాడు. ప్రహరీ గేటు మూసి ఉండటంతో గోడ దూకి లోపలకు వెళ్లి గేటు తెరచి, ట్రాక్టర్‌తో ఆవరణలోకి వెళ్లాడు. ముద్రగడ కారును ఢీకొట్టి, వైఎస్సార్‌సీపీ ఫ్లెక్సీలు నేల కూల్చేసి నానా బీభత్సం సృష్టించాడు. కొబ్బరి తోటల్లో దుక్కి దున్నినట్లుగా ముద్రగడ ఇంటి ఆవరణ మొత్తం ట్రాక్టర్‌తో తిరుగుతూ ‘జై జనసేన’ అంటూ నినాదాలు చేశాడు. అనంతరం అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయి తెల్లవారిన తరువాత మరోసారి ముద్రగడ ఇంటి బయట గలాటా సృష్టించాడు. ‘జై జనసేన, తగ్గేదే లేద’ంటూ ముద్రగడ పద్మనాభాన్ని కించపరిచేలా కేకలు వేశాడు. విషయం తెలిసిన ముద్రగడ అభిమానులు, వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, కార్యకర్తలు పెద్ద సంఖ్యలో కిర్లంపూడి చేరుకున్నారు. గంగాధర్‌ను స్థానికులు పట్టుకుని దేహశుద్ధి చేసి, పోలీసులకు అప్పగించారు. ఇంతలో ఉమ్మడి తూర్పు గోదావరి జిల్లా నలుమూలల నుంచి ముద్రగడ అభిమానులు, వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు తరలి రావడంతో కిర్లంపూడిలో ఉద్రిక్త పరిస్థితి ఏర్పడు తుందనే ఉద్దేశంతో పోలీసులు మోహరించారు.

నిందితుడు అరెస్టు..

సంఘటనా స్థలానికి పెద్దాపురం డీఎస్పీ శ్రీహరిరాజు ఆధ్వర్యాన జగ్గంపేట సీఐ వైఆర్‌కే శ్రీనివాస్, ఎస్సై సతీష్, పోలీసులు తరలివచ్చి నిందితుడు గంగాధర్‌ను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. విచారణ అనంతరం అతడిని అరెస్టుచేసినట్లు సీఐ చెప్పారు. ట్రాక్టర్‌ను దొంగిలించడం, పెట్రోలు బంకులో డబ్బులు ఇవ్వకుండా డీజిల్ పోయించుకుని, బెదిరింపులకు దిగడంతో పెట్రోలు బంకు బాయ్ ఫిర్యాదు మేరకు ఒక కేసు.. ముద్రగడ ఇంట్లోకి అక్రమంగా ప్రవేశించి, దాడి, బెదిరింపులకు దిగి, విధ్వంసం సృష్టించాడంటూ ఆకునూరి కిట్టబాబు ఫిర్యాదు మేరకు మరో కేసు కిర్లంపూడి పోలీసుస్టేషన్‌లో నమోదైంది.

ముద్రగడకు నేతల సంఘీభావం..

ఈ సంఘటన గురించి తెలుసుకుని రాష్ట్రంలోని పలు జిల్లాల నుంచి అభిమానులు, పార్టీ నేతలు ముద్రగడ పద్మనాభం, ప్రత్తిపాడు నియోజకవర్గ కోఆర్డినేటర్ ముద్రగడ గిరిబా బుకు ఫోన్‌చేసి సంఘీభావం తెలిపారు. వైఎస్సార్‌సీపీ కాకినాడ, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల అధ్యక్షులు, మాజీ మంత్రులు కురసాల కన్నబాబు, చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగో పాలకృష్ణ, మాజీమంత్రి దాడిశెట్టి రాజా, పార్టీ యువజన విభాగం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్యే జక్కంపూడి రాజా, కాకినాడ మాజీ ఎంపీ వంగా గీత, మాజీ ఎమ్మెల్యే ద్వారంపూడి చంద్రశేఖరరెడ్డి, జగ్గంపేట కోఆర్డినేటర్ తోట నరసింహం, మాజీ ఎమ్మెల్సీ అంగులూరి లక్ష్మీశివకుమారి, డీఎంఆర్ శేఖర్ తదితరులు కిర్లంపూడిలో ముద్రగడ కుటుంబానికి సంఘీభావం తెలిపారు.

మతిస్థిమితం లేదంటూ తప్పించే ఎత్తుగడ..

ఇక ముద్రగడ ఇంటిపై దాడికి దిగిన జనసేన కార్యకర్త గంగాధర్‌ను తప్పించేందుకు ఆ పార్టీ నేతలు సాకులు వెతుకుతున్నారు. అతడికి మతిస్థిమితం లేదనే ముద్ర వేస్తున్నారని అంటున్నారు. జనసేన వీరాభిమాని అయిన గంగాధర్ అసలు పార్టీ సానుభూతిపరుడే కాదని, అతడు ఆరు నెలలుగా స్థానికంగా పలువురిపై దాడులు చేస్తూ మతిస్థిమితం లేని వాడనే ముద్రవేసి, కేసును నీరుగార్చే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఆ పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు, కాకినాడ నగరాభివృద్ధి సంస్థ (కాడా) ఛైర్మన్ తుమ్మల బాబు, జగ్గంపేట జనసేన ఇన్‌చార్జి తుమ్మలపల్లి రమేష్ మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. గంగాధర్‌కు, పార్టీకి ఎటువంటి సంబంధంలేదని, అతడు పార్టీ సానుభూ తిపరుడు కానేకాదని బుకాయించారు. జనసేన నేతల ప్రకటనలు చూస్తుంటే కేసును పక్కదోవ పట్టించే ఎత్తుగడగా స్థానికులు చెబుతున్నారు.

దాడి దుర్మార్గం

రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల వైఫల్యానికి ఇదే నిదర్శనం

- కూటమి శ్రేణులను గాలికి వదిలేయడంవల్లే ఈ పరిస్థితులు
- దాడులు ఆపకపోతే జరిగే ప్రతి సంఘటనకూ ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత
- మాజీ మంత్రులు కన్నబాబు, చెల్లుబోయిన వేణు

మాట్లాడుతున్న వేణు, కన్నబాబు

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ : ఉద్యమ నేత, వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నాయకుడు, మాజీ మంత్రి ముద్రగడ పద్మనాభం ఇంటిపై జనసేన కార్యకర్త దాడికి పాల్పడటం దుర్మార్గమని మాజీమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ కాకినాడ జిల్లా అధ్యక్షుడు కురసాల కన్నబాబు విమర్శించారు. కిర్లంపూడిలో ఆయన ఆదివారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ముద్రగడ ఇంటి ఆవరణలోకి జనసేన కార్యకర్త ట్రాక్టర్‌తో వెళ్లి బీభత్సం సృష్టించిన ఘటన రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల వైఫల్యాన్ని చెప్పకనే చెబుతోందన్నారు. ఇంటి ఆవరణలో ఉన్న ముద్రగడ కారును ఢీకొట్టి, భయభ్రాంతులకు గురిచేసిన ఈ సంఘటనపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తక్షణమే స్పందించాలని డిమాండ్ చేశారు. కూటమి పార్టీల శ్రేణులను గాలికి వదిలేయడంవల్లే రాష్ట్రంలో ఇలాంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయన్నారు. ఉద్యమ నేతగా ఎంతో పేరున్న పద్మనాభం స్వగృహంలో బీభత్సం సృష్టించడమే కాకుండా, తాను జనసేన పార్టీకి చెందిన వ్యక్తినని గంగాధర్ చెబుతున్న వీడియో సామాజిక మాధ్యమాల్లో చూశామన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం గద్దెనెక్కిన తర్వాత గడచిన ఎనిమిది నెలల కాలంలో రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను గాలికి వదిలేసిందని.. ఏం చేసినా చెల్లిపోతుందని, రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగమని మాట్లాడటంవల్లే ఈ దారుణమైన పరిస్థితులు వచ్చా యని కన్నబాబు చెప్పారు. ఇటువంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. ఇది ఒక వ్యక్తిచేసిన సంఘటనగా చూడడంలేదని, ప్రభుత్వ వైఫల్యంగానే భావిస్తున్నామన్నారు. ఇలాంటి దాడులకు ప్రభుత్వం స్వస్తి చెప్పకపోతే జరిగే ప్రతి సంఘటనకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుందని కన్నబాబు హెచ్చరించారు.

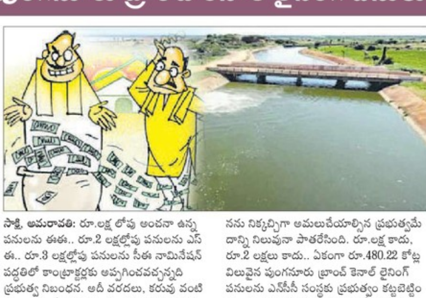
పవన్‌కళ్యాణ్ స్పందించాలి..

వైఎస్సార్‌సీపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా అధ్యక్షుడు, మాజీమంత్రి చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు లేకుండా చేశారని మండిపడ్డారు. పిఠాపురం నియోజకవర్గానికి కూతవేటు దూరంలో ఉన్న కిర్లంపూడిలో ముద్రగడ ఇంటిపై జరిగిన ఈ దాడిని చూస్తే.. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల వైఫల్యానికి ఇంతకంటే మరో ఉదాహరణ అక్కర్లేదన్నారు. శాంతిభద్రతలపై ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ స్పందించాలన్నారు. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల వైఫల్యంపై కూటమిలోని మూడు పార్టీ లు, జనసేన చీఫ్ పవన్ ఖండించాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. ప్రశాంతంగా ఉండే తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఇటువంటి ఘటనలను నియంత్రించాలని చెల్లుబోయిన డిమాండ్ చేశారు.

మళ్లీ నామినేషన్ దందా షురూ!

రూ.480.22 కోట్ల పుంగనూరు బ్రాంచ్ కెనాల్ లైనింగ్ పనులు ఎన్‌సీసీకి అప్పగింత

- రూ.1,929 కోట్లతో ఈ కెనాల్ వెడల్పు చేసే పనులు చేపట్టిన గత ప్రభుత్వం
- అవి పూర్తికాక ముందే అందులో రూ.711.51 కోట్లు మిగిలాయంటూ వింత లెక్కలు
- నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఆ పనులను నామినేషన్‌పై కట్టబెట్టిన కూటమి ప్రభుత్వ పెద్దలు
- భారీఎత్తున కమీషన్లు చేతులు మారాయంటున్న అధికార వర్గాలు
- ఈ అక్రమాలను కప్పెట్టుకోవడానికి కేబినెట్‌తో ఆమోదముద్ర
- 2014–19 మధ్య పోలవరం హెడ్‌వర్క్స్‌లో రూ.2,917 కోట్ల విలువైన పనులు నవయుగకు కట్టబెట్టిన చంద్రబాబు సర్కారు

సాక్షి, అమరావతి: రూ.లక్ష లోపు అంచనా ఉన్న పనులను ఈఈ.. రూ.2 లక్షల్లోపు పనులను ఎస్‌ఈ.. రూ.3 లక్షల్లోపు పనులను సీఈ నామినేషన్ పద్ధతిలో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించవచ్చన్నది ప్రభుత్వ నిబంధన. అదీ వరదలు, కరువు వంటి ఉత్పాతాలు ఏర్పడినప్పుడు యుద్ధప్రాతిపదికన సహాయక చర్యలు చేపట్టేందుకు సంబంధించిన పనులను మాత్రమే నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పగించాలన్నది నిబంధన. ఆ పనులకు టెండర్లు పిలిస్తే తక్షణమే సహాయక చర్యలు చేపట్టడానికి వీలుండదు కాబట్టి నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పగించే వెసులుబాటు కల్పించారు. కానీ, ఈ నిబంధనను నిక్కచ్చిగా అమలుచేయాల్సిన ప్రభుత్వమే దాన్ని నిలువునా పాతరేసింది. రూ.లక్ష కాదు, రూ.2 లక్షలు కాదు.. ఏకంగా రూ.480.22 కోట్ల విలువైన పుంగనూరు బ్రాంచ్ కెనాల్ లైనింగ్ పనులను ఎన్‌సీసీ సంస్థకు ప్రభుత్వం కట్టబెట్టింది. ఇవి యుద్ధప్రాతిపదికన పూర్తిచేయాల్సినవి కావు. అయినా, నిబంధనలు ఉల్లంఘించి వాటిని ఎన్‌సీసీ సంస్థకు అప్పగించడం వెనుక భారీ ఎత్తున కమీషన్లు చేతులు మారాయనే ఆరోపణలు సర్వత్రా వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఈ అక్రమాలను కప్పెట్టుకోవడానికి కేబినెట్‌తో ఆమోద ముద్ర వేయించడం గమనార్హం.

అక్రమాల దందా పునరావృతం

అస్మదీయులకు నామినేషన్ పద్ధతిలో కట్టబెట్టి.. ప్రభుత్వ ఖజానాను దోచిపెట్టి కమీషన్లు వసూలుచేసుకోవడం 2014–19 మధ్య ముఖ్యనేతలు రివాజుగా మార్చుకున్నారు. పోలవరం హెడ్‌వర్క్స్ పనుల్లో రూ.2,917 కోట్ల పనులను నవయుగ సంస్థకు నామినేషన్‌పై కట్టబెట్టడమే అందుకు పరాకాష్ట. దేశ చరిత్రలో ఇంత పెద్దఎత్తున నామినేషన్ పద్ధతిలో పనులు కట్టబెట్టిన దాఖలాలు ఎక్కడాలేవు. కృష్ణా పుష్కర ఏర్పాట్లలో భాగంగా ఘాట్ల నిర్మాణం దగ్గర నుంచి నీరు–చెట్టు పనుల వరకూ రూ.15 వేల కోట్లకు పైగా విలువైన పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పటి చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అస్మదీయులకు కట్టబెట్టింది. ఇప్పుడూ అదే రీతిలో నామినేషన్ దందాకు తెరతీసింది. 2019–24 మధ్య వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క పనిని కూడా నామినేషన్‌పై కట్టబెట్టకపోవడం గమనార్హం.

పూర్తికాక ముందే నిధులు మిగులా?..

చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని కూటమి ప్రభుత్వం 2014–19 తరహాలోనే మళ్లీ నామినేషన్ దందాకు తెరతీసింది. హంద్రీ–నీవా సుజల స్రవంతి పథకం రెండో దశలో అంతర్భాగమైన పుంగనూరు బ్రాంచ్ కెనాల్ పనులను ఇందుకు వేదికగా చేసుకుంది. నిజానికి.. ఈ కెనాల్‌ను 79.6 కిమీ నుంచి 220.35 కిమీ వరకూ వెడల్పుచేసి, ప్రవాహ సామర్థ్యం పెంచే పనులకు రూ.1,929 కోట్ల వ్యయంతో 2021, సెప్టెంబరు 4న వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం సాంకేతిక అనుమతిచ్చింది. ఈ పనులకు నిర్వహించిన టెండర్లలో రూ.1,217.49 కోట్లకు ఎన్‌సీసీ సంస్థ దక్కించుకుని.. వాటిని పూర్తి చేయానికి 2023, ఫిబ్రవరి 1న ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం చేసుకుంది. ఈ పనులను ఎన్‌సీసీ సంస్థ ఇప్పటివరకూ పూర్తిచేయలేదు. 25 శాతంలోపు మాత్రమే పూర్తయ్యాయని అధికారవర్గాలు ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చాయి. వాస్తవానికి.. ఏదైనా పని పూర్తయ్యాకే ఆ పనికి కేటాయించిన నిధుల్లో మిగిలాయాన్నది తేల్చవచ్చు. కానీ.. ఇక్కడ పూర్తికాక ముందే వాటికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సాంకేతిక అనుమతిలో రూ.711.51 కోట్ల మేర మిగులు ఉందంటూ తేల్చడంపై అధికార వర్గాలు విస్మయం వ్యక్తంచేస్తున్నాయి. ఇందులో రూ.480.22 కోట్ల వ్యయంతో పుంగనూరు బ్రాంచ్ కెనాల్‌కు 75.075 కిమీ నుంచి 207.80 కిమీ వరకూ లైనింగ్ చేసే పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో ఎన్‌సీసీ సంస్థకు కట్టబెట్టాలని ముఖ్యనేత ఆదేశించారు. దాంతో ఆ పనులను ఎన్‌సీసీకి అప్పగిస్తూ జలవనరుల శాఖ అధికారులు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు.

‘గోదావరి-బనకచర్ల’ అనుమతుల కోసం నివేదికల తయారీకి టెండరు

రూ.1,82,50,000 అంచనాతో నోటిఫికేషన్ జారీ

సాక్షి, అమరావతి : గోదావరి–బనకచర్ల అనుసంధానం ప్రాజెక్టు పనుల నిమిత్తం పర్యావరణ, వైల్డ్ లైఫ్, అటవీ అనుమతుల కోసం అవసరమైన నివేదికల తయారీ బాధ్యతను ప్రైవేటు సంస్థకు అప్పగించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధమైంది. అలాగే, ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ కోసం సభలు నిర్వహించడానికి సహకరించడం.. ఆ అనుమతులు తేవడంలో ప్రభుత్వానికి సహకరించేందుకు పోలవరం ప్రాజెక్టు హెడ్ వర్క్స్ ఎస్ఈ ద్వారా రూ.1,82,50,000 అంచనా వ్యయంతో టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీచేసింది. నివేదికల తయారీకి 12 నెలలు గడువు పెట్టింది. టెండర్‌లో పాల్గొని షెడ్యూలు దాఖలు చేసేందుకు ఈనెల పదో తేదీ సా.5 గంటల వరకూ గడువిచ్చింది. 11న టెక్నికల్ బిడ్.. 14న ఆర్థిక బిడ్ తెరిచి.. తక్కువ వ్యయంతో నివేదికల తయారీకి ముందుకొచ్చిన సంస్థకు పనులు అప్పగించనుంది.

గోదావరి–బనకచర్ల అనుసంధానం ఇలా..

ఇక పోలవరం ప్రాజెక్టు కుడి కాలువ సామర్థ్యం.. తాటిపూడి ఎత్తిపోతల సామర్థ్యం పెంచి, కాలువను విస్తరించి.. రోజుకు రెండు టీఎంసీల గోదావరి జలాలను కృష్ణా నది, నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువ మీదుగా కొత్తగా 150 టీఎంసీల సామర్థ్యంతో నిర్మించే బొల్లాపల్లి రిజర్వాయర్‌లోకి.. అక్కడి నుంచి నల్లమలసాగర్‌లోకి ఎత్తిపోసి.. నల్లమల పులుల అభయారణ్యంలో 26.8 కిమీల పొడవున తవ్వే సొరంగం ద్వారా బనకచర్ల క్రాస్ రెగ్యులేటర్‌కు తరలించేలా గోదావరి–బనకచర్ల అనుసంధానం ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వం రూపొందించింది. ఈ ప్రాజెక్టు పనులు చేపట్టాలంటే పర్యావరణ, వైల్డ్‌లైఫ్, అటవీ అనుమతులు తప్పనిసరి. అన్ని రకాల అనుమతులుంటేనే ఆ ప్రాజెక్టు పనులు చేపట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, విదేశీ ఆర్థిక సంస్థలు రుణం ఇచ్చే అంశాన్ని పరిశీలిస్తాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే ఆ ప్రాజెక్టుకు అవసరమైన అన్ని అనుమతులకు దరఖాస్తు చేయడానికి అవసరమైన సమాచారంతో నివేదికల తయారీ బాధ్యతను ప్రైవేటు సంస్థకు అప్పగించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధమైంది.

క్లుప్తంగా...

ఆరోగ్య రంగానికి కేటాయింపులు పెంచండి

కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రికి ప్రజారోగ్య వేదిక లేఖ

సాక్షి, అమరావతి: కేంద్ర బడ్జెట్‌లో ఆరోగ్య రంగానికి జరిపిన కేటాయింపులను పరిశీలిస్తే 2 శాతానికి మించి లేవని ప్రజారోగ్య వేదిక అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు ఎంవీ రమణయ్య, టీ.కామేశ్వరరావు అభిప్రాయపడ్డారు. ఆరోగ్య రంగానికి జరిపే కేటాయింపులు ఆర్థిక పెట్టుబడి మాత్రమే కాదని, దేశ భవిష్యత్‌కు, పౌరుల శ్రేయస్సుకు పెట్టుబడిగా గుర్తించాలని..ఆ మేరకు ఈ రంగానికి కేటాయింపులు పెంచాలని కోరుతూ కేంద్రమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్‌కు వారు ఆదివారం లేఖ రాసి మీడియాకు విడుదల చేశారు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కూడా జీడీపీలో 6 శాతానికి తక్కువ కాకుండా ఆరోగ్య రంగానికి కేటాయింపులు జరపాలని చెప్పిందని గుర్తుచేశారు.

తొక్కిసలాట ఘటనపై ముమ్మర దర్యాప్తు

తిరుమల: టీటీడీ చరిత్రలో మాయని మచ్చగా మారిన తొక్కిసలాటలో ఆరుగురు మృతిచెందిన ఘటనపై జ్యుడీషియల్ కమిషన్ విచారణ కొనసాగుతోంది. హైకోర్టు రిటైర్డ్ జస్టిస్ సత్యనారాయణమూర్తిని తిరుపతి కలెక్టరేట్‌లో టీటీడీ ఈవో జె.శ్యామలరావు కలిశారు. వైకుంఠ ఏకాదశి టోకెట్ల జారీ ప్రక్రియ సందర్భంగా చోటు చేసుకున్న ఘటనను పూర్తిగా వివరించారు. తిరుపతి రుయా, స్విమ్స్ వైద్యులు కూడా జ్యుడీషియల్ ఎంక్వైరీ కమిషన్ ముందు హాజరై వివరాలు అందజేశారు. టీటీడీ తరఫున మృతుల కుటుంబాలకు అందజేసిన ఎక్స్‌గ్రేషియా వివరాలను కూడా కమిషన్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లినట్లు సమాచారం. భవిష్యత్‌లో ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా మరింత కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేస్తామని చెప్పినట్లు సమాచారం. ఇదిలా ఉంటే పద్మావతి పార్కు ప్రాంతాలను జస్టిస్ సత్యనారాయణమూర్తి మరోసారి పరిశీలించినట్లు తెలిసింది. ఈ జ్యుడీషియల్ కమిషన్ విచారణ ఆరు నెలలు కొనసాగనుంది. ప్రజాసంఘాలు, ప్రజలు, భక్తులు, రాజకీయ పార్టీల నుంచి తొక్కిసలాట ఘటనపై వినతి పత్రాలు స్వీకరించనున్నారు.

అప్పులున్నాయని తెలిసే కదా హామీలు ఇచ్చింది బాబూ..?

సీపీఎం నేతలు బాబూరావు, ప్రభాకర్‌రెడ్డి

నెల్లూరు(వీఆర్సీసెంటర్): ‘రాష్ట్రం అప్పుల్లో ఉందని తెలిసే కదా చంద్రబాబు ఎన్నికల హామీలు ఇచ్చింది.. అధికారంలోకి వచ్చాక పథకాలు అమలు చేయాలంటే రాష్ట్రం అప్పుల్లో ఉంది చెప్పడం దుర్మార్గం..’ అని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శివర్గ సభ్యులు సీహెచ్ బాబూరావు, ప్రభాకరరెడ్డి విమర్శించారు. నెల్లూరులో కొనసాగుతున్న సీపీఎం రాష్ట్ర మహాసభల్లో ప్రతిపాదించిన తీర్మాన పత్రాలను వారు ఆదివారం మీడియాకు విడుదల చేశారు. ఈ సందర్భంగా బాబూరావు, ప్రభాకరరెడ్డి మాట్లాడుతూ చంద్రబాబు విజన్-2020 అంటూ ప్రజలను పాతికేళ్లు మోసం చేశారని, ఇప్పుడు మళ్లీ విజన్– 2047 అంటూ మభ్యపెడుతున్నారని విమర్శించారు. ఎన్నికల సమయంలో ఇచ్చిన హామీలు అమలు చేయకుండా పన్నులు, విద్యుత్ చార్జీల రూపంలో ప్రజలపై పెను భారాలు మోపుతున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ప్రజల సహనం నశిస్తోందని, ఇక రోడ్డెక్కుతారని హెచ్చరించారు. ‘ఏపీ అంటే సీఎం చంద్రబాబుకు అమరావతి, పోలవరం మాత్రమే కనిపిస్తున్నాయి’ అని పేర్కొన్నారు.

దక్షిణకాశీగా పేరొందిన అంతర్వేది క్షేత్రం మహిమాన్వితమైనది. ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రాలలో విరాజిల్లుతున్న నర్సింహుని క్షేత్రాలలో ఇది పురాణ ప్రసిద్ధి చెందింది. లక్ష్మీ నరసింహస్వామి కల్యాణానికి రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి వేలాదిగా భక్తులు తరలి వస్తారు. స్వామివారి కల్యాణంలో భక్త కుటుంబాల వారే కర్తలుగా శుభ కార్యక్రమం జరిపించడంలో ముఖ్యభూమిక పోషిస్తున్నారు.

మన ఊరు- మన గుడి

అంతర్వేది లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి

కల్యాణం చూతము రారండి

అంతర్వేది క్షేత్రంలో లక్ష్మీ నృసింహస్వామి శిలా రూపంలో పశ్చిమముఖంగా అవతరించారు. ఏటా మాఘ మాసంలో శుద్ధ సప్తమి (రథసప్తమి) నుంచి తొమ్మిది రోజులపాటు క్షేత్రంలో లక్ష్మీనరసింహుని దివ్య తిరుకల్యాణ మహోత్సవాలు కనుల వైకుంఠంగా సాగుతాయి. మాఘమాసం సూర్యభగవానుడికి ప్రీతికరమైంది. సూర్యనారాయణ మూర్తి సాక్షాత్తూ నారాయణ స్వరూపం. కలియుగంలో కనిపించే దేవుడు సూర్యనారాయణుడు. ఈ కారణంగా రథసప్తమి రోజు నుంచి కళ్యాణోత్సవాలు మొదలు పెట్టడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 4 నుంచి 13వ తేదీ వరకు నిర్వహించే స్వామివారి వార్షిక దివ్య తిరుకల్యాణ మహోత్సవాలు జరగనున్నాయి. 7వ తేదీ దశమి నాడు రాత్రి 12.55 గంటలకు మృగశిరా నక్షత్రయుక్త వృశ్చిక లగ్నంలో జరగనున్నాయి. తరువాత 8వ తేదీ భీష్మ ఏకాదశి నాడు నూతన వధూవరులుగా మూర్తీభవించే శ్రీస్వామి, అమ్మవార్లను రథంపై ఉంచి యాత్ర నిర్వహించనున్నారు.12వ తేదీ మాఘ పౌర్ణమి రోజున వశిష్ఠ నదీ సంగమ ప్రాంతాలలో స్వామివారికి చక్ర స్నానం నిర్వహిస్తారు.

భక్తజనమే పెళ్లిపెద్దలుగా...

లక్ష్మీ నర్సింహస్వామి ఆలయాన్ని నిర్మించడం దగ్గర నుంచి ఆయన కళ్యాణంలో పలు కుటుంబాల వారు కర్తలుగా నిలబడి కళ్యాణాన్ని నిర్వహించడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. నరసింహుని కళ్యాణంలో గోదావరికి ఇరు వైపుల వారు భాగస్వాములే. ఇటు కోనసీమ వాసులతోపాటు.. అటు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు చెందిన కొన్ని కుటుంబాల వారు ఈ కళ్యాణ తంతు లో తమ వంతు సేవలందిస్తారు. అంతర్వేదిలో శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి వారి చక్ర స్నానం డాక్టర్ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లా పేరూరు వేద పండితుల చేతుల మీదుగా నిర్వహిస్తుండడం దశాబ్దాల కాలంగా వస్తోంది. కళ్యాణానికి ముందు స్వామి, అమ్మవార్లను పెండ్లి కుమారుడు, కుమార్తెలు చేసే అవకాశం బెల్లంకొండ, ఉండపల్లి వారి కుటుంబాల వారికి దక్కింది.రథసప్తమి రోజున నిర్వహించే ముద్రికాలంకణలో స్వామికి పంచెను బెల్లంకొండ కుటుంబాల వారు, అమ్మవారికి చీర ఉండపల్లి కుటుంబాల వారు ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. కల్యాణ మహోత్సవంలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మొగల్తూరు రాజులు పెండ్లి కుమారుడి తరుపున నిలబడి కళ్యాణంలో పాల్గొంటారు. ప్రస్తుత వారసుడు రాజా కలిదిండి కుమార రామగోపాల రాజాబహుద్దర్ కళ్యాణోత్సవాలకు కల్యాణం లో స్వామివారి తరపున నిలబడతారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పెనుమంట్ర మండలం పొలమూరుకు చెందిన కలిదిండి కుటుంబానికి చెందిన సుబ్బరాజు ఆధ్వర్యంలో కల్యాణోత్సవానికి తలంబ్రాలను తీసుకువస్తున్నారు. అలాగే శృంగవరప్పాడుకు చెందిన రావి, యెనుముల కుటుంబాలకు చెందిన వారు రథోత్సవం రోజున స్వామివారి ఉత్సవ మూర్తులను పల్లకిలో ఊరేగింపుగా తీసుకుని వస్తారు. పల్లకి ముందు భాగంలో రావి కుటుంబానికి చెందివారు... వెనుక భాగంలో యెనుముల కుటుంబాల వారు స్వామివారి ఉత్సవ మూర్తులను ఆలయం నుంచి రథం వరకు తీసుకు వస్తారు. ఇలా పలు కుటుంబాల వారు స్వామి వారి కళ్యాణంలో భాగస్వాములు.

లక్ష్మీ నరసింహుడే ఇక్కడ ఆదిదేవుడు

సాధారణంగా పరమేశ్వరుడికే ఆదిదేవుడని పేరు. అయితే కలియుగంలో నర, మృగ అవతారంలో మొట్టమొదటిగా ఉద్భవించిన రూపం లక్ష్మీ నరసింహస్వామి. ఈ కారణంగా పరమశివుడినే కాకుండా లక్ష్మీ నర్సింహ స్వామి వారిని కూడా ఆదిదేవునిగా కొలుస్తారు ఇక్కడ.

● ఫిబ్రవరి 4 నుంచి 13 వరకు కల్యాణోత్సవాలు ● 7వ తేదీ రాత్రి 12.55 గంటలకు కళ్యాణ ముహూర్తం ● స్వామివారి కళ్యాణ తంతులో పలు కుటుంబాల భాగస్వామ్యం ● మొగల్తూరు రాజ వంశీయులతోపాటు సామాన్య కుటుంబాల వరకు.. ● రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి భక్తుల రాక

రథోత్సవం

– నిమ్మకాయల సతీష్ బాబు, వి.ఎస్.బాపూజీ
సాక్షి, అమలాపురం, సఖినేటిపల్లి
ఫోటోలు: గరగ ప్రసాద్

పండుగ- పర్వం

పలుకు తేనెల తల్లి పుట్టిన రోజు శ్రీపంచమి

సకల విద్యాస్వరూపిణి, సకల వాఙ్మయానికీ మూలకారకురాలు, భాష, లిపి, కళలకు అధిదేవత సరస్వతీ మాత. పలుకు తేనెలతల్లి, వేదాలకు జనయిత్రి, వీణా పుస్తకధారిణి అయిన ఆ చల్లని తల్లి కరుణ అందరికీ అవసరం. ఉన్నత విద్యాప్రాప్తి, ఉన్నతోద్యోగం, పదోన్నతి లభించాలన్నా సరస్వతీ దేవి ఆవిర్భవించిన మాఘశుద్ధపంచమి రోజున ఆమెను పుస్తకాది రూపాలలో, విగ్రహంలో ఆవాహన చేసి పూజిస్తే మంచిది. విశేష అర్చన, పూజ, వ్రతోత్సవాలు చేస్తే ఆమె అనుగ్రహం కలుగుతుంది.ఆమెను తెల్లని పూలు, తెల్లని పట్టు వస్త్రంతో అలంకరించి, పెరుగు, వెన్న, వరిపేలాలు, తెల్ల నువ్వులతో చేసిన లడ్లు, చెరుకురసం, బెల్లం, తేనె, పాలకోవా, చక్కెర, కొబ్బరికాయ, రేగుపళ్లు నివేదిస్తే ప్రసన్నురాలై కోరిన కోరికలు తీరుస్తుందని శాస్త్రోక్తి.

(నేడు శ్రీ పంచమి)

కారణజన్ముడు కైవల్యాన్ని చేరిన భీష్మాష్టమి

మహాభారతంలో ఒక ప్రధానమైన, శక్తివంతమైన పాత్ర భీష్ముడిది. సత్యవర్తనుడిగా, పరాక్రముడిగా భీష్ముని పాత్ర చెప్పుకోదగినది. ఆయన అసలు పేరు దేవవ్రతుడు. ఆయన కారణజన్ముడు. అష్టవసువులలో ఒకడు. విష్ణు సహస్ర నామాలను మానవాళికి అందించిన భీష్ముడు పరమ పదాన్ని చేరిన మాఘశుద్ధ అష్టమికే భీష్మాష్టమి అని పేరు. అంపశయ్య మీద ఉన్నప్పుడు ధర్మరాజుకు వర్ణాశ్రమ ధర్మాలు, రాజధర్మాలు, ఆపద్ధర్మాలు, మోక్ష ధర్మాలు, శ్రాద్ధ ధర్మాలు, స్త్రీ ధర్మాలు, దానధర్మాలు.. లాంటి ఎన్నెన్నో ధర్మాలను గురించి ధర్మరాజుకు ఉన్న సందేహాలన్నింటికీ చక్కటి సమాధానాలిచ్చాడు భీష్ముడు. సంతానం లేని వారు భీష్ముడిని తలచుకుని ఆయనకు తర్పణం చేసినట్లయితే వారికి సంతానం కలిగేందుకు మార్గం సుగమం అవుతుందని పెద్దలు చెబుతారు.

(5, బుధవారం భీష్మాష్టమి)

ఆత్మదర్శనం

ద్వంద్వాతీతం కావాలి

భౌతిక ప్రపంచంలో విజయం సాధించడానికి మనస్సు అవసరమేమో గాని దైవసామ్రాజ్యంలోకి వెళ్ళడానికి హృదయం ఒక్కటే మార్గం. లౌకికమైన తెలివితేటలతో, జిత్తులతో దైవత్వాన్ని చేరనే లేవు. ఈ రెండూ భిన్నమార్గాలు. హృదయంతో ఉన్నప్పుడే నీలో స్వచ్ఛత ఉంటుంది. ఆ స్వచ్ఛతే నిన్ను నీలోనికి తీసుకు వెళ్తుంది. మనస్సుని దాటినప్పుడే అది ఎంత అనవసరమో అర్థమౌతుంది. అప్పుడే అజ్ఞానం అంతమై జ్ఞానంతో మరొకసారి జన్మిస్తావు. దీనికోసం మనస్సును అణచివేయాల్సిన అవసరం లేదు. మనస్సుకు అతీతం కావాలి. పసిపిల్లవాడిలాగా ఎటువంటి నమ్మకాలు లేకుండా స్వచ్ఛంగా ఒక ద్రష్టలాగా ఉండిపోవాలి. పసిబిడ్డకు నీది నాది అన్న భేదం ఉండదు. ప్రపంచం అంతా ఒక్కటే. ద్రష్టగా జీవిస్తూ ఉండాలి, మనస్సుతో కాదు. సాక్షిగా చూస్తున్నప్పుడే అద్వైతంలో ఉంటావు. అదే దైవదర్శనం, ఆత్మదర్శనం అంటే. ద్వైతం ఉన్నచోటే మనస్సు ఉంటుంది. నిజానికి ద్వైతం అన్నదే లేదు. ఉన్నది ఒక్క చైతన్యమే. అదే నీవు. నీకు భిన్నంగా ఏదీ లేదు. దైవమంటే నీకు భిన్నంగా ఎక్కడో ఉంది అని అనుకోవడమే ద్వైతం. ప్రేమ-ద్వేషం, ఆరోగ్యం – అనారోగ్యం, యవ్వనం – వృద్ధాప్యం, కోపం-శాంతం, చీకటి – వెలుతురు మొదలైన ద్వంద్వాలన్నీ ద్వైతంలోనే ఉంటాయి. సత్యం అనేది అద్వైతం. భిన్నధ్రువాలే ఉండవు. ద్వైతంలో చీకటి ఉంటే దానికి వెంటనే వెలుతురు ఉంటుంది, ఆందోళన ఉంటే ప్రశాంతత ఉంటుంది. కానీ ఆనందం అనేది ద్వంద్వాలకు అతీతమైనది. ద్వంద్వానికి అతీతమవ్వాలి. ద్వేషం, ఒత్తిడి, ఆందోళన ద్వైతంలోనే అనుభవమౌతాయి. ఎప్పుడైతే నీవు ఆత్మతత్వంలో ఉంటావో అప్పుడు మనస్సుకు అతీతంగా ఉంటావు.

– స్వామి మైత్రేయ, ఆధ్యాత్మిక గురువు

సాక్షి సినిమా

అసలు మీ ప్రాబ్లమ్ ఏంటి?

‘‘ఒక మంచి అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకునే వీలు ఉండడమే నా దృష్టిలో పెద్ద అదృష్టం. నాకు వచ్చిన పాత్రలకు తగ్గట్టుగా నన్ను నేను మల్చుకోగలగడం నా అదృష్టం. నన్ను ఒక సినిమాకి తీసుకుంటున్నారంటే ఎవరి కారణాలు వారికి ఉంటాయి. అయితే నాకు అవకాశాలు రావడానికి కేవలం అదృష్టం మాత్రమే కారణమని మీరనుకుంటే అనుకోండి... అది మీ ఇష్టం’’ అంటూ కాస్త ఘాటుగా స్పందించారు పూజా హెగ్డే. షాహిద్ కపూర్ సరసన ఆమె నటించిన హిందీ చిత్రం ‘దేవా’ ఇటీవల విడుదలైంది. ఈ చిత్రం ప్రమోషన్స్‌లో పాల్గొన్నప్పుడు ‘సల్మాన్ ఖాన్, హృతిక్ రోషన్ వంటి స్టార్స్ సినిమాల్లో మీకు అవకాశాలు రావడానికి అదృష్టమే కారణమా?’ అని ఓ విలేకరి రెండు మూడు సార్లు అడగడంతో పై విధంగా స్పందించారు పూజా హెగ్డే. ప్రతిభతో కాకుండా అదృష్టంతో మాత్రమే అవకాశాలు వచ్చినట్లుగా పూజా హెగ్డేకి ఆ ప్రశ్న అనిపించి ఉంటుందని, అందుకే ఆమె ఈ విధంగా స్పందించి ఉంటారని ఊహించవచ్చు. ఇక మరో విలేకరి ‘పెద్ద హీరోల సినిమాలకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు మీరు ఏ ప్రాతిపదికన వాటిని అంగీకరిస్తారు’ అని అడగ్గా... ‘‘అసలు మీ ప్రాబ్లమ్ ఏంటి?’’ అని ఘాటుగా స్పందించారు పూజా హెగ్డే. వాతావరణం వేడెక్కుతోందని గ్రహించిన షాహిద్ కపూర్ కల్పించుకుని, ‘‘నీలా మారిపోయి ఆ హీరోలతో డ్యాన్స్ చేయాలని అతనికి (విలేకరిని ఉద్దేశించి) అనిపిస్తుందేమో’’ అంటూ కూల్ చేశారు.

● పూజా హెగ్డే

వారాహి అమ్మవారి ఆలయం చుట్టూ...

● బ్రహ్మానందం

వారాహి అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు బ్రహ్మానందం. మరి... ఏం కోరుకున్నారనేది ప్రస్తుతానికి సస్పెన్స్. సుమంత్ హీరోగా రూపొందుతున్న ‘మహేంద్రగిరి వారాహి’ చిత్రంలోని ఓ సన్నివేశం ఇది. ఫిబ్రవరి 1న బ్రహ్మానందం పుట్టినరోజు సందర్భంగా ఈ చిత్రంలోని ఆయన లుక్‌ని విడుదల చేశారు. సంతోష్ జాగర్లపూడి దర్శకత్వంలో రాజశ్యామల ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్‌పై కాలిపు మధు ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ‘‘సుమంత్ హీరోగా సంతోష్ దర్శకత్వంలో రూపొందిన ‘సుబ్రహ్మణ్యపురం’ సినిమా మంచి విజయాన్ని సొంతం చేసుకుంది. ఈ కాంబినేషన్‌లో రూపొందుతున్న ‘మహేంద్రగిరి వారాహి’ కూడా మంచి సక్సెస్ అవుతుందనే నమ్మకం ఉంది. మహేంద్రగిరిలో కొలువుదీరిన వారాహి అమ్మవారి ఆలయం చుట్టూ తిరిగే కథాంశంతో ఈ సినిమాను రూపొందిస్తున్నాం’’ అని కాలిపు మధు తెలిపారు.

ఈ సారి టైటిల్ గెలుస్తాం

– అక్కినేని అఖిల్

● విష్ణువర్ధన్, సచిన్, అఖిల్, తమన్

సెలబ్రిటీ క్రికెట్ లీగ్ (సీసీఎల్) పదకొండో సీజన్ ఈ నెల 8 నుంచి మార్చి 2 వరకు జరగనున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ లీగ్‌లో ఇప్పటివరకు నాలుగు సార్లు విజేతగా నిలిచిన తెలుగు వారియర్స్ జట్టు మరో సారి పోటీకి సిద్ధమైంది. ఈ నేపథ్యంలో తెలుగు వారియర్స్ టీమ్ జెర్సీ ఆవిష్కరణ కార్యక్రమం హైదరాబాద్‌లో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా తెలుగు వారియర్స్ జట్టు కెప్టెన్ అక్కినేని అఖిల్ మాట్లాడుతూ– ‘‘సెలబ్రిటీ క్రికెట్ లీగ్ ఐడియాతో పదమూడేళ్ల క్రితం విష్ణు దీనిని ప్రారంభించారు. ఇప్పుడు 11వ సీజన్‌లోకి అడుగుపెట్టాం. దశాబ్ద కాలానికి పైగా ఓ కార్యక్రమం కొనసాగిందంటే, అది సక్సెస్ అయినట్లే లెక్క. ఇక ఈ లీగ్‌లో మేం ఇప్పటివరకు నాలుగు సార్లు టైటిల్ గెలిచాం. ఈ సీజన్‌లో టైటిల్ గెలిచి, ఐదోసారి చాంపియన్‌గా నిలుస్తామనే నమ్మకం ఉంది. ఈ నెల 14, 15 తేదీల్లో ఉప్పల్ స్టేడియమ్‌లో క్రికెట్ ఆడుతున్నాం. అందరూ వచ్చి సపోర్ట్ చేయాలని కోరుకుంటున్నాం’’ అన్నారు. తమన్ మాట్లాడుతూ– ‘‘మాది చాలా క్రేజీ టీమ్. అఖిల్ అగ్రెసివ్ కెప్టెన్. మూడు నెలలుగా చాలా ప్రాక్టీస్ చేశాం’’ అని చెప్పారు. ‘‘సీసీఎల్ 11వ సీజన్‌కు చేరుకోవడం మాకు గర్వ కారణం’’ అని తెలిపారు సీసీఎల్ వ్యవస్థాపకుడు విష్ణువర్ధన్. టీమ్‌లోని అశ్విన్, రఘు, ఆది, సామ్రాట్, తెలుగు వారియర్స్ జట్టు యజమాని సచిన్ జోషి, రిక వ్యాలీ చైర్మన్ షోరబ్ అర్బాత్ మాట్లాడారు.

ఆకాశంలో ఒక తార ఆరంభం

● దుల్కర్ సల్మాన్, అశ్వినీ దత్, అల్లు అరవింద్, పవన్ సాదినేని, గుణ్ణం గంగరాజు

దుల్కర్ సల్మాన్ హీరోగా పాన్ ఇండియా సినిమా ‘ఆకాశంలో ఒక తార’ ఆరంభమైంది. అల్లు అరవింద్ గీతా ఆర్ట్స్, స్వప్నా దత్ స్వప్న సినిమా సమర్పణలో లైట్ బాక్స్ మీడియా బ్యానర్‌పై సందీప్ గుణ్ణం, రమ్య గుణ్ణం ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. పవన్ సాదినేని దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా చిత్రీకరించిన ముహూర్తం సన్నివేశానికి నిర్మాత అశ్వినీ దత్ కెమేరా స్విచాన్ చేయగా మరో నిర్మాత అల్లు అరవింద్ క్లాప్ కొట్టారు. నిర్మాత గుణ్ణం గంగరాజు గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు. ‘‘ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన ఇతర నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణుల వివరాలను త్వరలో తెలియజేస్తాం. ‘ఆకాశంలో ఒక తార’ను తెలుగు, మలయాళ, తమిళ, కన్నడ, హిందీ భాషల్లో విడుదల చేస్తాం’’ అని చిత్రబృందం పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి కెమేరా: సుజీత్ సారంగ్.

● బన్నీ వాసు, నాగచైతన్య, అల్లు అరవింద్, సందీప్ రెడ్డి, దేవిశ్రీ ప్రసాద్, సాయిపల్లవి, చందు మొండేటి

నా రియల్ లైఫ్ హీరోలు వీళ్లే!

– హీరో నాగచైతన్య

‘‘ఒక యాక్టర్‌కి ఒక లిస్ట్ ఉంటుంది.. ఫలానా డైరెక్టర్‌తో చేస్తే కెరీర్‌కి ఉపయోగపడుతుందని. కానీ నా లిస్ట్‌లో గీతా ఆర్ట్స్ పేరు టాప్‌లో ఉంటుంది. ఈ బేనర్‌లో సినిమా చేసిన ఏ యాక్టర్ అయినా ఒక మంచి రిజల్ట్‌తో బయటికొస్తారు’’ అని హీరో నాగచైతన్య అన్నారు. నాగచైతన్య, సాయిపల్లవి జంటగా నటించిన తాజా చిత్రం ‘తండేల్’. 2018లో జరిగిన వాస్తవ సంఘటనల ఆధారంగా రూపొందిన ఈ చిత్రానికి చందు మొండేటి దర్శకత్వం వహించారు. అల్లు అరవింద్ సమర్పణలో గీతా ఆర్ట్స్ పతాకంపై బన్నీ వాసు నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 7న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా ‘తండేల్ జాతర’ అంటూ యూనిట్ ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో నాగచైతన్య మాట్లాడుతూ– ‘‘ఈ వేడుకకు వచ్చినందుకు సందీప్ రెడ్డిగారికి ధన్యవాదాలు. ఈ మధ్యకాలంలో మీలా నిజాయతీ ఉన్న వ్యక్తిని చూడలేదు. మీ సినిమాలే కాదు... మీ ఇంటర్వ్యూల్లో ఓ నిజాయితీ కనిపిస్తుంది. ఇక నా రియల్ లైఫ్‌కి, తండేల్ రాజు క్యారెక్టర్‌కి చాలా తేడా ఉంటుంది. నేను రాజుగా ట్రాన్స్‌ఫార్మ్ కావడానికి టైమ్ ఇచ్చారు. చందు నన్ను నమ్మాడు. చందూతో నాకిది మూడో సినిమా. ప్రతి సినిమాకి నన్ను కొత్తగా చూపిస్తాడు. దేవిశ్రీ ప్రసాద్ ట్రూ రాక్‌స్టార్. ‘నమో నమః శివాయ...’ పాట రిహార్సల్స్ జరుగుతున్నపుడు దేవి సెట్‌కి వచ్చి ఎంతో ఎనర్జీ ఇచ్చాడు. కెమేరామేన్ శ్యామ్ సార్, ఇతర యూనిట్ అందరికీ థ్యాంక్స్. శ్రీకాకుళం నుంచి వచ్చిన మత్స్యకారులందరూ వేదిక మీదకు రావాలి. వీళ్లు లేకుండా ఈ తండేల్ రాజు క్యారెక్టరే లేదు. చందు నాకు ఈ కథను ఓ ఐడియాలా చెప్పాడు. చాలా ఎగ్జయిట్ అయ్యాను. ఆ తర్వాత మచ్చలేశంకి తీసుకెళ్లాడు. అక్కడ వీళ్లందర్నీ కలిశాను. అక్కడి మట్టి వాసన, వాళ్ల లైఫ్ స్టయిల్, ఎదుర్కొన్న సవాళ్లు, అనుభవాలు, తీసుకునే ఆహారం అన్నీ తెలుసుకున్నాను. అప్పుడు తండేల్ రాజు పాత్ర ఎలా చేయాలో ఐడియా వచ్చింది. పాకిస్తాన్‌లో సంవత్సరం పైన జైల్లో ఎన్నో సవాళ్లు ఎదుర్కొని వచ్చారు కదా... మళ్లీ ఎందుకు వేటకి వెళుతున్నారని వీళ్లని అడిగితే... ‘మాకు ఇదే వచ్చు. సముద్రం తప్ప వేరే తెలియదు’ అన్నారు. వాళ్ల ఆడవాళ్లల్లో భయం కనిపించింది. ఇది నిజమైన హ్యూమన్ ఎమోషన్. వీళ్లే నా రియల్ లైఫ్ హీరోలు. వ్యక్తులుగా వీళ్లు నన్ను ఎంతో ఇన్‌స్పైర్ చేశారు. ఈ సినిమా చూసి మీరంతా సంతోషపడతారని అనుకుంటున్నాను’’ అని అన్నారు.

‘‘ట్రైలర్, టీజర్, సాంగ్స్... ఏది చూసినా సినిమాలో మంచి ఎమోషనల్ కనెక్ట్ కనిపిస్తోంది. నాగచైతన్య – సాయిపల్లవి స్క్రీన్‌పై రియల్ పీపుల్‌లా కనిపిస్తున్నారు. ఇలా ఆర్టిస్టులు కనిపించిన సినిమాలన్నీ హిట్స్‌గా నిలిచాయి. ‘అర్జున్ రెడ్డి’ సినిమా కోసం హీరోయిన్‌గా సాయిపల్లవిని సంప్రదించాలని కో ఆర్డినేటర్‌తో మాట్లాడాను. ఆమె స్లీవ్‌లెస్ డ్రెస్‌లు ధరించరని చెప్పారు. భవిష్యత్‌లో అలానే ఉంటారా? అనిపించింది. ఆమె ఇప్పటికీ అలానే ఉన్నారు’’ అన్నారు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న దర్శకుడు సందీప్‌రెడ్డి వంగా.

‘‘నాగచైతన్య, సాయిపల్లవి, అరవింద్‌గారు, చందు... ఇలాంటి టీమ్ అంతా కష్టపడి చేసిన మూవీ తప్పకుండా హిట్ అవుతుంది’’ అన్నారు మరో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న నిర్మాత ‘దిల్’ రాజు.

‘‘ఈ సినిమా సక్సెస్‌మీట్‌లో మాట్లాడతాను’’ అన్నారు చందు మొండేటి.

సాయిపల్లవి మాట్లాడుతూ– ‘‘తండేల్ రాజుగా నాగచైతన్యగారు మారిన తీరు స్ఫూర్తిదాయకం. చందూగారికి ఫుల్ క్లారిటీ ఉంటుంది. దర్శకుడు సందీప్‌గారు ఎవరితో మాట్లాడారో నాకు తెలియదు. ‘అర్జున్‌రెడ్డి’ మూవీలో షాలినీ బాగా యాక్ట్ చేశారు. ఎవరు చేయాల్సిన మూవీ వారికే వెళ్తుంటుంది. ‘తండేల్’ వాస్తవ ఘటనల ఆధారంగా రూపొందింది. ఈ ఘటనలో భాగమైన మహిళలందరూ ధైర్యవంతులు’’ అన్నారు.

దేవిశ్రీ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ‘‘నాగార్జునగారి ‘ఢమరుకం’ కోసం శివుడు పాట చేశాను. ఇప్పుడు చైతూ కోసం శివుడి పాట చేశాను. తండ్రీకొడుకులతో శివుడి పాట చేయడం సంతోషంగా ఉంది’’ అని చెప్పారు. ‘‘రాజు–సత్యల మధ్య జరిగే కథ ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటుంది. కార్తీక్ రాసిన మంచి కథకు చందు మంచి స్క్రీన్‌ప్లే ఇచ్చారు’’ అన్నారు బన్నీ వాసు.

2018లో శ్రీకాకుళం నుంచి గుజరాత్‌కు వలస వెళ్లిన మత్స్యకారులు పొరపాటున పాకిస్తాన్ బోర్డర్ క్రాస్ చేసి, అక్కడి కోస్టుగార్డులకు బందీలుగా చిక్కారు. ఈ ఘటన ఆధారంగా ‘తండేల్’ తీశారు. ఈ ఘటనలో నిజంగా భాగమైన వారిలో తండేల్ రామారావు, రాజు, కిశోర్ తదితరులు ఈ వేడుకలో పాల్గొని, వారి అనుభవాలను పంచుకున్నారు.

“ఈ సినిమా సక్సెస్ మీట్‌లో మాట్లాడతాను. ఇక ఈ ఈవెంట్‌కు బన్నీ (అల్లు అర్జున్) వస్తారని అనుకున్నాం. కానీ ఫారిన్ నుంచి వచ్చాడు. గ్యాస్ట్రైటిస్ ప్రాబ్లమ్‌తో రాలేకపోయాడు” అని తెలిపారు అల్లు అరవింద్.

బీసీసీఐ నజరానా రూ. 5 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: వరుసగా రెండోసారి మహిళల అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన యువ భారత జట్టుకు భారత క్రికెట్‌ నియంత్రణ మండలి (బీసీసీఐ) భారీ నజరానా ప్రకటించింది. విజేత జట్టుకు రూ. 5 కోట్ల నగదు బహుమతి ఇవ్వనున్నట్లు ఆదివారం బోర్డు వెల్లడించింది. 'విశ్వ విజేతలకు శుభాకాంక్షలు. అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌ టైటిల్‌ నిలబెట్టుకున్న జట్టు సభ్యులకు నగదు బహుమతి ఇవ్వాలని నిర్ణయించాం. రెండోసారి వరల్డ్‌కప్‌ గెలిచిన జట్టు, సహాయక సిబ్బంది రూ. 5 కోట్లు అందిస్తాం' అని బీసీసీఐ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఒక్క మ్యాచ్‌లోనూ ఓడిపోకుండా టైటిల్‌ గెలిచిన భారత జట్టుకు హైదరాబాద్‌కు చెందిన నౌషీన్‌ అల్‌ ఖదీర్‌ హెడ్‌ కోచ్‌గా వ్యవహరించింది. ఈ విజయం దేశంలో మహిళల క్రికెట్‌ ప్రాధాన్యత మరింత పెంచుతుందని బోర్డు అధ్యక్షుడు రోజర్‌ బిన్నీ అన్నారు. జట్టంతా సమష్టిగా రాణించడంతోనే ఈ ప్రదర్శన సాధ్యమైందని బీసీసీఐ కార్యదర్శి దేవజిత్‌ సైకియా అన్నారు. 2023లో తొలిసారి జరిగిన అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన భారత జట్టుకు కూడా అప్పట్లో బోర్డు రూ. 5 కోట్ల నజరానా అందించింది.

• భవిష్యత్‌ బాగుంది... టీమిండియా టీనేజ్‌ స్టార్స్‌పై స్టోరీ
• 376 పరుగుల లక్ష్యాన్ని వికెట్‌ కోల్పోకుండా ఛేదించిన సర్వీసెస్‌
• డేవిస్‌కప్‌ మ్యాచ్‌లో 4–0తో నెగ్గిన భారత్‌
సాక్షి ప్లస్‌ స్పోర్ట్స్‌ ఈ-పేపర్‌లో

ఇన్నింగ్స్‌ తొలి బంతికే సామ్సన్‌ సిక్స్‌తో భారత్‌ ఆట ఆరంభం. మూడో ఓవర్లో బౌండరీతో అభిషేక్‌ ధాటి కాస్త ఆలస్యం! అంతే ఇక ఆ ఓవర్లోనే రెండు సిక్స్‌లతో పదునెక్కిన ప్రతాపం. ఆర్చర్, మార్క్‌ వుడ్, ఓవర్టన్‌ ఇలా పేసర్లు మారినా... లివింగ్‌స్టోన్, రషీద్‌లు స్పిన్నేసినా... బంతి గమ్యం, అభిషేక్‌ వీరవిహారం... ఈ రెండూ ఏమాత్రం మారలేదు. 13 సిక్సర్లతో 'వాంఖెడే'కు అభిషేకం... 37 బంతుల్లోనే శతకం... 18వ ఓవర్‌ దాకా అతనొక్కడిదే విధ్వంసం! ఆఖరి పోరు గెలిచి ఆతిథ్య దేశం ఆధిక్యానికి గండి కొట్టేద్దామనుకుంటే ఇంగ్లండ్‌ కనీసం జట్టంతా కలిపి 100 పరుగులైనా కొట్టలేకపోయింది. ప్రత్యర్థి పేస్, స్పిన్‌ వైవిధ్యం అభిషేక్‌ శర్మ ధాటిని ఏ ఓవర్లోనూ, ఏ బౌలింగ్‌తోనూ అసలు ప్రభావమే చూపలేకపోయింది.

సిక్సర్లతో వాంఖెడే అభిషేకం

- 37 బంతుల్లోనే శతకం
- 54 బంతుల్లో 13 సిక్స్‌లు, 7 ఫోర్లతో 135
- ఆఖరి టి20లో ఇంగ్లండ్‌పై 150 పరుగులతో భారత్‌ జయభేరి

ఆహా... ఆదివారం

భారత క్రీడాభిమానులకు ఆదివారం పండుగలా గడిచింది. మధ్యాహ్నం కౌలాలంపూర్‌లో భారత అమ్మాయిల జట్టు ఆల్‌రౌండ్‌ ప్రదర్శనతో వరుసగా రెండోసారి అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌ను సొంతం చేసుకుంది. తెలంగాణ అమ్మాయి గొంగడి త్రిష చిరస్మరణీయ ఆటతీరుతో అదరగొట్టింది. భారత జట్టు రెండోసారి విశ్వవిజేతగా నిలువడంలో కీలకపాత్ర పోషించింది.

రాత్రి ఇటు ముంబైలో భారత పురుషుల జట్టు ఇంగ్లండ్‌పై వీరంగం సృష్టించింది. ముఖ్యంగా అభిషేక్‌ శర్మ ఆకాశమే హద్దుగా చెలరేగిపోయి టి20ల్లో రెండోసారి 'శత'క్కొట్టాడు. కేవలం 37 బంతుల్లోనే సెంచరీ అందుకున్న అభిషేక్‌ అమోఘమైన ఆటతో భారత జట్టు ఈ మ్యాచ్‌లో ఏకంగా 150 పరుగుల తేడాతో ఇంగ్లండ్‌ను చిత్తు చేసింది. ఐదు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌ను 4–1తో సొంతం చేసుకుంది.

అజేయం... అద్వితీయం

వరుసగా రెండోసారి అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌ నెగ్గిన భారత అమ్మాయిల జట్టు

త్రిష... త్రిష... త్రిష... ఈ ప్రపంచకప్‌ను అద్దం ముందు పెడితే తెలంగాణ ఆల్‌రౌండర్‌ ప్రదర్శనే ప్రతిబింబిస్తుందంటే అందులో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి ఉండదు. కేవలం ఈ ఫైనల్‌ మ్యాచ్‌లో కనబరిచిన ఆల్‌రౌండ్‌ షోకే ఆమెను ఆకాశానికెత్తేయడం లేదు. టోర్నీ ఆరంభం నుంచి ప్రతి మ్యాచ్‌లోనూ తనదైన శైలిలో ఓపెనింగ్‌ దూకుడు, బౌలింగ్‌లో జట్టుకు అవసరమొచ్చినప్పుడు కీలకమైన వికెట్లు తీయడం త్రిషకే చెల్లింది. సఫారీ జట్టుతో టైటిల్‌ సమరంలో త్రిషతోపాటు స్పిన్నర్లు పారుణిక (4–0–6–2), ఆయుశి (4–2–9–2), వైష్ణవి (2/23)ల మాయా జాలంతో 'ఫైనల్‌ వార్‌' వన్‌సైడ్‌ అయ్యింది.

కౌలాలంపూర్‌: ఎలాంటి సంచలనం చోటు చేసుకోలేదు. ఆధిపత్యం అటు ఇటు కూడా మారలేదు. తొలి బంతి మొదలు విజయ తీరం చేరేదాకా భారత అమ్మాయిలదే హవా. ఏ లక్ష్యంతోనైనా మలేసియాలో అడుగు పెట్టారో ఆ లక్ష్యాన్ని అజేయంగా, అద్వితీయ ఆటతీరుతో మన అమ్మాయిలు అందుకున్నారు. వరుసగా రెండోసారి టి20 అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌ టైటిల్‌ను భారత అమ్మాయిలు సాధించారు. దక్షిణాఫ్రికా వేదికగా 2023 జనవరిలో జరిగిన తొలి అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌లో షఫాలీ వర్మ సారథ్యంలో భారత జట్టు విజేతగా నిలిచింది. ఈసారి డిఫెండింగ్‌ చాంపియన్‌ హోదాలో ఈ మెగా ఈవెంట్‌లో బరిలోకి దిగిన భారత్‌ తమ జైత్రయాత్రను అ'ద్వితీయ'ంగా ముగించింది. టోర్నీ మొత్తంలో ఓటమెరుగని మన జట్టే మరోసారి విశ్వవిజేతగా నిలిచింది. ఆదివారం జరిగిన ఫైనల్లో నికీ ప్రసాద్‌ నేతృత్వంలోని భారత జట్టు తొమ్మిది వికెట్ల తేడాతో దక్షిణాఫ్రికాను చిత్తు చేసింది. తొలుత స్పిన్‌ వలలో సఫారీ జట్టును 82 పరుగులకే పరిమితం చేసింది. మరో ముగ్గురు పది పైచిలుకు పరుగులు చేశారంతే! లెగ్‌ స్పిన్‌తో గొంగడి త్రిష 4–0–15–3తో అద్భుతమైన స్పెల్‌ వేయగా... మిగతా స్పిన్నర్లు పారుణిక సిసోడియా, ఆయుషి శుక్లా, వైష్ణవి శర్మ తలా 2 వికెట్లు పడగొట్టారు. ఆంధ్ర సీమర్‌ షబ్నమ్‌ షకీల్‌కు ఒక వికెట్‌ దక్కింది. అనంతరం భారత జట్టు స్టార్‌ ఓపెనర్‌ త్రిష (33 బంతుల్లో 44 నాటౌట్‌; 8 ఫోర్లు) దూకుడైన బ్యాటింగ్‌తో 11.2 ఓవర్లలోనే వికెట్‌ మాత్రమే కోల్పోయి 84 పరుగులు చేసి గెలిచింది. ఆల్‌రౌండ్‌ మెరుపులతో 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద మ్యాచ్‌'తో పాటు ఈ మెగా టోర్నీలోనే త్రిష (309 పరుగులు; 7 వికెట్లు) అద్వితీయ ప్రదర్శనకు 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద టోర్నీ' అవార్డు కూడా దక్కించుకుంది.

టైటిల్‌ పోరులో దక్షిణాఫ్రికాపై 9 వికెట్ల తేడాతో ఘనవిజయం

- త్రిష ఆల్‌రౌండ్‌ షోకు 'ఫైనల్‌ వార్‌' వన్‌సైడ్‌
- బౌలింగ్‌లో 3/15, బ్యాటింగ్‌లో 44 నాటౌట్‌
- త్రిషకు 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద మ్యాచ్‌'... 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద సిరీస్‌'

స్పిన్‌ వలలో విలవిల

దక్షిణాఫ్రికాకు సీనియర్, జూనియర్, జెండర్‌ (పురుషులు, మహిళలు) ఇలా ఏ స్థాయిలోనూ ప్రపంచకప్‌ భాగ్యం లేదన్నది మరోసారి నిరూపితమైంది. మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగి భారీ స్కోరుతో 'కప్‌' భాగ్యం దక్కించుకుందామనుకున్న సఫారీ యువతుల జట్టు భారత స్పిన్‌ వలలో చిక్కి శల్యమైంది. రెండో ఓవర్లోనే పారుణికతో భారత్‌ మాయాజాలం నుంచి ఆఖరి దాకా బయట పడలేకపోయింది. సిమోన్‌ లౌరెన్స్‌ (0)ను పారుణిక డకౌట్‌ చేయగా, జెమ్మా బొథా (14 బంతుల్లో 16; 3 ఫోర్లు) బౌండరీల దూకుడుకు ఆదిలోనే షబ్నమ్‌ చెక్‌ పెట్టింది. ఇక అక్కడితో దక్షిణాఫ్రికా పతనం మొదలైంది.

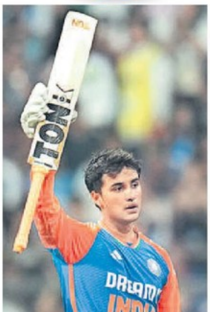
ధనాధన్‌

ప్రపంచకప్‌ కోసం 83 పరుగు లక్ష్య దూరంలో ఉన్న భారత్‌ను ఓపెనర్‌ త్రిష తన షాన్‌దార్‌ బ్యాటింగ్‌ పెర్ఫార్మెన్స్‌తో మరింత సులువుగా, వేగంగా విజయ తీరాలకు తీసుకెళ్లింది. బౌండరీలతో తనమార్క్‌ స్ట్రోక్‌ ప్లేతో అలరించిన ఆమె జట్టు గెలిచేదాకా క్రీజులో నిలిచింది.

స్కోరు వివరాలు

దక్షిణాఫ్రికా ఇన్నింగ్స్‌: జెమ్మా (సి) కమలిని (బి) షబ్నమ్‌ 16; లౌరెన్స్‌ (బి) పారుణిక 0; దియార (బి) ఆయుశి 3; కైలా రేనెకె (సి) పారుణిక (బి) త్రిష 7; కరబో మెసో (బి) ఆయుశి 10; మీక్‌ వాన్‌ (స్టంప్డ్‌) కమలిని (బి) త్రిష 23; కోలింగ్‌ (బి) వైష్ణవి 15; శేషిని నాయుడు (బి) త్రిష 0; ఆష్లే వాన్‌విక్‌ (సి) వైష్ణవి (బి) పారుణిక 0; మోనాలిసా (బి) వైష్ణవి 0, ఎన్‌తబిసెంగ్‌ నిని (నాటౌట్‌) 2; ఎక్స్‌ట్రాలు 6; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో ఆలౌట్‌) 82. వికెట్ల పతనం:** 1–11, 2–20, 3–20, 4–40, 5–44, 6–74, 7–74, 8–80, 9–80, 10–82. **బౌలింగ్‌:** జోషిత 2–0–17–0, పారుణిక 4–0–6–2, షబ్నమ్‌ 2–0–7– 1, ఆయుశి 4–2–9–2, వైష్ణవి 4–0–23–2, త్రిష 4–0–15–3. **భారత్‌ ఇన్నింగ్స్‌:** కమలిని (సి) లౌరెన్స్‌ (బి) రేనెకె 8; త్రిష (నాటౌట్‌) 44; సనిక (నాటౌట్‌) 26; ఎక్స్‌ట్రాలు 6; **మొత్తం (11.2 ఓవర్లలో వికెట్‌ నష్టానికి) 84. వికెట్ల పతనం:** 1–36. **బౌలింగ్‌:** ఎన్‌తబిసెంగ్‌ 1–0–7–0, ఫే కోలింగ్‌ 2–0–19–0, కై లా రేనెకె 4–1–14–1, శేషిని 1–0–12–0, వాన్‌విక్‌ 1–0–12–0, మోనాలిసా 1.2–0–10–0, జెమ్మా బొథా 1–0–9–0.

అభిషేక్‌... అమోఘం

అభిషేక్‌

ముంబై: ఏఐ... అదేనండీ ఆర్టిఫిషియల్‌ ఇంటెలిజెన్స్‌ వైపే ఇప్పుడు ప్రపంచం చూస్తోంది. కానీ వాంఖెడే స్టేడియంలో మాత్రం మరో ఏఐ... **అదే** భయ్యా అభిషేక్‌ ఇంటలిజెంట్‌ **బ్యాటిం**గ్‌ వైపే ఓ గంటసేపు కన్నార్పకుం**డా చూసే**లా చేసింది. ఇది కదా ఫన్‌... ధన్‌ **ధనాధన్‌! ఇదే** కదా ఈ టి20 ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లో **గత నాలుగు** మ్యాచ్‌ల్లోనూ మిస్సయ్యింది. **అయితేనే ఆఖరి** పోరులో ఆవిష్కృతమైంది. **అభిషేక్‌ శర్మ** (54 బంతుల్లో 135; 7 ఫోర్లు, 13 సిక్స్‌లు) అమోఘ శతకం, అదేపనిగా విధ్వంసం ముంబై వాసుల్ని మురిపించింది. టీవీ, మొబైల్‌ యాప్‌లలో యావత్‌ భారత అభిమానుల్ని కేరింతలతో ముంచెత్తింది. అతని ఆటలో అయ్యో ఈ షాట్‌ను చూడటం మిస్‌ అయ్యామే అని బహుశా ఏ ఒక్కరికీ అనిపించి ఉండకపోవచ్చు! ఎందుకంటే ప్రతి షాట్‌ హైలైట్సే తలదన్నేలా ఉంది. ఆదివారం అసలైన టి20 వినోదాన్ని పంచిన చివరి టి20లో భారత్‌ 150 పరుగుల భారీ తేడాతో ఇంగ్లండ్‌ను చిత్తు చేసి ఐదు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌ను 4–1తో సొంతం చేసుకుంది. మొదట భారత్‌ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 9 వికెట్లను కోల్పోయి 247 పరుగుల భారీ స్కోరు చేసింది. శివమ్‌ దూబే (13 బంతుల్లో 30; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) ఉన్న కాసేపు మెరిపించాడు. బ్రైడన్‌ కార్స్‌ 3, మార్క్‌వుడ్‌ 2 వికెట్లు తీశారు. తర్వాత కష్టమైన లక్ష్యం ఛేదించేందుకు దిగిన ఇంగ్లండ్‌ 10.3 ఓవర్లలోనే 97 పరుగుల వద్దే ఆలౌటైంది. ఓపెనర్‌ ఫిల్‌ సాల్ట్‌ (23 బంతుల్లో 55; 7 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) బాదిన అర్ధశతకంతో ఆ మాత్రం స్కోరు చేసింది. మిగతావారిలో జాకబ్‌ బెథెల్‌ (10; 1 సిక్స్‌) తప్ప అందరివి సింగిల్‌ డిజిట్లే! షమీ 3 వికెట్లు పడగొడితే ఒక్క ఓవర్‌ వేసిన అభిషేక్, దూబే, వరుణ్‌లు తలా 2 వికెట్లు తీసి ఇంగ్లండ్‌ను 11వ ఓవర్‌ ముగియక ముందే స్పిన్‌తో దున్నేశారు.

ఇంగ్లండ్‌ పాలిట సిక్సర పిడుగల్లే...

మ్యాచ్‌ గురించి మాట్లాడుకోవడానికి ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే మ్యాచ్‌ అంతటిని అభిషేక్‌ ఒక్కడే షేక్‌ చేశాడు. ఐదు పదుల బంతులు (54) ఎదుర్కొంటే ఇందులో కేవలం 5 మాత్రమే డాట్‌ బాల్స్‌. అంటే పరుగు రాలేదు. కానీ మిగతా 49 బంతుల్లో 'రన్‌'రంగమే... ప్రత్యర్థి బౌలర్లెమో లబో... దిబో! ఇది అభిషేక్‌ సాగించిన విధ్వంసం. 17 బంతుల్లోనే అతను సాధించిన ఫిఫ్టీ భారత్‌ తరపున రెండో వేగవంతమైన అర్ధశతకమైంది. అంతేనా... పవర్‌ ప్లే (6 ఓవర్లు)లో జట్టు స్కోరు 95/1 ఇది భారత్‌ తరపున అంతర్జాతీయ టి20ల్లోనే అత్యధిక స్కోరైంది. ఆ తర్వాత 37 బంతుల్లోనే దంచేసిన మెరుపు శతకం శాశ్వత దేశాల మధ్య రెండో వేగవంతమైన సెంచరీగా పుటలకెక్కింది. 2017లో మిల్లర్‌ (దక్షిణాఫ్రికా) బంగ్లాదేశ్‌పై 35 బంతుల్లో శతక్కొట్టాడు. 3.5 ఓవర్లో 50 పరుగులు దాటిన భారత్‌ స్కోరు అతనొక్కడి జోరుతో 6.3 ఓవర్లోనే వందకు చేరింది. భారత్‌ 12వ ఓవర్లో 150, 16వ ఓవర్లో 200 పరుగుల్ని అవలీలగా దాటేసింది. మిగతావారిలో శివమ్‌ దూబే కాస్త మెరిపించాడు. అయితే దూబే (2–0–11–2) బౌలింగ్‌ స్పెల్‌తో గత మ్యాచ్‌ 'కన్‌కషన్‌' విమర్శలకు తాజా మ్యాచ్‌లో బంతితో సమాధానమిచ్చాడు. అభిషేక్‌ శర్మకు 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద మ్యాచ్‌'... వరుణ్‌ చక్రవర్తికి 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద సిరీస్‌' అవార్డులు లభించాయి.

స్కోరు వివరాలు

భారత్‌ ఇన్నింగ్స్‌: సామ్సన్‌ (సి) ఆర్చర్‌ (బి) వుడ్‌ 16; అభిషేక్‌ (సి) ఆర్చర్‌ (బి) రషీద్‌ 135; తిలక్‌ వర్మ (సి) సాల్ట్‌ (బి) కార్స్‌ 24; సూర్యకుమార్‌ (సి) సాల్ట్‌ (బి) కార్స్‌ 2; దూబే (సి) రషీద్‌ (బి) కార్స్‌ 30; హార్దిక్‌ (సి) లివింగ్‌స్టోన్‌ (బి) వుడ్‌ 9; రింకూసింగ్‌ (ఎల్బీడబ్ల్యూ) (బి) ఆర్చర్‌ 9; అక్షర్‌ రనౌట్‌ 15; షమీ నాటౌట్‌ 0; రవి బిష్ణోయ్‌ (సి) కార్స్‌ (బి) ఓవర్టన్‌ 0; ఎక్స్‌ట్రాలు 7; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 9 వికెట్లకు) 247. వికెట్ల పతనం:** 1–21, 2–136, 3–145, 4–182, 5–193, 6–202, 7–237, 8–247, 9–247. **బౌలింగ్‌:** జోఫ్రా ఆర్చర్‌ 4–0–55–1, మార్క్‌వుడ్‌ 4–0–32–2, ఓవర్టన్‌ 3–0–48–1, లివింగ్‌స్టోన్‌ 2–0–29–0, అదిల్‌ రషీద్‌ 3–0–41–1, బ్రైడన్‌ కార్స్‌ 4–0–38–3.

ఇంగ్లండ్‌ ఇన్నింగ్స్‌: సాల్ట్‌ (సి) సబ్‌–జురేల్‌ (బి) దూబే 55; డకెట్‌ (సి) అభిషేక్‌ (బి) షమీ 0; బట్లర్‌ (సి) తిలక్‌వర్మ (బి) వరుణ్‌ 7; హ్యారీ బ్రూక్‌ (సి) వరుణ్‌ (బి) రవి బిష్ణోయ్‌ 2; లివింగ్‌స్టోన్‌ (సి) రింకూ (బి) వరుణ్‌ 9; జాకబ్‌ (బి) దూబే 10; కార్స్‌ (సి) వరుణ్‌ (బి) అభిషేక్‌ 3; ఓవర్టన్‌ (సి) సూర్యకుమార్‌ (బి) అభిషేక్‌ 1; ఆర్చర్‌ నాటౌట్‌ 1; రషీద్‌ (సి) సబ్‌–జురేల్‌ (బి) షమీ 6; మార్క్‌వుడ్‌ (సి) సబ్‌–జురేల్‌ (బి) షమీ 0; ఎక్స్‌ట్రాలు 3; **మొత్తం (10.3 ఓవర్లలో ఆలౌట్‌) 97. వికెట్ల పతనం:** 1–23, 2–48, 3–59, 4–68, 5–82, 6–87, 7–90, 8–90, 9–97, 10–97. **బౌలింగ్‌:** షమీ 2.3–0–25–3, హార్దిక్‌ పాండ్యా 2–0–23–0, వరుణ్‌ 2–0–25–2, రవి బిష్ణోయ్‌ 1–0–9–1, శివమ్‌ దూబే 2–0–11–2, అభిషేక్‌ 1–0–3–2.

1 భారత్‌ తరఫున అంతర్జాతీయ టి20ల్లో అత్యధిక వ్యక్తిగత స్కోరు (135) చేసిన ప్లేయర్‌గా అభిషేక్‌ నిలిచాడు. శుబ్‌మన్‌ గిల్‌ (126 నాటౌట్‌; న్యూజిలాండ్‌పై) రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు.

2 భారత్‌ తరఫున అంతర్జాతీయ టి20ల్లో వేగవంతమైన సెంచరీ (37 బంతుల్లో) చేసిన రెండో ఆటగాడు అభిషేక్‌. రోహిత్‌ శర్మ (35 బంతుల్లో; శ్రీలంకపై) అగ్రస్థానంలో ఉన్నాడు.

13 ఈ మ్యాచ్‌లో అభిషేక్‌ కొట్టిన సిక్స్‌లు. భారత్‌ తరఫున అంతర్జాతీయ టి20 మ్యాచ్‌లో ఇదే అత్యధికం. రోహిత్‌ (10 సిక్స్‌లు; శ్రీలంకపై), సామ్సన్‌ (10 సిక్స్‌లు; దక్షిణాఫ్రికాపై), తిలక్‌ (10 సిక్స్‌లు; దక్షిణాఫ్రికాపై) రెండో స్థానాల్లో ఉన్నారు.

తొలి కల నెరవేరింది

క్రికెట్‌ బ్యాట్‌ పట్టుకున్నప్పటి నుంచి జాతీయ జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలనే ఏకైక లక్ష్యం పెట్టుకున్నాని... అలాంటిది అండర్‌–19 స్థాయిలోనే రెండుసార్లు టి20 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన భారత మహిళల జట్టులో భాగం కావడం చాలా సంతోషంగా ఉందని రైజింగ్‌ స్టార్‌ గొంగడి త్రిష పేర్కొంది. మలేసియా వేదికగా జరిగిన మహిళల అండర్‌–19 టి20 వరల్డ్‌కప్‌లో అద్వితీయ ప్రదర్శన కనబర్చి 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద మ్యాచ్‌'గా నిలిచిన 19 ఏళ్ల త్రిష తన తొలి కల నెరవేరిందని పేర్కొంది. సీనియర్‌ జట్టులోనూ అవకాశం దక్కితే నిరూపించుకునేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నానంటున్న తెలుగమ్మాయి త్రిషతో 'సాక్షి' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ...

త్రిష

రెండుసార్లు అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌ గెలవడం చిరస్మరణీయం

- ఇక సీనియర్‌ స్థాయిపై దృష్టి
- కౌలాలంపూర్‌ నుంచి 'సాక్షి'తో 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద టోర్నీ' త్రిష

రెండు సార్లు ప్రపంచకప్‌ గెలవడం ఎలా అనిపిస్తోంది?

ఈ ఆనందం మాటల్లో వర్ణించలేను. సాధారణంగా అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌లో ఒక్కసారి పాల్గొనే అవకాశం రావడమే కష్టం. అలాంటిది నాకు రెండుసార్లు ఆ చాన్స్‌ వచ్చింది. చిన్న వయసు నుంచే రాణిస్తుండటంతో రెండుసార్లు వరల్డ్‌కప్‌ ఆడగలిగా. జట్టు విజయాల్లో నావంతు పాత్ర పోషించినందుకు సంతోషంగా ఉన్నాను.

'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ టోర్నమెంట్‌'గా నిలవడంపై స్పందన?

2023లో జరిగిన ప్రపంచకప్‌లో బ్యాటింగ్‌ చేసేందుకు ఎక్కువ అవకాశాలు రాలేదు. ఈసారి ఓపెనర్‌గా బరిలోకి దిగడం కలిసొచ్చింది. నా ప్రదర్శన జట్టు విజయానికి దోహదపడితే అంతకుమించి ఇంకేం కావాలి. టోర్నీ టాప్‌ స్కోరర్‌గా నిలవడంతో పాటు 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద మ్యాచ్‌', 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద టోర్నీ' అవార్డులు గెలుచుకోవడం చాలా ఆనందంగా ఉంది.

వరల్డ్‌కప్‌నకు ముందు ఎలాంటి సాధన చేశారు?

కెరీర్‌లో అత్యధికంగా హైదరాబాద్‌లోనే ప్రాక్టీస్‌ చేశా. మిథాలీ రాజ్‌ ఆట అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఆమె అడుగుజాడల్లోనే సుదీర్ఘ కాలం భారత జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలని అనుకుంటున్నా. హైదరాబాద్‌కే చెందిన నౌషీన్‌ అల్‌ ఖదీర్‌ భారత అండర్‌–19 జట్టు హెడ్‌ కోచ్‌గా ఉండటం కూడా కలిసొచ్చింది. ఆమెకు నా ఆటతీరు బాగా తెలియడంతో మెరుగయ్యేందుకు తగిన సూచనలు ఇస్తూ ప్రోత్సహించింది.

జట్టు సభ్యులతో మీ అనుబంధం?

చాన్నాళ్లుగా అండర్‌–19 జట్టు తరఫున ఆడుతున్నాను. ప్లేయర్ల మధ్య మంచి అనుబంధం ఉంది. అండర్‌–19 ఆసియా కప్‌లోనూ దాదాపు ఇదే జట్టుతో ఆడాం. అక్కడా విజేతగా నిలవగలిగాం. ఇప్పుడు అదే టీమ్‌ స్పిరిట్‌ ఇక్కడ కూడా కొనసాగించాం. ప్లేయర్లంతా ఒక కుటుంబంలా ఉంటాం.

ఈ వరల్డ్‌కప్‌లో మీకు అప్పగించిన బాధ్యతలు?

ప్రపంచకప్‌ ప్రారంభం కావడానికి ముందే జట్టు యాజమాన్యం నా బాధ్యతలను స్పష్టంగా వివరించింది. ఓపెనర్‌గా బరిలోకి దిగుతుండటంతో బ్యాటింగ్‌ భారం మోయాల్సి ఉంటుందని ముందే తెలుసు. కేవలం వ్యక్తిగత ప్రదర్శనే కాకుండా... జట్టుగానూ అంతా కలిసి కట్టుగా కదంతొక్కడంతోనే రెండోసారి ప్రపంచకప్‌ గెలవగలిగాం.

గత ప్రపంచకప్‌నకు, ఈ వరల్డ్‌కప్‌నకు మధ్య మీ ప్రదర్శనలో వచ్చిన తేడా ఏంటి?

2023లో జరిగిన ప్రపంచకప్‌లో మిడిలార్డర్‌లో బ్యాటింగ్‌ చేశా. ఆ సమయంలో అంతర్జాతీయ అనుభవం ఉన్న షఫాలీ వర్మ, రిచా ఘోష్‌లతో పాటు మరికొంత మంది సీనియర్‌ ప్లేయర్లు జట్టులో ఉండటంతో ఎక్కువ బ్యాటింగ్‌ చేసే అవకాశం దక్కలేదు. 2023 ఫైనల్లోనూ టాప్‌ స్కోరర్‌గా నిలిచినా... చివరి వరకు క్రీజులో ఉండి జట్టును గెలిపించలేక పోయా. దీంతో ఈసారి మరింత మెరుగైన ప్రదర్శన చేయాలని ముందే అనుకున్నాను. నా ప్రణాళికలు ఫలించాయి.

తండ్రి రామిరెడ్డితో త్రిష

టోర్నీలో త్రిష గణాంకాలు

మ్యాచ్‌లు	7
ఇన్నింగ్స్‌లు	7
పరుగులు	309
అత్యధిక స్కోరు	110
సగటు	77.25
సెంచరీలు	1
ఫోర్లు	45
సిక్స్‌లు	5

మీ ఆటతీరు వెనుక కుటుంబ సభ్యుల పాత్ర ఎంత ఉంది?

కేవలం ఈ ప్రపంచకప్‌లో నా ప్రదర్శన అనే కాదు... నేనీస్థాయికి రావడం వెనక మా నాన్న రామిరెడ్డి కృషి ఎంతో ఉంది. ఆయన చేసిన త్యాగాలే ఈ రోజు నా బ్యాట్‌ నుంచి పరుగుల రూపంలో వస్తున్నాయనుకుంటా. ప్రతి దశలో మా నాన్న నాకు అండగా నిలవడంతోనే నిలకడైన ప్రదర్శన కనబర్చగలిగాను. ఎక్కడ మ్యాచ్‌ జరిగినా నా వెంట నాన్న ఉంటారు. వరల్డ్‌కప్‌ మొత్తం నా వెన్నంట నిలిచి... ఎప్పటికప్పుడు నాలో స్ఫూర్తినింపారు. అందుకే 'ప్లేయర్‌ ఆఫ్‌ ద టోర్నమెంట్‌' అవార్డును మా నాన్నకు అంకితమిస్తున్నాను.

భవిష్యత్తు ప్రణాళికలు ఏంటి?

అవకాశం వచ్చిన ప్రతిసారి రాణించాలని చిన్నప్పటి నుంచే కలలు కన్నాను. వ్యక్తిగతంగా ఇప్పటికి నా మొదటి కల నెరవేరింది. అవకాశం వస్తే సీనియర్‌ జట్టు తరఫున కూడా ఇదే ప్రదర్శన కొనసాగించాలనుకుంటున్నా.

అభినందనల వెల్లువ

అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన భారత జట్టుకు అభినందనలు. ఇది భారత నారీ శక్తికి నిదర్శనం. సమష్టి కృషి, సడలని సంకల్పానికి దక్కిన ఫలితం ఇది. ఈ విజయం యువ క్రీడాకారులకు స్ఫూర్తినిస్తుంది. –నరేంద్ర మోదీ, ప్రధానమంత్రి

వరుసగా రెండోసారి అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన యువ భారత జట్టుకు అభినందనలు. ఈ విజయం చాలా మందికి స్ఫూర్తి. భవిష్యత్తు కోసం కొత్త ప్రమాణాలు నిర్దేశించింది. –సచిన్‌ టెండూల్కర్‌

ఐసీసీ మహిళల అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌లో విజేతగా నిలిచిన యువ భారత జట్టుకు ప్రత్యేక అభినందనలు. రెండోసారి ఈ ట్రోఫీ చేజిక్కించుకోవడంలో తెలుగు అమ్మాయిలు గొంగడి త్రిష, షబ్నమ్‌ కీలకపాత్ర పోషించడం ఈ ఆనందాన్ని రెట్టింపు చేసింది. –వైఎస్‌ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు

వరుసగా రెండోసారి మహిళల అండర్‌–19 టి20 ప్రపంచకప్‌ గెలిచిన భారత జట్టుకు అభినందనలు. ట్రోఫీ చేజిక్కించుకోవడంలో తెలంగాణ ప్లేయర్‌ త్రిష కీలకపాత్ర పోషించింది. త్రిష లాంటి క్రీడాకారులు రాష్ట్రానికి గర్వకారణం. త్రిష భవిష్యత్తులో భారత సీనియర్‌ జట్టు తరఫునా రాణించాలి. –రేవంత్‌ రెడ్డి, తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి

అండర్‌–19 ప్రపంచకప్‌లో అజేయంగా నిలిచి భారత్‌ తమ ఆధిపత్యం చాటుకుంది. ఇది అదిరిపోయే ప్రదర్శన. దీనికి సాటి ఏదీ లేదు. యావత్‌ దేశం గర్విస్తోంది. –మిథాలీరాజ్, భారత మహిళల జట్టు మాజీ కెప్టెన్‌

స్టాక్ మార్కెట్లు

(శుక్రవారం ముగింపు)

దేశీ సూచీలు (శనివారం ముగింపు)

సెన్సెక్స్ △	నిఫ్టీ ▽
5	26
77,560	23,482

విదేశీ సూచీలు

సూచీ	ముగింపు		మార్పు
నాస్డాక్	19,627	▽	54
డోజోన్స్	44,545	▽	337
ఎఫ్టీఎస్ఈ 100	8,674	△	27
డాక్స్	21,732	△	5
షాంఘై	3,251	▽	2
నికాయ్	39,514	△	99

అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

	కరెన్సీ		కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎఫ్డీ	86.05	87.07
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎఫ్డీ	105.20	108.00
€	యూరో	ఎఫ్డీ	88.77	91.39
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఎఫ్డీ	54.62	55.98
AUS	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎఫ్డీ	53.19	55.39
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఛానెల్స్	60.95	65.62
SAR	సౌదీ రియాల్	ఛానెల్స్	22.13	23.69
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	ఛానెల్స్	22.19	23.74
¥	చైనా యువాన్	ఛానెల్స్	11.01	12.83

గృహ రుణం.. స్మార్ట్‌గా తీర్చేద్దాం..!

రుణంతో సొంతింటి కలను కెరీర్ ఆరంభంలోనే నెరవేర్చుకుంటోంది నేటి తరం యువత. 25–30 ఏళ్ల కాలానికి రుణం తీసుకుని, క్రమం తప్పకుండా చెల్లించడం ఒక విధంగా పొదుపే. కానీ, అందరికీ అంత సుదీర్ఘకాలం పాటు రుణ వాయిదాలు చెల్లించే నగదు ప్రవాహ వెసులుబాటు ఉండకపోవచ్చు. వివాహం అనంతరం పెరిగిపోయిన ఖర్చులతో ఈఎంఐ చెల్లింపులు భారంగా మారొచ్చు. దీంతో త్వరగా రుణ భారం నుంచి బయటపడిపోవాలని అనిపిస్తుంటుంది. అయితే ఈ దిశగా ఆచరణ చాలా మందికి తోచదు. వ్యవస్థలో వడ్డీ రేట్లు గరిష్ట స్థాయిలో ఉన్నాయి. కనుక గృహ రుణాన్ని నిర్ణీత కాలానికంటే ముందుగా తీర్చేయడం మంచి ఆలోచనే అవుతుంది. ఇందుకు ఎన్నో మార్గాలున్నాయి. ఈ దిశగా నిపుణులు ఏమంటున్నారో తెలియజేసే కథనమిది...

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

- తొలి నాళ్లలో ఈఎంఐలో 80–90% వడ్డీకే
- ఏటా అదనంగా చెల్లిస్తూ వెళ్లాలి
- దీంతో అసలుకు మరింత జమ
- ఏటా ఒక్క అదనపు ఈఎంఐతో ఎంతో ఆదా
- వేతన పెంపు స్థాయిలో చెల్లింపులు

ముంబైకి చెందిన నీరవ్ (35) 2015లో రూ.40 లక్షల గృహ రుణాన్ని 30 ఏళ్ల కాలానికి 8.5 శాతం వడ్డీ రేటుపై తీసుకున్నారు. నెలవారీ రూ.31,000 చొప్పున ఇంటి రుణానికి చెల్లిస్తున్నారు. దీంతో వేతనంలో సగానికి పైనే రుణ చెల్లింపులకు పోతోంది. రుణ ఖాతా వార్షిక నివేదికను ఒక్కసారి పరిశీలించగా, తొలి నాళ్లలో తాను చెల్లిస్తున్న ఈఎంఐలో అధిక భాగం వడ్డీ చెల్లింపులకే వెళుతున్నట్టు అర్థమైంది. దీంతో నిపుణుల సాయంతో ఐదేళ్లలోనే ఆ రుణాన్ని తీర్చివేశారు. నీరవ్ మాదిరే ప్రతి ఒక్కరూ తమకు వీలైన మార్గంలో గృహ రుణ భారాన్ని ముందుగానే వదిలించుకోవచ్చు. ఈఎంఐలో తొలి ఏడాది 90 శాతం వడ్డీ చెల్లింపులకు వెళుతుంది. ఏటా ఇది క్రమంగా తగ్గుతూ, అసలు వాటా పెరుగుతూ పోతుంది. ముఖ్యంగా 20–25 ఏళ్ల కాలానికి సంబంధించి గృహ రుణాల్లో మొదటి ఐదేళ్లలో వడ్డీ చెల్లింపులే ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఉదాహరణకు రూ.75 లక్షల గృహ రుణాన్ని 25 ఏళ్ల కాలానికి 8.5 శాతం వడ్డీ రేటుపై తీసుకున్నారని అనుకుందాం. అప్పుడు నెలవారీ ఈఎంఐ రూ.60,392 అవుతుంది. 25 ఏళ్లలో వడ్డీ రూపంలోనే రూ.1.06 కోట్లు చెల్లించాల్సి వస్తుంది. అసలు రూ.75 లక్షలు కూడా కలిపితే మొత్తం రూ.1.81 కోట్లు అవుతుంది. అంటే తీసుకున్న మొత్తానికి రెట్టింపునకు పైగా వడ్డీ రూపంలో చెల్లించాలి. ఒకవేళ గృహ రుణంపై వడ్డీ రేటు 9.5 % గా ఉంటే అప్పుడు 25 ఏళ్లలో వడ్డీ రూపంలో 1.22 కోట్లు చెల్లించాల్సి వస్తుంది.

చాలా ఆదా చేసుకోవచ్చు..

గృహ రుణాన్ని కాల వ్యవధి చివర్లో కంటే మొదటి ఐదేళ్లలో తీర్చేయడం ఎంతో ప్రభావవంతంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఆరంభ సంవత్సరాల్లో ఈఎంఐలో వడ్డీ భాగమే ఎక్కువగా ఉంటుంది''అని బ్యాంక్ బజార్ సీఈవో ఆదిల్ శెట్టి తెలిపారు. రూ.50 లక్షల రుణాన్ని 9 శాతం వడ్డీపై 20 ఏళ్ల కాలానికి తీసుకున్నారని అనుకుందాం. ఈ కాలంలో వడ్డీ రూపంలోనే రూ.58 లక్షలు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఏడాది పూర్తయిన వెంటనే రూ.5 లక్షల మొత్తాన్ని అదనంగా చెల్లించడం ద్వారా మొత్తం కాల వ్యవధిలో 17.6 లక్షల మేర వడ్డీని ఆదా చేసుకోవచ్చు. అంటే అప్పుడు నికరంగా రూ.40.4 లక్షలు చెల్లిస్తే సరిపోతుంది. అంతేకాదు 240 నెలల్లో తీరిపోవాల్సిన రుణ భారం, 190 నెలలకే ముగిసిపోతుంది. అంటే రుణాన్ని 50 నెలల ముందే ముగించేయొచ్చు. తొలి నాళ్లలో వడ్డీలకే సింహభాగం పోతుంది. దీంతో అసలు పెద్దగా తగ్గదు. ఇలా వడ్డీకి ఎక్కువ మొత్తం జమ అవుతున్న తొలి సంవత్సరాల్లో చేసే అదనపు చెల్లింపులతో అసలు భాగం తగ్గుతుంది. ఫలితంగా ఈఎంఐలో వడ్డీ భాగం తగ్గి, అసలు జమ వేగాన్ని అందుకుంటుంది.

ముందుగా చెల్లిస్తే ఎంత ఆదా?

రూ.50 లక్షల రుణం. కాల వ్యవధి 20 ఏళ్లు. వడ్డీ 9 శాతం. రూ.5 లక్షలను రుణం తీసుకున్న అనంతరం ఏడాది, రెండేళ్లు, మూడేళ్లు, నాలుగేళ్లు, ఐదేళ్లు పూర్తి అయిన వెంటనే చెల్లించనట్టయితే, తద్వారా ఎంత మేర ఆదా అవుతుందో టేబుల్‌లో తెలుసుకోవచ్చు.

ఎన్నాళ్లలో	వడ్డీ నికర చెల్లింపు (రూ.లక్షల్లో)	ఆదా అయ్యే వడ్డీ (రూ.లక్షల్లో)	నికర రుణ వ్యవధి (నెలల్లో)	తగ్గిన రుణ వ్యవధి (నెలల్లో)
ఏడాది	40.4	17.6	190	50
రెండేళ్లు	42	15.9	194	46
మూడేళ్లు	43.6	14.4	197	43
నాలుగేళ్లు	45	12.9	201	39
ఐదేళ్లు	46.4	11.6	204	36

ఈక్విటీలో పెట్టుబడులు

గృహ రుణాన్ని ముందుగా వదిలించుకునేందుకు ఈక్విటీ పెట్టుబడుల మార్గాన్ని సైతం ఆశ్రయించొచ్చు. ఈక్విటీల్లో పదేళ్లకు పైన కాలంలో వార్షిక రాబడులు 12–15 శాతంగా ఉండొచ్చు. గృహ రుణంపై 9 శాతం వడ్డీయే పడుతుంది. కనుక ప్రతి నెలా గృహ రుణ ఈఎంఐ చెల్లిస్తూనే, ఈఎంఐలో 10–20 శాతం మేర ఈక్విటీ ఫండ్‌లో ఇన్వెస్ట్ చేస్తూ వెళ్లాలి. ఐదేళ్లు ముగిసిన తర్వాత నుంచి అప్పటి వరకు ఇన్వెస్ట్ చేసిన మొత్తానికి సమానంగా ఉపసంహరించుకుంటూ గృహ రుణ చెల్లింపులకు వినియోగించుకోవాలి. లేదా పదేళ్ల పాటు ఈక్విటీల్లో ఇన్వెస్ట్ చేసిన తర్వాత, మార్కెట్లు బుల్లిష్‌గా ఉన్న తరుణంలో ఆ మొత్తాన్ని ఉపసంహరించుకుని గృహ రుణానికి జమ చేసుకోవచ్చు. ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈక్విటీల్లో 1.25 లక్షల మొత్తంపై పన్ను లేదు. కనుక ఏడాదిలో రూ.1.25 లక్షల్లోపే వెనక్కి తీసుకోవడం ద్వారా పన్ను లేకుండా చూసుకోవచ్చు. పైన చెప్పుకున్న నీరవ్ ఉదాహరణను తీసుకుందాం. రూ.40 లక్షల రుణాన్ని 30 ఏళ్ల కాలానికి 8.50 శాతం రేటుపై తీసుకున్నారు. అప్పుడు నెలవారీ ఈఎంఐ రూ.31,000. మొత్తం కాల వ్యవధిలో సుమారు రూ.61 లక్షలు వడ్డీ పడుతోంది. ప్రతి నెలా ఈఎంఐలో 20 శాతం అంటే, 6,200 చొప్పున 12 శాతం రాబడిని ఇచ్చే ఈక్విటీ ఫండ్‌లో 30 ఏళ్ల పాటు ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవాలి. తద్వారా గృహ రుణం తీరిపోయే సమయానికి రూ. 62 లక్షలు సమకూరుతుంది. వడ్డీకి సమానంగా నిధి ఏర్పడి రుణంపై చెల్లించిన నట్టు అవుతుంది.

ఏటా 5 % లేదా ఒక ఈఎంఐ

అసలులో ఏటా నిర్ణీత శాతాన్ని అదనంగా చెల్లించాలి. రూ.50 లక్షల రుణాన్ని 9 శాతం రేటుపై 20 ఏళ్లకు తీసుకుంటే నెలవారీ ఈఎంఐ రూ. 44,986 అవుతుంది. కేవలం వడ్డీ రూపంలోనే రూ. 58 లక్షలు చెల్లించాలి. ఏటా రుణ బకాయిలో 5% చొప్పున ఒకే విడత తీర్చుతూ వెళితే చెల్లించాల్సిన వడ్డీ రూ.29.8 లక్షలకు తగ్గిపోతుంది. దీంతో 240 నెలలకు బదులు 143 నెలల్లోనే రుణాన్ని ముగించేయొచ్చు. ఏటా ఒక ఈఎంఐ (రూ.44,986) చొప్పున అదనంగా చెల్లిస్తూ వెళితే మొత్తం చెల్లించాల్సిన వడ్డీ రూ.58 లక్షలకు బదులు రూ.45 లక్షలు అవుతుంది. రూ.13 లక్షల వడ్డీ ఆదా అవడంతో పాటు రుణం 45 నెలల ముందే తీరిపోతుంది.

ఎన్నో మార్గాలు..

- ఉద్యోగులు అయితే వార్షిక బోనస్‌ను ముందస్తు రుణ చెల్లింపులకు వినియోగించుకోవచ్చు.
- కొందరికి బోనస్‌లు రావు. కానీ వార్షికంగా ఎంతో కొంత వేతన పెంపు ఉంటుంది. పెరుగుతున్న వేతనం స్థాయిలోనే గృహ రుణం ఈఎంఐని పెంచుకుంటూ వెళ్లాలి. ఏడాదికి ఒక్క ఈఎంఐ అదనంగా చెల్లించినా చాలా మొత్తాన్ని ఆదా చేసుకోవచ్చు.
- స్వయం ఉపాధి, వ్యాపారాల్లోని వారు సైతం భిన్న సందర్భాల్లో వచ్చే అదనపు ఆదాయ వనరులను ఇందుకు వినియోగించుకోవచ్చు.
- చాలా తక్కువ రాబడులు ఇచ్చే డెట్ పెట్టుబడులు ఉంటే వాటిని ఉపసంహరించుకుని గృహ రుణ చెల్లింపులకు మళ్లించుకోవచ్చు. కాకపోతే గృహ రుణం వడ్డీ రేటు కంటే, తక్కువ రాబడులు ఇస్తున్న పెట్టుబడులనే ఇందుకు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.
- ఈక్విటీ డివిడెండ్ రాబడులు ఉన్న వారు ఆ మొత్తాన్ని ఇందుకు వినియోగించుకోవచ్చు.
- దీర్ఘకాల లక్ష్యాలైన రిటైర్మెంట్ (ఎన్‌పీఎస్), పిల్లల భవిష్యత్ విద్య (పీపీఎఫ్, ఈక్విటీ తదితర) కోసం ఉద్దేశించిన పెట్టుబడులను ఉపసంహరించుకోవద్దని నిపుణుల సూచన.
- గృహ రుణం ముందుగా చెల్లించేస్తే 'ఫోర్ క్లోజర్' చార్జీలు విధించని బ్యాంక్‌ను ఎంపిక చేసుకోవాలి.
- పదవీ కాలంలోనే గృహ రుణాన్ని ముగించేలా చూసుకోవాలని ఆదిల్ శెట్టి సూచన.

హోమ్‌లోన్ ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్ అకౌంట్...

ఈ ఖాతా తెరవడం ద్వారా మిగులు నిధులను డిపాజిట్ చేసుకోవచ్చు. దీంతో రుణం అసలు వేగంగా తగ్గిపోతుంది. "ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్ అకౌంట్‌లో మిగులు నిల్వలను కావాలనుకున్నప్పుడు జమ చేసుకోవచ్చు. ఈ విషయమై అధికారికంగా బ్యాంక్‌కు తెలియజేయక్కర్లేదు" అని ఆదిల్ శెట్టి వివరించారు.

20-20-60

''ఆదాయంలో 20 % పొదుపు చేసి పెట్టుబడులకు వినియోగించుకోవాలి. 20 శాతం రుణ ఈఎంఐలకి, మిగిలిన 60 శాతం జీవన అవసరాలకు వినియోగించుకోవాలి'' అని ఎఫ్‌పీఎస్‌బీ ఇండియా (అమెరికాకు చెందిన స్టాండర్డ్ బోర్డు లిమిటెడ్ సబ్సిడరీ) సీఈవో కృష్ణ మిశ్రా సూచించారు. అంటే ఆదాయంలో గృహ రుణ ఈఎంఐ 20 శాతానికి పరిమితం చేసుకోవడం మంచి ఆలోచన అవుతుంది. జీవన అవసరాల్లో 10 శాతాన్ని ఆదా చేసి, ఆ మేరకు గృహ రుణ ముందస్తు చెల్లింపులకు కేటాయించుకోవచ్చు. అంటే ఆదాయంలో జీవన అవసరాలను 60 శాతానికి బదులు 50 శాతానికి పరిమితం చేసుకోవాలి.

సిగ్నేచర్ గ్లోబల్	బ్రోకరేజ్: మోతీలాల్ ఓస్వాల్	కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 1,240 **టార్గెట్:** రూ. 2,000

ఎందుకంటే: రియల్టీ రంగ కంపెనీ సిగ్నేచర్ గ్లోబల్(ఇండియా) గురుగ్రామ్‌లోని కీలక ప్రాంతాలలో పటిష్ట కార్యకలాపాలు కలిగి ఉంది. ప్రస్తుతం నెలకొన్న డిమాండును సొమ్ము చేసుకునే బాటలో సాగుతోంది. ఇందుకు అనుగుణంగా 24.3 మిలియన్ చదరపు అడుగుల(ఎంఎస్ఎఫ్)లో ప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి చేస్తోంది. 2024–27 మధ్య కాలంలో ముందస్తు అమ్మకాల(ప్రీసేల్స్)లో 35 వార్షిక వృద్ధిని అంచనా వేస్తోంది. వెరసి మొత్తం రూ. 28,500 కోట్ల అమ్మకాల బుకింగ్స్‌ను ఆశిస్తోంది. అందుబాటు ధరల ప్రాజెక్టుల నుంచి వ్యూహాత్మకంగా మధ్య, మధ్యస్థాయి ప్రీమియం ప్రాజెక్టులవైపు దృష్టిపెట్టి ముందుకు సాగుతోంది. తద్వారా ఆకర్షణీయ స్థాయిలో రూ. 9,500 కోట్ల నిర్వహణ నగదు ఫ్లో(ఓసీఎఫ్)ను సాధించనున్నట్లు అంచనా. ఇది కంపెనీ నికర నగదు స్థాయికి చేరేందుకు దోహదం చేయనుంది. వెరసి ఈ నిధులను భవిష్యత్ వృద్ధికి వీలుగా భూముల కొనుగోలుకి వెచ్చించనుంది. కంపెనీ ప్రస్తుతం 51 ఎంఎస్ఎఫ్‌లో ప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి చేస్తోంది. వీటిలో 25.3 ఎంఎస్ఎఫ్ నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. మరో 25.4 ఎంఎస్ఎఫ్ ప్రాజెక్టులను రానున్న ఏడాది, రెండేళ్ల కాలంలో చేపట్టనుంది. ఇటీవల తెరతీసిన ప్రాజెక్టుతో కలిపి ప్రస్తుత నికర విలువ(ఎన్‌పీవీ) పద్ధతిలో కంపెనీ 30 ఎంఎస్ఎఫ్ ప్రాజెక్టులను ప్రవేశపెట్టనుంది. వీటి విలువ రూ. 15,000 కోట్లుగా అంచనా. అయితే రెసిడెన్షియల్ విభాగంలో మందగమన పరిస్థితులు, భవిష్యత్ ప్రాజెక్టుల మానిటైజేషన్ ఆలస్యంకావడం తదితరాలను కీలక రిస్కులుగా పరిగణించవచ్చు.

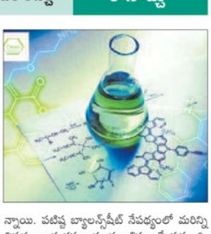
స్టాక్స్ వ్యూ

క్లీన్ సైన్స్	బ్రోకరేజ్: యూఎల్‌జేకే రీసెర్చ్	కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 1,428 **టార్గెట్:** రూ. 1,703

ఎందుకంటే: స్పెషాలిటీ కెమికల్స్ తయారీ దిగ్గజం క్లీన్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ 35 దేశాలకుపైగా కార్యకలాపాలు విస్తరించింది. దీంతో మొత్తం ఆదాయంలో 60 శాతానికిపైగా ఎగుమతుల ద్వారానే సమకూర్చుకుంటోంది. కంపెనీ పటిష్టస్థాయిలో సాంకేతిక సామర్థ్యాలను కలిగి ఉంది. స్పెషాలిటీ కెమికల్స్‌కు కీలకమైన కేటలిటిక్ ప్రాసెస్‌లో నిలకడను కొనసాగిస్తోంది. ముడిసరుకులు, సరఫరాలు తదితరాలలో సొంతవనరులు సమకూర్చుకోవడం(బ్యాక్‌వార్డ్ ఇంటిగ్రేషన్) ద్వారా పోటీలో ముందునిలవగల ప్రొడక్టులను రూపొందించగలుగుతోంది. వీటితో అత్యుత్తమ మార్జిన్లను సాధిస్తోంది. ఇందుకు క్లయింట్లతో దీర్ఘకాలిక ఒప్పందాలను కొనసాగించడం దోహదపడుతోంది. ప్రధానంగా పరిశోధన, అభివృద్ధి(ఆర్అండ్‌డీ)పై పెట్టుబడుల ద్వారా కంపెనీ వ్యూహాత్మకంగా విభిన్న ప్రొడక్టుల(మిక్స్)ను ప్రవేశపెడుతోంది. పెట్టుబడి వ్యయాల సమర్థవంత వినియోగం, క్లీన్ ఫినో కెమ్ లిమిటెడ్ పేరుతో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన అనుబంధ సంస్థ ద్వారా నాలుగో తయారీ యూనిట్‌కు తెర తీయడం వంటి అంశాలు కంపెనీకి బలాన్నిస్తున్నాయి. పటిష్ట బ్యాలన్స్‌షీట్ నేపథ్యంలో మరిన్ని విస్తరణ కార్యక్రమాలకు ప్రణాళికలు వేయనుంది. ఇందుకు పెట్టుబడులను అంతర్గత వనరుల ద్వారా సమకూర్చుకునే అవకాశముంది. వెరసి ఆర్థికంగా మరింత పటిష్టంకావడంతోపాటు వృద్ధి బాటలో సాగనుంది. ఆర్అండ్‌డీ దన్నుకుతోడు కెమికల్ తయారీలో ప్రత్యేక ఎడిటివ్‌గా వినియోగించే హెచ్ఏఎల్ఎస్(హాల్స్) సిరీస్‌లోకి ప్రవేశించింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రూ. 8,500 కోట్ల మార్కెట్‌గల హాల్స్‌తో లబ్ధి పొందనుంది.

గమనిక: ఈ కాలమ్‌లో షేర్లపై ఇచ్చిన సలహాలు వివిధ బ్రోకరేజ్ సంస్థలు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు మాత్రమే

యూటీఐ నుంచి రెండు కొత్త ఫండ్‌లు

న్యూ ఫండ్ ఆఫర్స్

యూటీఐ మ్యూచువల్ ఫండ్ రెండు ఇండెక్స్ ఫండ్‌లను ఆవిష్కరించింది. నిఫ్టీ మిడ్‌స్మాల్‌క్యాప్ 400 మొమెంటం క్వాలిటీ 100 ఇండెక్స్ ఫండ్, నిఫ్టీ ఇండియా మాన్యుఫాక్చరింగ్ ఇండెక్స్ ఫండ్ వీటిలో ఉన్నాయి. మిడ్–స్మాల్ క్యాప్ సెగ్మెంట్లో వృద్ధి అవకాశాలున్న నాణ్యమైన స్టాక్స్‌లో ఒకే ఫండ్ ద్వారా ఇన్వెస్ట్ చేసేందుకు మిడ్‌స్మాల్‌క్యాప్ ఇండెక్స్ ఫండ్ ఉపయోగపడుతుందని సంస్థ హెడ్ (ప్యాసివ్, ఆర్బిట్రేజ్, క్వాంట్ స్ట్రాటజీస్) శర్వన్ కుమార్ గోయల్ తెలిపారు. మరోవైపు, దేశీయంగా తయారీ పరిశ్రమ సంస్థల వృద్ధి అవకాశాలను అందిపుచ్చుకునేందుకు మాన్యుఫాక్చరింగ్ ఇండెక్స్ ఫండ్ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని వివరించారు. ఈ రెండు న్యూ ఫండ్ ఆఫర్లు ఫిబ్రవరి 10తో ముగుస్తాయి. కనీసం రూ. 1,000 నుంచి ఇన్వెస్ట్ చేయొచ్చు. గణనీయంగా వృద్ధి అవకాశాలున్న కేటగిరీలు, పరిశ్రమల్లో ఇన్వెస్ట్ చేయడం ద్వారా మెరుగైన ప్రయోజనాలను పొందేందుకు ఈ రెండు ఫండ్‌లు ఇన్వెస్టర్లకు తోడ్పడగలవని గోయల్ వివరించారు.

హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ ఎంఎఫ్ నిఫ్టీ100 క్వాలిటీ 30 ఇండెక్స్ ఫండ్..

హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ మ్యూచువల్ ఫండ్ కొత్తగా నిఫ్టీ100 క్వాలిటీ 30 ఇండెక్స్ ఫండ్‌ను ఆవిష్కరించింది. ఈ న్యూ ఫండ్ ఆఫర్ ఫిబ్రవరి 14న ముగుస్తుంది. పటిష్టమైన ఆర్థిక పనితీరుతో, వ్యాపార కార్యకలాపాలు సాగించే నాణ్యమైన సంస్థల్లో ఇన్వెస్ట్ చేయడం ద్వారా దీర్ఘకాలంలో సంపదను పెంపొందించుకోవాలనుకునే ఇన్వెస్టర్లకు ఇది అనువైనదిగా ఉంటుంది. రిటర్న్ ఆన్ ఈక్విటీ, రుణాలు తదితర అంశాల ప్రాతిపదికన నిఫ్టీ 100 ఇండెక్స్‌లో నుంచి ఎంపిక చేసిన 30 స్టాక్స్ ఈ ఇండెక్స్‌లో ఉంటాయి. ఈ పథకంలో ఇన్వెస్టర్లు కనీసం రూ. 100 నుంచి ఇన్వెస్ట్ చేయొచ్చని హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ ఎండీ నవనీత్ మునోట్ తెలిపారు.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..

ఇక ఆర్‌బీఐ వైపు మార్కెట్ చూపు

కొత్త పన్ను విధానంలోకి ఇక భారీగా..!

ఇది ప్రజల బడ్జెట్!!

కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్

- పన్నుల ఊరటకు ప్రధాని సుముఖంగానే ఉన్నా.. అధికారులను ఒప్పించేందుకే సమయం పట్టింది
- కొత్త రేట్లతో మధ్యతరగతిపై భారం భారీగా తగ్గుతుంది

న్యూఢిల్లీ:

వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రజల బడ్జెట్ అని కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ వ్యాఖ్యానించారు. అమెరికా దివంగత అధ్యక్షుడు అబ్రహాం లింకన్ వ్యాఖ్యను ఉటంకిస్తూ.. 'ఇది ప్రజాభిప్రాయంతో, ప్రజల కోసం, ప్రజలు రూపొందించుకున్న బడ్జెట్'గా అభివర్ణించారు. పన్నులపరంగా కొత్త రేట్లతో మధ్యతరగతికి గణనీయంగా ఊరట లభిస్తుందని ఆమె చెప్పారు. 'వారి చేతిలో మరింతగా డబ్బు మిగులుతుంది. దీంతో వినియోగం, పొదుపు, పెట్టుబడులు పెరుగుతాయి' అని వివరించారు. రేట్ల కోత ఆలోచనకు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పూర్తిగా మద్దతునిచ్చినప్పటికీ, బ్యూరోక్రాట్లను ఒప్పించేందుకే సమయం పట్టిందని మంత్రి వివరించారు. ద్రవ్యోల్బణంపరంగా ప్రతికూల ప్రభావాలను తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని నిజాయితీగా పన్నులు చెల్లించే మధ్యతరగతి వర్గాలు కోరుకుంటున్న నేపథ్యంలో ఆ బాధ్యతను ప్రధాని తనకు అప్పగించారని ఆమె పేర్కొన్నారు. పన్నుపరంగా ఉపశమనం కల్పించేందుకు ప్రధాని సత్వరం అంగీకరించినప్పటికీ ఆర్థిక శాఖ, కేంద్రీయ ప్రత్యక్ష పన్నుల బోర్డు (సీబీడీటీ) అధికారులను ఒప్పించడానికి సమయం పట్టిందని చెప్పారు. సంక్షేమ పథకాలు, ఇతర స్కీములకు అవసరమైన ఆదాయాన్ని వసూలు చేసే బాధ్యత వారిపై ఉండటమే ఇందుకు కారణమని తెలిపారు.

డాలరుతో పోలిస్తే తప్ప రూపాయి పటిష్టంగానే ఉంది..

బలోపేతమవుతున్న అమెరికా డాలరుతో పోలిస్తే మాత్రమే రూపాయి మారకం విలువ క్షీణించిందని, మిగతా కరెన్సీలతో పోలిస్తే స్థిరంగానే ఉందని నిర్మలా సీతారామన్ స్పష్టం చేశారు. స్థూల ఆర్థికమూలాలు పటిష్టంగా ఉండటమే ఇందుకు కారణమని ఆమె చెప్పారు. స్వల్ప వ్యవధిలో డాలరుతో పోలిస్తే రూపాయి 3 శాతం పడిపోవడం వల్ల దిగుమతులకు మరింతగా చెల్లించాల్సి రానుండటం ఆందోళన కలిగించే విషయమే అయినా, దేశీ కరెన్సీ అన్ని రకాలుగా బలహీనపడిందనే విమర్శలు ఆమోదయోగ్యం కావని తెలిపారు.

మరోవైపు, వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో మూలధన వ్యయాలను రూ. 10.18 లక్షల కోట్ల నుంచి రూ. 11.21 లక్షల కోట్లకు నామమాత్రంగా పెంచడంపై స్పందిస్తూ.. కేవలం అంకెలను కాకుండా ఎంత సమర్థవంతంగా ఖర్చు చేస్తున్నారనేది చూడాలని మంత్రి చెప్పారు.

ఏడాదిగా కసరత్తు..

గతేడాది జూలైలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పటి నుంచే పన్ను కోతల అంశంపై కసరత్తు జరుగుతోందని నిర్మలా సీతారామన్ తెలిపారు. తాము నిజాయితీగా పన్నులు కడుతున్నప్పటికీ, దానికి తగ్గట్లుగా తమ సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యలు ఉండటం లేదని మధ్యతరగతి ప్రజల్లో అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతున్న విషయాన్ని ప్రధాని దృష్టికి తీసుకెళ్లినట్లు ఆమె చెప్పారు. 'మీరేం చేయగలరో చూడండి అని ప్రధాని నాకు సూచించారు. ప్రజల కోసం ఏదైనా చేయాలనే విషయంలో ఆయన స్పష్టంగానే ఉన్నారు. కాకపోతే ఆర్థిక శాఖ, సీబీడీటీ అధికారులను ఒప్పించడానికి సమయం పట్టింది. ఇలా చేయడం వల్ల తలెత్తే ప్రభావాల గురించి వారు నాకు తరచుగా గుర్తు చేసేవారు. వారిని తప్పుపట్టడానికి లేదు. ఎందుకంటే ఆదాయాన్ని సమకూర్చాల్సిన బాధ్యత వారిపై ఉంది. అయితే, అంతిమంగా అందరూ ఒక అభిప్రాయానికి రావడంతో ఇది సాధ్యపడింది' అని మంత్రి వివరించారు. ప్రస్తుతం దేశంలో 8.65 కోట్ల మంది ఆదాయ పన్ను రిటర్నులను దాఖలు చేస్తున్నారని, టీడీఎస్ వర్తిస్తున్నా రిటర్నులను ఫైలింగ్ చేయని వారి సంఖ్యను కూడా కలిపితే ఇది 10 కోట్లు దాటుతుందని వివరించారు.

అప్పుల భారం

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న అప్పులు ఏటా పెరుగుతున్నాయి. దేశ జీడీపీలో.. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న అప్పు 2018-19లో సుమారు 75 శాతం ఉంటే 2024-25 బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం 84.5 శాతానికి పెరిగింది. కోవిడ్ సంక్షోభం ప్రపంచదేశాలను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అప్పుల్లోకి నెట్టేసింది. ఆ తరవాత ఆర్థిక మందగమనం, యుద్ధాలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చాలా నష్టాన్ని చవిచూశాయి.

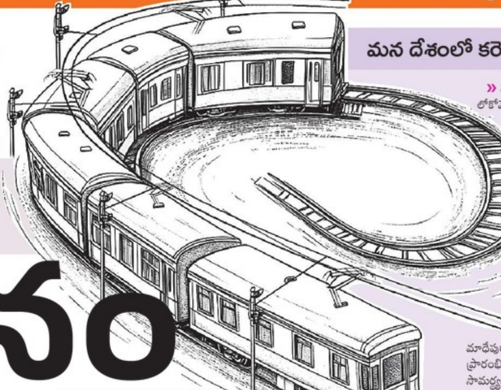
సంవత్సరం	జీడీపీలో మొత్తం అప్పు శాతం
2018-19	74.9
2019-20	78.7
2020-21	93.3
2021-22	87.7
2022-23	84.3
2023-24	85.3

ఆధారం: రిజర్వు బ్యాంకు, ఇండియా రేటింగ్ రీసెర్చ్, సీఎస్ఓ

1925 ఫిబ్రవరి 3వ తేదీ.. బొంబాయి (ప్రస్తుత ముంబై) నగరంలోని విక్టోరియా టెర్మినస్ (ప్రస్తుత ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ టెర్మినస్) రైల్వేస్టేషన్ కిక్కిరిసి ఉంది. బ్రిటిష్ అధికారులు, పోలీసుల హడావుడి మధ్య నగర ప్రజలు ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్నారు. ఇంతలో చుక్ చుక్‌మనే శబ్దం, గుప్పుమనే పొగ లేకుండానే మూడు కోచ్‌లతో కూడిన రైలు కామ్‌గా వచ్చి ఆగింది. అంతే చప్పట్లతో ఆ ప్రాంతం మారుమోగింది. గ్రేట్ ఇండియన్ పెనిన్సులా రైల్వే హార్బర్ బ్రాంచి ఆ తొలి సబర్బన్ ఎలక్ట్రిక్ రైలును నడిపింది.

– సాక్షి, హైదరాబాద్

విద్యుత్ రైలుకు వందనం

ముంబై-కుర్లా మార్గంలో..

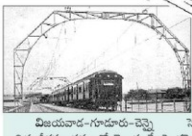
అప్పటికే పలు అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఎలక్ట్రిక్ రైళ్లు పరుగుతీస్తున్నాయి. మన దేశంలో పెద్ద నగరమైన ముంబైలోనూ వాటిని ప్రవేశపెట్టాలని నాటి బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. తొలుత ముంబై-కుర్లా మార్గాన్ని పూర్తి చేసింది. మన దేశంలో ప్రవేశపెట్టిన ఈ తొలి విద్యుత్ లోకోమోటివ్‌ను స్విస్ లోకోమోటివ్ అండ్ మెషీన్‌వర్క్స్ సంస్థ తయారు చేసింది. ఇంగ్లండ్‌లో ఉపయోగించిన న్యూపోర్ట్-షిల్డన్ విద్యుదీకరణ తరహా విధానాన్ని ఇక్కడ అనుసరించారు. దానికోసం 1,500 వోల్ట్స్ డీసీ విద్యుత్‌ను ఉపయోగించారు. ఈ రైలుకు మూడు కోచ్‌లను అనుసంధానం చేశారు. వాటిని ఇంగ్లండ్‌కు చెందిన కామెల్-లెయిర్డ్, జర్మనీకి చెందిన ఉర్డింగెన్ వ్యాగన్ ఫ్యాబ్రిక్ సంస్థలు తయారు చేశాయి.

వరుసగా విద్యుత్ రైళ్లను ప్రారంభిస్తూ..

గ్రేట్ ఇండియన్ పెనిన్సులా రైల్వేకు పోటీగా 1929లో బాంబే బరోడా- సెంట్రల్ ఇండియా రైల్వే బాంబే చర్చ్‌గేట్ నుండి బోరివలి వరకు 1500 వోల్ట్స్ డీసీ కరెంటును ఉపయోగించి ఈఎంయూ రైళ్లను నడపడం ప్రారంభించింది. గ్రేట్ ఇండియన్ పెనిన్సులా రైల్వే 1928లో కొన్ని బ్యాటరీ-ఆపరేటెడ్ ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌లను దిగుమతి చేసుకుంది. ముంబై వీటీ నుంచి పుణె, ఇగత్‌పురి వరకు మార్గాన్ని 1929-30 నాటికి విద్యుదీకరించి కరెంటు రైళ్లను ప్రారంభించింది. ఆగస్టు 1927 నాటికి 41 స్విస్ క్రోకోడిల్ ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌లు ముంబైకి చేరుకున్నాయి. తర్వాతి తరం ఇంజన్లను ఇంగ్లండ్‌లో వల్కన్ ఫౌండ్రీ, మెట్రోపాలిటన్ వికర్స్ సంస్థల నుంచి దిగుమతి చేసుకున్నారు. ఈ రెండో తరం ఇంజన్ల గరిష్ట వేగం అప్పట్లోనే గంటకు 136 కిలోమీటర్లు కావటం విశేషం. వాటిని 112 కిలోమీటర్ల వేగంతో నడిపేందుకు అనుమతించారు. కానీ మన దేశంలోని ట్రాక్ సామర్థ్యం దృష్ట్యా అవి 55 కిలోమీటర్ల వేగానికే పరిమితం అయ్యాయి.

1930 తర్వాత బ్రేక్ పడి..

దేశంలో వరుసగా విద్యుత్ రైళ్లను ప్రవేశపెడుతూ వచ్చిన బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రభుత్వం.. 1930 తర్వాత వేగం తగ్గించుకుంది. స్వాతంత్ర్యోద్యమం ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడటమే దానికి కారణం. 1930 నుంచి 1947 మధ్య 388 కిలోమీటర్ల మార్గాన్ని మాత్రమే విద్యుదీకరించారు. ఇక స్వాతంత్ర్యం తర్వాత తొలి ఐదేళ్లు రైల్వే మార్గాల విద్యుదీకరణ పూర్తిగా నిలిచిపోయింది. 1951-56 మధ్య 141 కి.మీ. 1956-61 మధ్య 246 కి.మీ. మేర విద్యుదీకరించారు. 1961 తర్వాత వేగం పుంజుకుంది. కొత్త మార్గాలన్నీ ఎలక్ట్రిక్ విధానంలో చేపడుతూ వచ్చినా అది పరిమితంగానే ఉండిపోయింది. దీంతో 90శాతం ప్రాంతాల్లో డీజిల్ రైళ్లే నడుస్తూ వచ్చాయి. దక్షిణ భారత్‌కు సంబంధించి 1931లోనే మద్రాస్ బీచ్ స్టేషన్-తాంబారం స్టేషన్ మధ్య కరెంటు రైళ్లను నడిపారు. కానీ తర్వాత పురోగతి లేకుండా పోయింది. తిరిగి 1980 దశకంలో కదలిక వచ్చింది. ఆ సమయంలోనే ఏపీ, తెలంగాణ ప్రాంతాల్లో లైన్ల విద్యుదీకరణ మొదలైంది.

విజయవాడ - గూడూరు మధ్య తొలిసారిగా..

విజయవాడ-గూడూరు-చెన్నై సెక్షన్ విద్యుదీకరణ పనులతో తెలుగు నేలపై కరెంటు రైళ్ల వినియోగానికి బీజం పడింది. 1976లో ప్రారంభమైన పనులు 1980 నాటికి పూర్తయ్యాయి. తర్వాత వరుసగా విద్యుదీకరణ పనులు జరుగుతున్నాయి. స్థానిక పరిస్థితులు, వాతావరణ కారణాలు, సాంకేతిక సమస్యలు.. వెరసి ఒక మార్గంలో కొంతదూరం విద్యుదీకరణ పనులు పూర్తయితే.. మిగతా మార్గంలో జరిగేవి కావు. దీనితో దూరప్రాంతాలకు వెళ్లే రైళ్లకు విద్యుదీకరణ ఉన్నంత వరకు కరెంటు ఇంజిన్లు వాడి, తర్వాత డీజిల్ ఇంజిన్ జత చేసి ముందుకు పంపేవారు. ఇటీవలి వరకు ఇది కొనసాగడం గమనార్హం. ప్రస్తుతం దేశంలో తెలంగాణ, ఏపీ సహా 20 రాష్ట్రాల్లో మొత్తం లైన్లను విద్యుదీకరించారు. ప్రస్తుతం కొత్తగా చేపట్టే రైల్వే లైన్లతో సమాంతరంగా విద్యుదీకరణ పనులు కూడా జరుపుతారు.

మన దేశంలో కరెంటు రైలు విశేషాలెన్నో..

» మన దేశంలో ప్రస్తుతం వినియోగిస్తున్న విద్యుత్ లోకోమోటివ్‌లు 10,230, డీజిల్ ఇంజన్లు 4,560..

» చిత్తరంజన్ లోకోమోటివ్ వర్క్స్‌లో 1961లో మన దేశం సొంతంగా ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌ను రూపొందించింది. డబ్ల్యూసీఎం-5 లోకమాన్య అని దానికి పేరు పెట్టారు. అయితే ఇప్పటికీ శక్తివంతమైన లోకోమోటివ్‌ల తయారీ కోసం మన దేశం విదేశీ కంపెనీలపై ఆధారపడుతోంది.

» 2015లో స్విస్ కంపెనీ ఆల్‌స్టామ్‌తో కేంద్రం ఒప్పందం చేసుకుని, బిహార్‌లోని మాధేపురాలో ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌ల తయారీ యూనిట్ ప్రారంభించింది. ఇక్కడ 12,000 హార్స్‌పవర్ సామర్థ్యమున్న లోకోమోటివ్‌లు తయారు చేస్తున్నారు. 250 కంటే అధికంగా వ్యాగన్లు ఉండే సరుకు రవాణా రైళ్లకు ఈ లోకోమోటివ్‌లను వాడుతున్నారు.

» ప్రపంచంలో తొలిసారిగా పాత డీజిల్ రైలు ఇంజన్‌ను ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌గా మార్చిన ఘనత మన రైల్వేదే. ఇప్పటికే ప్రయోగాత్మంగా మూడు ఇంజన్లను మార్చి వినియోగిస్తున్నారు. పాత డీజిల్ ఇంజన్లన్నీ ఎలక్ట్రిక్‌గా మార్చే ప్రతిపాదన ఉంది. అయితే ఏదైనా సమస్య ఏర్పడి ఎలక్ట్రిక్ రైళ్ల వినియోగంలో ఇబ్బందులు తలెత్తితే.. అత్యవసరంగా వినియోగించేందుకు వీలుగా 3 వేల డీజిల్ ఇంజన్లను సిద్ధంగా ఉంచాలని రైల్వేశాఖ నిర్ణయించింది.

మొట్టమొదటి ఎలక్ట్రిక్ రైలును ధ్వంసం చేసిన కార్మికులు..

ప్రపంచంలో తొలి ఎలక్ట్రిక్ రైలు స్కాట్లాండ్‌లో రూపొందింది. అక్కడి అబెర్డీన్ నగరానికి చెందిన రసాయన శాస్త్రవేత్త రాబర్ట్ డేవిడ్‌సన్ 1837లో గాల్వానిక్ సెల్స్ (బ్యాటరీలు)తో నడిచే ఎలక్ట్రిక్ లోకోమోటివ్‌ను రూపొందించారు. అది ఫలితం ఇవ్వకపోవడంతో మార్పులు చేసి మరో ఏడు టన్నుల బరువును లాగగలిగిన లోకోమోటివ్‌ను అభివృద్ధి చేశారు. దాని వేగం గంటకు 6 కిలోమీటర్లు. ప్రయోగ పరీక్షలో ఆరు టన్నుల బరువును రెండున్నర కిలోమీటర్ల దూరం లాగింది. గ్లాస్గో రైల్వేలో దీనిని నడపాలని నిర్ణయించారు. ఈలోపే తమ ఉద్యోగ భద్రతకు ముప్పు వస్తుందని ఆందోళన చెందిన రైల్వే కార్మికులు ఆ లోకోమోటివ్‌ను ధ్వంసం చేశారు.

☛ మొదటి ఎలక్ట్రిక్ ప్యాసింజర్ రైలును 1879లో బెర్లిన్‌లో వెర్నర్ వాన్ సిమెన్స్ ఆధ్వర్యంలో సిద్ధమైంది. 2.2 కిలోవాట్స్ శక్తి గల మోటారుతో నడిపారు. మూడు కోచ్‌లతో కూడిన ఆ రైలు గంటకు 13 కిలోమీటర్ల వేగంతో నడిచింది.

☛ సొరంగ మార్గాలు, కిక్కిరిసిన పట్టణ ప్రాంతాల్లో డీజిల్, బొగ్గు రైలు పొగతో జనం విసిగిపోయి ఎలక్ట్రిక్ రైళ్ల వైపు మొగ్గుచూపటం ప్రారంభించారు. కొన్ని పట్టణాలు అప్పట్లోనే పొగ రైళ్లను నిషేధించాయి. ☛ అమెరికాలో తొలి ఎలక్ట్రిక్ రైలు 1895లో మొదలైంది. బాల్టిమోర్ ఒహియోను న్యూయార్క్‌ మధ్య దాన్ని ప్రారంభించారు.

రైల్వే లైన్ల విద్యుదీకరణ.. పెద్ద దేశాల పరిస్థితి ఇదీ..

దేశం	రైల్వేలైన్ నిడివి	విద్యుదీకరించిన మార్గం (కి.మీలలో)
అమెరికా	2,20,044	1929 (0.87%)
చైనా	1,59,000	1,19,000 (74.84%)
రష్యా	1,05,000	54,054 (51.48%)
భారత్	68,584	64,244 (94%)

క్లుప్తంగా...

ఎస్సీఈఆర్టీలో అసెస్‌మెంట్ నిపుణుల భర్తీకి దరఖాస్తులు

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ ఎస్సీఈఆర్టీలో అసెస్‌మెంట్ నిపుణుల ఖాళీలు భర్తీ చేయడానికి అర్హత గల ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయుల నుంచి ఆన్ డ్యూటీ ప్రాతిపదికన దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తున్నట్లు ఎస్సీఆర్టీ డైరెక్టర్ ఎంవీ కృష్ణారెడ్డి తెలిపారు. అర్హత గల వారు ఈనెల 5లోపు దరఖాస్తులు చేసుకోవాలన్నారు. వివరాలకు https://forms.gle/qFRjhWHMtVJ5UXUT8లో చూడాలన్నారు.

పురపాలక టీచర్లకు న్యాయం చేయండి

ఏపీ ఎస్సీఈఆర్టీలో అసెస్‌మెంట్ నిపుణుల భర్తీలో పురపాలక టీచర్లకు అవకాశం ఇవ్వకపోవడం సరికాదని పురపాలక టీచర్స్ ఫెడరేషన్ పేర్కొంది. జీవో 84తో అందరికీ సమానంగా అవకాశాలు కల్పిస్తామని విద్యాశాఖ నమ్మబలికి ఇప్పుడు ఈ స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా డిప్యూటేషన్‌పై జిల్లా పరిషత్, ప్రభుత్వ టీచర్లే అర్హులని ఉత్తర్వులు ఇచ్చారని అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఎస్.రామకృష్ణ పేర్కొన్నారు. విద్యాశాఖ అధికారులు స్పందించి మున్సిపల్ టీచర్లకు కూడా అసెస్‌మెంట్ నిపుణుల భర్తీలో న్యాయం చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణంపై అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ సమీక్ష

సాక్షి, అమరావతి: పోలవరం ప్రాజెక్టు ప్రధాన డ్యాం గ్యాప్-2లో డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ పనులను శనివారం క్షేత్ర స్థాయిలో పరిశీలించిన గియాన్ ఫ్రాంకో డి సిస్కో, డేవిడ్ బి పాల్‌తో కూడిన అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ ఆదివారం పోలవరం అధికారులు, కాంట్రాక్ట్ సంస్థలు మేఘా, బావర్, డిజైన్ ఆఫ్రి సంస్థల ప్రతినిధులతో సమీక్షా సమావేశం నిర్వహిస్తుంది. డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ విధానంపై సుదీర్ఘంగా చర్చించింది. వాల్ నిర్మాణానికి ట్రెంచ్ కట్టర్, గ్రాబర్‌తో ట్రెంచ్ తవ్వకం, నిర్మాణంలో వినియోగిస్తున్న టీ-16 ప్లాస్టిక్ కాంక్రీట్ మిశ్రమం పటిష్ఠతను తెలుసుకోవడానికి చేస్తున్న పరీక్షలపై సమీక్షించింది. సోమవారం కూడా ఇదే అంశంపై సమీక్షించి.. డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ విధానాన్ని సీడబ్ల్యూసీ సభ్యులు భోపాల్ సింగ్, డిజైన్స్ విభాగం సీఈ విజయ్ శరణ్‌లతో చర్చించి ఖరారు చేస్తారని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి.

ఢిల్లీ పాడుబడిన హైదరాబాద్‌లా ఉంది

- ఢిల్లీ ఎన్నికల ప్రచారంలో ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: 'దేశ రాజధాని ఢిల్లీ మురికి కూపంగా తయారైంది. స్లమ్ ఏరియాల్లో మంచినీటి పైప్‌లైన్, డ్రెయినేజీలు కలిసే ఉన్నాయి. 1995లో పాడుబడిన హైదరాబాద్‌లా ఢిల్లీ మహానగరం ఉంది' అని ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించారు. ఆదివారం రాత్రి ఢిల్లీలోని షహద్రా నియోజకవర్గం నుంచి బరిలో నిలిచిన బీజేపీ అభ్యర్థి గోయల్‌కు మద్దతుగా ఎన్నికల ప్రచారం నిర్వహించారు. ఈ సభలో ఆయన తెలుగువారిని, ఉత్తరాది ప్రజలను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. 'ఢిల్లీ ఓ పక్క వాతావరణం, మరోపక్క రాజకీయాలతో కలుషితమైంది. ఢిల్లీ ప్రజలకు అభివృద్ధి కావాలన్నా, జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపడాలన్నా బీజేపీని గెలిపించి తీరాలి. బీజేపీ గెలుపు దేశ చరిత్రకు గెలుపు అని చెప్పాల్సిన బాధ్యత ఇక్కడ ఉంటున్న తెలుగు వారిపై ఉంది' అని చంద్రబాబు చెప్పారు.

తిరుపతిలో భారీ చోరీ

- 2 విల్లాల్లో 1.48 కిలోల బంగారం అపహరణ
- హైసెక్యూరిటీని దాటుకుని మరీ దుండగులు ప్రవేశించడంపై పోలీసుల విస్మయం

చోరీ జరిగిన ప్రదేశాన్ని పరిశీలిస్తున్న తిరుపతి అదనపు ఎస్పీ రవి మనోహరాచారి, సిబ్బంది

తిరుపతి రూరల్: తిరుపతి శివారు తిరుచానూరు పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో భారీ చోరీ జరిగింది. మొత్తం నాలుగు విల్లాల్లోకి చొరబడిన దుండగులు రెండు విల్లాల్లోంచి దాదాపు 1.48 కిలోల బంగారాన్ని ఎత్తుకెళ్లినట్టు సమాచారం. తిరుపతి రూరల్ మండలం వేదాంతపురం పంచాయతీ పరిధిలో ఆదివారం తెల్లవారుజామున జరిగిన ఘటన తిరుపతి నగరంతో పాటు శివారు ప్రాంతాల వారిని భయాందోళనకు గురిచేసింది. సీపీఆర్ విల్లాల సముదాయంలో 30కి పైగా విల్లాలున్నాయి. వాటి ప్రధాన ద్వారం వద్ద హై సెక్యూరిటీతో పాటు చుట్టూ సోలార్ ఫెన్సింగ్, అక్కడక్కడా హై రెజల్యూషన్ సీసీ కెమెరాలున్నా.. దొంగలు చాకచక్యంగా లోనికి చొరబడ్డారు.

ఆ రెండు విల్లాల్లో ఏమీ దొరకలేదు..

81వ నంబర్ విల్లా యజమాని మేఘనాథరెడ్డి పైఅంతస్తులో నిద్రిస్తుండగా.. కింది అంతస్తులో కేజీ బంగారు ఆభరణాలను దోచుకున్నారు. 82వ నంబర్ గల విల్లా యజమాని కేశవులనాయుడు కుమారుడు జగదీష్ ఇంటి నుంచి 48 గ్రాముల బంగారు ఆభరణాలు, ఒకటిన్నర కేజీల వెండి వస్తువులను చోరీ చేశారు. ఇక 80, 83 నంబర్లు గల విల్లాల యజమానులు వాటిని కేవలం గెస్ట్ హౌస్‌లుగా మాత్రమే వినియోగించుకుంటున్నారు. వాటి తలుపులను కూడా బద్దలు కొట్టి లోపలికి ప్రవేశించిన దుండగులకు అక్కడ విలువైన వస్తువులేమీ దొరకలేదు. ఉదయాన్నే చోరీ విషయాన్ని గమనించిన యజమానులు పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. ఎస్పీ హర్షవర్ధన్‌రాజు, తిరుపతి అదనపు ఎస్పీ రవి మనోహరాచారి కూడా ఘటనా స్థలాన్ని పరిశీలించారు. బాధితుల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. భద్రతాపరంగా పటిష్టంగా ఉన్న సీపీఆర్ విల్లాలోకి దొంగలు ప్రవేశించడాన్ని పోలీసులు సవాల్‌గా తీసుకున్నారు.

భారత్ ఎదుగుదల అనూహ్యం!

ప్రపంచ ఐదో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థగా ఎదగటం శుభపరిణామం
ఆర్‌బీఐ మాజీ గవర్నర్ వై.వి రెడ్డి వెల్లడి
ఆస్కిలో 'వర్క్ విస్‌డమ్ లెగసీ' పుస్తకావిష్కరణ
అనేక రంగాల ప్రముఖుల వ్యాసాలతో పుస్తకం

పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆర్బీఐ మాజీ గవర్నర్ వైవి రెడ్డి, ఆస్కి చైర్మన్ డాక్టర్ పద్మనాభయ్య తదితరులు

హైదరాబాద్: ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో భారత్ ఐదో స్థానానికి చేరుకోవడం శుభ పరిణామం అని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మాజీ గవర్నర్, పద్మవిభూషణ్ పురస్కార గ్రహీత వై.వి. రెడ్డి అన్నారు. పలు రంగాల ప్రముఖులు రాసిన వ్యాసాల సంపుటి 'వర్క్ విస్‌డమ్ లెగసీ' పుస్తకావిష్కరణ కార్యక్రమం ఆదివారం ఖైరతాబాద్‌లోని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజీలో జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో వై.వి.రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. అనేక కులాలు, భాషలు, మతాలు, సంప్రదాయాలు, ఆర్థిక వెనకబాటుతో ఉన్న చిన్నచిన్న సంస్థానాలు, రాజ్యాలు కలిసి భారత్‌గా ఏర్పడిన తరుణంలో.. దేశం ఎలా నెట్టుకొస్తుందా అని స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తలో అనుమానాలు ఉండేవని తెలిపారు. వాటిని పటాపంచలు చేస్తూ ప్రపంచంలో గొప్ప దేశంగా అవతరించడం గర్వకారణమని పేర్కొన్నారు. యూనియన్ బ్యాంక్ మాజీ జనరల్ మేనేజర్ రవి మీనన్, సీనియర్ పాత్రికేయుడు షాజీ విక్రమన్, రచయిత, ఆర్థికవేత్త కవి యాగ మాట్లాడుతూ.. వై.వి.రెడ్డి ఆర్‌బీఐ గవర్నర్‌గా ఉన్నప్పుడు ఎంతో సీరియస్‌గా ఉంటారని అందరూ భావించేవారని, కానీ ప్రతి సందర్భంలోనూ ఆయన ఛలోక్తులు విసురుతూ అందరినీ నవ్విస్తూ ఉండేవారని గుర్తుచేశారు.

మేధోమథన సమాహారం.. ఈ పుస్తకం

అనేక రంగాల ప్రముఖుల లోతైన అభిప్రాయాలతో కూడిన వ్యాసాల సమాహారమే వర్క్ విస్‌డమ్ లెగసీ పుస్తకం. రవి మీనన్, షాజీ విక్రమన్, కవి యాగ సహకారంతో వై.వి.రెడ్డి స్వయంగా ఈ వ్యాస సంపుటిని సంకలనం చేశారు. ఆస్కి చైర్మన్ డాక్టర్ పద్మనాభయ్యతో కలిసి ఈ గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరించారు. రాజకీయ ప్రముఖులు, మాజీ ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులు, సీనియర్ పాత్రికేయులు, సామాజికవేత్తలు, దేశ ప్రగతిలో కీలకంగా పనిచేసిన వ్యక్తులు రాసిన 31 వ్యాసాలను ఇందులో పొందుపరిచారు. భారతదేశ ప్రగతి ప్రస్థానం, అభివృద్ధి, ప్రజా జీవితంలో చోటుచేసుకుంటున్న పరిణామాలు.. విద్య, ఉపాధి రంగాల్లో వచ్చిన మార్పులకు సాక్షులుగా నిలిచిన వ్యక్తులే ఈ వ్యాసాలను రాయటం విశేషం. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తలో పని విధానం ఎలా ఉండేది? క్రమంగా ఎలా మారుతూ వచ్చింది? వివిధ రంగాల్లో ఉద్యోగుల పని విధానం ఎలా ఉంది? అనే అంశాలను ఈ వ్యాసాల్లో చర్చించారు. పీ చిదంబరం, కేవీ కామత్, అరుణ్‌శౌరి, నారాయణ మూర్తి, యశ్వంత్ సిన్హా తదితర ప్రముఖుల వ్యాసాలు ఈ గ్రంథంలో ఉన్నాయి.

'అమ్మా'నవీయం!

ప్రియుడితో కలిసి తన ఇద్దరు బిడ్డలకు చిత్రహింసలు

- చార్జింగ్ వైరుతో కొట్టి.. గాయాలపై కారం
- నోట్లో మిరపకాయలు కుక్కి ఆ తల్లి పైశాచికానందం
- ఛిద్రమైన చిన్నారుల శరీరాలు
- గాయాలను చూసి కంటతడి పెట్టిన పోలీసులు, వైద్యులు
- ఏలూరు జిల్లా జంగారెడ్డిగూడెంలో అమానవీయ ఘటన
- బాధ్యులపై చర్యలకు ఆదేశించిన కలెక్టర్ కె.వెట్రిసెల్వి

ఒంటి నిండా గాయాలతో ఉదయ్‌రాహుల్, రేణుక

జంగారెడ్డిగూడెం: బిడ్డ కాలికి ముల్లు గుచ్చుకుంటేనే తల్లి మనసు తల్లడిల్లిపోతుంది. బిడ్డకు చిన్న దెబ్బ తగిలినా తల్లికి ప్రాణం పోయినంత పనవుతుంది. అలాంటిది.. ఓ తల్లి తన బిడ్డల పట్ల అత్యంత పాశవికంగా ప్రవర్తించింది. ప్రియుడితో కలిసి వారిని చిత్రహింసలకు గురిచేస్తూ పైశాచికానందం పొందింది. ప్రియుడు రోజూ సెల్ ఫోన్ చార్జింగ్ వైరుతో చిన్నారుల ఒంటిని ఛిద్రం చేస్తున్నా.. ఆ అమ్మ మనసు కరగలేదు. పైగా ఆ పచ్చి గాయాలపై కారం పోసి.. ఆ బిడ్డల నోట్లో మిరపకాయలు కుక్కింది. బిడ్డలు అల్లాడిపోతుంటే.. ప్రియుడితో కలిసి వికృతానందం పొందింది! పోలీసులతో పాటు ఆ బిడ్డలకు వైద్యం చేసిన డాక్టర్లు కూడా చిన్నారుల ఒంటి మీది గాయాలు చూసి కన్నీళ్లు పెట్టారంటే.. ఆ చిన్నారులను ఆ తల్లి ఎంత చిత్రవధకు గురిచేసిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

తల్లి శాడిజం.. పిల్లలకు చిత్రవధ

ఏలూరు జిల్లా కామవరపుకోట మండలం తాడిచర్లకు చెందిన గానాల శారద కొంతకాలంగా భర్తతో విడిపోయి తన తొమ్మిదేళ్ల కుమారుడు ఉదయ్‌రాహుల్, ఐదేళ్ల కుమార్తె రేణుకతో కలిసి ఉంటోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఆమెకు స్థానికుడు, అవివాహితుడు నల్లవెలుగుల పవన్‌కుమార్‌తో పరిచయమేర్పడింది. ఆ పరిచయం కాస్తా.. వివాహేతర సంబంధానికి దారితీసింది. దీంతో శారద, పవన్‌కుమార్‌లు జంగారెడ్డిగూడేనికి మకాం మార్చి సహజీవనం చేస్తున్నారు. అక్కడే హోటళ్లలో పనిచేసుకుంటున్నారు. ఇదిలా ఉండగా.. పవన్‌కుమార్ రోజూ మద్యం తాగొచ్చి శారద పిల్లలైన ఉదయ్‌రాహుల్, రేణుకలను సెల్‌ఫోన్ చార్జింగ్ వైర్‌తో తీవ్రంగా కొట్టేవాడు. దీనికి శారద అడ్డు చెప్పక పోగా ప్రియుడికి వంతపాడేది. ఇలా పవన్‌కుమార్, శారదలు చిన్నారులను వైరుతో కొట్టడంతో వారి శరీరంపై తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. అలా అవుతున్న గాయాలపై వారు కారం పోసేవారు. మంటను భరించలేక చిన్నారులు అల్లాడిపోతుంటే.. వారి నోట్లో కారంతో పాటు మిరపకాయలు కుక్కి రాక్షసానందం పొందేవారు. వీరు పెడుతున్న హింసలకు ఉదయ్‌రాహుల్‌కు పళ్లు ఊడిపోగా, రేణుక కంటికి తీవ్ర గాయమైంది.

నా ప్రియుడిపై దెబ్బ పడితే ఊరుకోను..

ఎప్పటిలాగానే శనివారం అర్ధరాత్రి చిన్నారులను మళ్లీ చిత్రహింసలకు గురిచేశారు. ప్రియుడితో కలిసి తల్లిపెడుతున్న బాధలను తట్టుకోలేక చిన్నారులు ఇద్దరూ భయంతో బయటకు పరుగులుదీశారు. దీంతో చుట్టుపక్కల వారు జోక్యం చేసుకుని.. పవన్‌కుమార్‌కు దేహశుద్ధి చేసే ప్రయత్నం చేశారు. అయితే తన ప్రియుడిని కొడితే ఊరుకోనంటూ శారద అడ్డుకుంది. దీంతో వారు పోలీసులకు ఫోన్ చేసి సమాచారం అందించారు. ఎస్ఐ షేక్ జబీర్, సిబ్బంది వెంటనే ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్నారు. ఒంటి నిండా గాయాలతో నిండిపోయిన చిన్నారులను చూసి చలించిపోయారు. వెంటనే ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఆస్పత్రిలో చిన్నారులను డీఎస్పీ రవిచంద్ర, సీఐ కృష్ణబాబు పరామర్శించారు. ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ బేబీ కమలతో పాటు వైద్యులు, పోలీసులు కూడా చిన్నారుల దుస్థితిని చూసి కంటతడి పెట్టారు. ఈ ఘటనను కలెక్టర్ కె.వెట్రి సెల్వి తీవ్రంగా పరిగణించి బాధ్యులపై చర్యలకు ఆదేశించారు.

ఏప్రిల్ ఒకటి నుంచి 'జేఈఈ మెయిన్ సెషన్-2'

ఈ నెల 25 వరకు దరఖాస్తుకు గడువు

గుంటూరు ఎడ్యుకేషన్: దేశంలోని ఐఐటీ, ఎన్ఐటీల్లో ప్రవేశాలకు అర్హత కోసం ఉద్దేశించిన జాయింట్ ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ (జేఈఈ) మెయిన్-2025 రెండో సెషన్ పరీక్షలు ఏప్రిల్ ఒకటి నుంచి ఎనిమిదో తేదీ వరకు జరగనున్నాయి. ప్రతి రోజు ఉదయం, సాయంత్రం రెండు షిఫ్టులలో పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. జేఈఈ మెయిన్ సెషన్-1 పరీక్షలు గత నెల 30న ముగిశాయి. దీంతో ఏప్రిల్‌లో రెండో సెషన్ పరీక్షల నిర్వహణ కోసం నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ఇంటర్మీడియెట్ ఎంపీసీ ద్వితీయ సంవత్సరం చదువుతున్న విద్యార్థులకు బీ.టెక్, బీఈ, బీ.ఆర్క్ కోర్సుల్లో ప్రవేశాల కోసం నిర్వహించే ఈ పరీక్షకు ఫిబ్రవరి 25లోపు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంది. జేఈఈ మెయిన్ సెషన్-1కు ఎన్‌టీఏ సైట్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్న విద్యార్థులు రెండో సెషన్‌కు దరఖాస్తు చేసుకునేందుకు రిజిస్ట్రేషన్ నంబరు, పాస్‌వర్డ్‌తో లాగిన్ కావచ్చు. కోర్సు పేపర్ వివరాలు, ప్రశ్నాపత్రం మీడియం, ఎగ్జామినేషన్ సెంటర్‌ను ఎంపిక చేసుకుని ఫీజు చెల్లించాలి. మొదటి సెషన్‌కు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోని విద్యార్థులు ఎన్‌టీఏ వెబ్‌సైట్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియ పూర్తి చేసుకుని, ఆన్‌లైన్‌లోనే దరఖాస్తు ఫారం పూర్తి చేసి సబ్మిట్ చేయాలి.

ఐక్యతే విజయ సూత్రం

దక్షిణాఫ్రికా దిగ్గజ క్రికెటర్, మోటివేషనల్ స్పీకర్ జాంటీ రోడ్స్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ఐక్యతే విజయానికి మూల సూత్రమని, టీం స్పిరిట్‌తో కృషి చేయడం ద్వారా అద్భుత విజయాలను సాధించవచ్చని దక్షిణాఫ్రికా దిగ్గజ క్రికెటర్, ప్రఖ్యాత మోటివేషనల్ స్పీకర్ జాంటీ రోడ్స్ పేర్కొన్నారు. విజయవాడలోని ఎస్ఎస్ కన్వెన్షన్‌లో ఆదివారం నిర్వహించిన 'బీఎన్ఐ నెట్‌వర్కింగ్ కాంక్లేవ్ 3.0'లో ఆయన పాల్గొని కీలక ప్రసంగం చేశారు. క్రికెట్ మైదానంలో జట్టు సభ్యులందరూ సమన్వయంతో ఆడితే విజయం సాధించినట్లుగానే, వ్యాపార రంగంలోనూ పరస్పర సహకారంతో విజయపథంలో దూసుకెళ్లవచ్చని జాంటీ రోడ్స్ చెప్పారు. సమయానుకూల నిర్ణయాలు, సత్వర కార్యాచరణతో అద్భుత విజయాలు సాధ్యమవుతాయని తెలిపారు. మార్కెట్ సరళిని ఎప్పటికప్పుడు విశ్లేషించుకుంటూ, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ముందుకు సాగాలన్నారు. వాణిజ్యవేత్తల మధ్య అనుబంధాన్ని పెంపొందించి, సభ్యులందరి వ్యాపార వృద్ధికి మహత్తర వేదికగా బీఎన్ఐ నిలుస్తుందని వివరించారు. బీఎన్ఐ కాంక్లేవ్ ద్వారా ఏర్పరుచుకున్న అనుబంధాలను కొనసాగిస్తూ వ్యాపార రంగంలో పురోగమిస్తూ దేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదపడాలని పిలుపునిచ్చారు. నెట్‌వర్కింగ్ కాంక్లేవ్ 3.0లో 1,500 మందికి పైగా వ్యాపారవేత్తలు పాల్గొన్నారు. బీఎన్ఐ విజయవాడ చాప్టర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్లు జై దేశాయ్, విశాల్ దేశాయ్ కాంక్లేవ్ 3.0 చైర్మన్ మేఘన ఆచంట, మెంటార్ నందూరి త్రినాథ్, కన్వీనర్ యువకిషోర్, ట్రెజరర్ మద్దినేని శ్రీనివాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943